

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

ΤΕΥΧΟΣ 3251

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ 22 ΙΟΥΝΙΟΥ 2026

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΣΗΜΕΡΑ

στην καθημερινή ηλεκτρονική ενημέρωση του ΤΕΕ (Newsletter) ΤΕΕ:

Σελ 1 και 5

Διεθνής αναγνώριση για τον ψηφιακό μετασχηματισμό της Ελλάδας

- Πάνω από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ και σταθερή σύγκλιση με την ΕΕ

Σελ 1 και 6, 7

Στα 3,8 δις ευρώ οι ευρωπαϊκοί πόροι για τον διάδρομο Μαύρης Θάλασσας - Αιγαίου και νέα πρόσκληση 1,1 δις

- Ανακοινώσεις του Ευρωπαϊκού Επιτρόπου Βιώσιμων Μεταφορών και Τουρισμού

Σελ 1 και 8, 9

Επιτυχής αύξηση μετοχικού κεφαλαίου του ΑΔΜΗΕ

- Οδηγεί σε ενίσχυση της ενεργειακής ασφάλειας, ισχυρά δίκτυα και μειώσεις στις τιμές, τονίζει ο Διαχειριστής

Σελ 1 και 10

Με «οχήμα» το κοινοτικό έργο HARMONY η Ευρώπη αναζητά κοινή «γλώσσα» απέναντι στις φυσικές καταστροφές

Σελ 3

Εξειδικευμένο πρόγραμμα Business Banking από την Eurobank για μηχανικούς, κατασκευαστές & τεχνικές εταιρείες

Σελ 4

ΥΠΑΝ: Οριστική λήξη της προθεσμίας απογραφής των ανελκυστήρων στις 30 Ιουνίου

Σελ 9

Υδρογονάνθρακες: Στην τελική ευθεία η γεώτρηση στην Κέρκυρα, ακολουθεί ο Κυπριασικός

- Το χρονοδιάγραμμα των ερευνών

Σελ 11

Μέσα στο καλοκαίρι η παράδοση της επέκτασης του Μετρό προς Καλαμαριά

- Τα δοκιμαστικά εξελίσσονται ομαλά τόνισε ο Χρ. Δήμας

Σελ 12

Άκτις Σκέρτσος: Η σιωπηλή μεταρρύθμιση στο Κτηματολόγιο και η μάχη με τη διαφθορά των πολεοδομικών

Σελ 13, 14

«Η Αθήνα έχει από τα φθηνότερα εισιτήρια στην Ευρώπη - Σε λάθος κατεύθυνση η συζήτηση που ανοίξε»

- Συνέντευξη του προέδρου του Συλλόγου Ελλήνων Συγκοινωνολόγων

Σελ 15

Ευρώπη: Για πολυήμερο κύμα καύσωνα, από τη Βρετανία μέχρι τα Βαλκάνια, προειδοποιούν οι μετεωρολόγοι

Σελ 16

Παρεμβάσεις για την ακρίβεια, «ανάσες» για οφειλότες και μειώσεις φόρων

Σελ 17

Ο πόλεμος «τύπωσε» και τα ασφαλή επενδυτικά «καταφύγια»

Σελ 18

Πετρέλαιο: Οι προβλέψεις της αγοράς και αναλυτών για την πορεία των τιμών μετά τη συμφωνία ΗΠΑ-Ιράν

Σελ 19, 20

Μια κουβέντα για τη Μαύρη Τρύπα στο κέντρο του Γαλαξία μας, κάτω από τον Ολυμπο, με τον νομπελίστα αστροφυσικό Reinhard Genzel

Σελ 2

Προσεχές

Σελ 21, 22

Πρωτοσέλιδα θέματα και αποκόμματα τύπου

Και πολλές ακόμη τεχνικές και οικονομικές ειδήσεις.

ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΨΗΦΙΑΚΟ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Πάνω από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ και σταθερή σύγκλιση με την ΕΕ

Η Ελλάδα συνεχίζει να καταγράφει σημαντική πρόοδο στον ψηφιακό μετασχηματισμό, όπως αποτυπώνεται σε δύο κορυφαίες διεθνείς αξιολογήσεις του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι νέες εκθέσεις επιβεβαιώνουν τη βελτίωση των δημόσιων ψηφιακών υπηρεσιών, την ανάπτυξη των τηλεπικοινωνιακών υποδομών, την αξιοποίηση τεχνολογιών αιχμής και τη σταθερή πορεία της χώρας προς την επίτευξη των στόχων της Ψηφιακής Δεκαετίας 2030.

Σύμφωνα με την έκθεση «Digital Government Outlook 2026» του ΟΟΣΑ, η Ελλάδα συγκαταλέγεται στις χώρες με ισχυρές

επιδόσεις στον ψηφιακό μετασχηματισμό της δημόσιας διοίκησης, καταγράφοντας συνολική βαθμολογία 0,71, έναντι 0,70 που είναι ο μέσος όρος των χωρών του Οργανισμού. Η επίδοση της χώρας ξεπερνά εκείνες ανεπτυγμένων οικονομιών όπως η Ιαπωνία και η Ιταλία (0,67), ο Καναδάς και η Ολλανδία (0,69), καθώς και η Φινλανδία (0,70).

Σύμφωνα με την Έκθεση Ψηφιακής Δεκαετίας 2026 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η Ελλάδα συνεχίζει να εφαρμόζει με συνέπεια την εθνική στρατηγική ψηφιοποίησης της δημόσιας διοίκησης και να συγκλίνει σταθερά με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Αναλυτικά στη σελ 5

ΣΤΑ 3,8 ΔΙΣ ΕΥΡΩ ΟΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΙ ΠΟΡΟΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΔΙΑΔΡΟΜΟ ΜΑΥΡΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ - ΑΙΓΑΙΟΥ ΚΑΙ ΝΕΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ 1,1 ΔΙΣ

Ανακοινώσεις του Ευρωπαϊκού Επιτρόπου Βιώσιμων Μεταφορών και Τουρισμού

Την πρόθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να συνεχίσει να στηρίζει με αυξημένους πόρους τον στρατηγικής σημασίας διάδρομο που θα συνδέει τη Μαύρη Θάλασσα με το Αιγαίο, υπογράμμισε ο Ευρωπαίος Επίτροπος Βιώσιμων Μεταφορών και Τουρισμού, Απόστολος Τζιτζικώστας, σε δηλώσεις του στο πλαίσιο της 3ης Συνάντησης της Black Sea - Aegean Sea Corridor Platform (BACP), που πραγματοποιήθηκε την Παρασκευή στη Θεσσαλονίκη.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση, σύμφωνα με τον κ. Τζιτζικώστα, έχει

ήδη διαθέσει 3,8 δις. ευρώ για έργα που αναπτύσσονται κατά μήκος του διαδρόμου, ενώ παράλληλα ανοίγει νέα πρόσκληση χρηματοδότησης, ύψους 1,1 δις. Ευρώ, για παρεμβάσεις που αφορούν τον συγκεκριμένο άξονα. «Η ΕΕ έχει δεσμευτεί να στηρίζει με πόρους τον διάδρομο αυτόν και θα αξιοποιήσει κάθε διαθέσιμο χρηματοδοτικό εργαλείο, τόσο από τον προϋπολογισμό των υποδομών όσο και από άλλα ευρωπαϊκά ταμεία», ανέφερε χαρακτηριστικά.

Αναλυτικά στις σελ 6, 7

ΕΠΙΤΥΧΗΣ ΑΥΞΗΣΗ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΤΟΥ ΑΔΜΗΕ

Οδηγεί σε ενίσχυση της ενεργειακής ασφάλειας, ισχυρά δίκτυα και μειώσεις στις τιμές, τονίζει ο Διαχειριστής

Ψήφο εμπιστοσύνης στην πορεία της ελληνικής οικονομίας και στην ενεργειακή στρατηγική της κυβέρνησης αποτελεί η επιτυχής αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου (ΑΜΚ) του ΑΔΜΗΕ, με τις προσφορές να ξεπερνούν κάθε προσδοκία, και το Δημόσιο να διατηρεί τον έλεγχο του 51%, αναφέρουν πηγές του Διαχειριστή. Η εξασφάλιση της κρατικής συμμετοχής με κεφάλαια από το Ταμείο Ανάκαμψης για την ανάπτυξη των ενεργειακών υποδομών της χώρας, σε συνδυασμό με το

φιλόδοξο επενδυτικό πλάνο του Διαχειριστή έδρασαν ως καταλύτες για την προσέλκυση κεφαλαίων από κορυφαία funds του εξωτερικού και του εσωτερικού.

Τα κεφάλαια από την ΑΜΚ θα δώσουν την ώθηση για επιτάχυνση του επενδυτικού προγράμματος ύψους 6 δις. ευρώ για το διάστημα 2026-2029, με υποδομές που θα μετασχηματίσουν το ηλεκτρικό σύστημα της χώρας αλλά και της ευρύτερης περιοχής. Αναλυτικά στις σελ 8, 9

ΜΕ «ΟΧΗΜΑ» ΤΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΕΡΓΟ HARMONY Η ΕΥΡΩΠΗ ΑΝΑΖΗΤΑ ΚΟΙΝΗ «ΓΛΩΣΣΑ» ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΙΣ ΦΥΣΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ

Τι συμβαίνει όταν μια μεγάλη πλημμύρα ή μια καταστροφική πυρκαγιά δεν σταματά στα σύνορα; Πώς συντονίζονται οι αρχές δύο διαφορετικών χωρών όταν κάθε λεπτό είναι κρίσιμο; Και πόσο έτοιμα είναι τα συστήματα πολιτικής προστασίας να ανταλλάξουν άμεσα πληροφορίες και να λαμβάνουν κοινές αποφάσεις;

Απαντήσεις στα ερωτήματα αυτά επιχειρεί να δώσει το ευρωπαϊκό έργο HARMONY, το οποίο αναπτύσσει κοινά πρωτόκολλα συνεργασίας και ψηφιακά εργαλεία για τη διαχείριση φυσικών καταστροφών σε διασυνοριακές περιοχές της Ευ-

ρώπης. Όπως επισημαίνεται σε ανακοίνωση της Αλεξάνδρειας Ζώνης Καινοτομίας, το HARMONY δεν αποτελεί απλώς ένα τεχνολογικό έργο, αλλά φιλοδοξεί να δημιουργήσει ένα κοινό πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ χωρών και υπηρεσιών, ώστε η ανταπόκριση σε φυσικές καταστροφές να γίνεται ταχύτερα, αποτελεσματικότερα και με μεγαλύτερη ασφάλεια για τους πολίτες. Αναλυτικά στη σελ 10

ΒΑΛΤΕ ΣΤΗΝ ΑΤΖΕΝΤΑ ΣΑΣ

17^ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ «ΑΛΟΥΜΙΝΙΟ & ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ»

Στις **30 Οκτωβρίου – 01 Νοεμβρίου 2026**, στο ξενοδοχείο Mediterranean Village, στην Κατερίνη θα διεξαχθεί το 17ο Συνέδριο «Αλουμίνιο & Αρχιτεκτονική» παράλληλα με την 4η Έκθεση & Βραβεία «Αλουμίνιο & Αρχιτεκτονική».

Το συνέδριο έχει τίτλο: «Κτιριακό Κέλυσος 2050», απευθύνεται σε Κατασκευαστές, Αρχιτέκτονες – Μηχανικούς, Διακοσμητές, Τεχνικές εταιρίες, Developers και έχει ως στόχο την ανάπτυξη της ποιότητας στις κατασκευές αλουμινίου, αλλά και της ενίσχυσης της συνεργασίας μεταξύ Αρχιτεκτόνων & Κατασκευαστών Αλουμινίου.

Η 4η Έκθεση & Βραβεία «Αλουμίνιο & Αρχιτεκτονική» διοργανώνεται σε συνεργασία με το ΕΙΑ (Ελληνικό Ινστιτούτο Αρχιτεκτονικής) με στόχο την επιβράβευση της βέλτιστης χρήσης εφαρμογών αλουμινίου (κουφώματα, επενδύσεις, συστήματα κ.λπ.) στα δομικά έργα από τα Αρχιτεκτονικά Γραφεία και τους Κατασκευαστές Αλουμινίου. Την προβολή των καλύτερων υλοποιημένων έργων με εφαρμογές αλουμινίου της τελευταίας 5ετίας, σε επίπεδο μελέτης αλλά και κατασκευής και την ανάδειξη της συνεργασίας των Κατασκευαστών Αλουμινίου με τους Αρχιτέκτονες.

Πληροφορίες: <https://alumini.gr/>

ΕΚΘΕΣΗ WORLD TOURISM GREECE 2026

Η παγκόσμια έκθεση WTG (World Tourism Greece) για την τουριστική βιομηχανία θα πραγματοποιηθεί στην Αθήνα **30 Οκτωβρίου έως και 1 Νοέμβριου 2026**, στο εκθεσιακό χώρο ΤΑΕΚWON DO.

Η Έκθεση τελεί υπό την αιγίδα Υπουργείου Τουρισμού, ΕΟΤ, Υπουργείου αγροτικής οικονομίας, Πανελληνίας Ομοσπονδίας Ξενοδόχων (ΠΟΞ), του Δήμου Αθηναίων, Ελληνοκινεζικού Επιμελητηρίου Hellenic Chinese Chamber, F.I.J.E.T. Παγκόσμια Ομοσπονδία Ταξιδιωτικών Δημοσιογράφων, της Ένωσης Ξενοδόχων Αθηνών-Αττικής & Αργοσαρωνικού, Κεντρική Ένωση Επιμελητριών κα. Πληροφορίες: www.wtg.gr

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΥΠΟΥ ΤΕΕ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΤΕΕ

Γιώργος Στασινός

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Αργύρης Δεμερτζής

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

Χριστίνα Χατζηπορδάνογλου

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ - ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΕΚΔΟΣΗΣ

Ελένη Τριάντη, Χριστίνα Ντζιόδιου

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

Θοδωρής Καραουλάνης

press@central.tee.gr

Προσεχώς

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΗΜΕΡΙΔΕΣ - ΣΥΝΕΔΡΙΑ - ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ
24 Ιουνίου 2026	Εκδήλωση παρουσίασης του έργου «Έξυπνες Γέφυρες» στη Θεσσαλονίκη	Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας/ Τμήμα Κεντρικής Μακεδονίας (ΤΕΕ/ΤΚΜ), Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας (ΤΕΕ)
24 Ιουνίου 2026	Εκδήλωση «Υγεία και Ασφάλεια σε Βιομηχανία και Τεχνικά Έργα: Ο Ρόλος του Μηχανικού στην Πρόληψη και Διαχείριση Κινδύνων»	Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας/Τμήμα Κεντρικής Μακεδονίας (ΤΕΕ/ΤΚΜ)
29 – 30 Ιουνίου 2026	Συνέδρια SuSChemE και SUSTENS 2	Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας (ΤΕΕ), Sustainability Section of EFCE, Πανελλήνιος Σύλλογος Χημικών Μηχανικών (ΠΣΧΜ)

BIM CONFERENCE 2026

Μετά από έξι χρόνια συνεχούς ανάπτυξης, το The BIM Conference, μια συνδιοργάνωση του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος και της BOUSSIAS Events, έχει καθιερωθεί ως το κορυφαίο σημείο συνάντησης της ελληνικής BIM κοινότητας και της αγοράς των κατασκευών, φέρνοντας στο ίδιο τραπέζι ιδιοκτήτες έργων, μελετητές, κατασκευαστές, διαχειριστές υποδομών, φορείς και κορυφαίους διεθνείς experts. Το 2026 επιστρέφει δυναμικά για 7η χρονιά στις **13 Οκτωβρίου**, αναδεικνύοντας όχι μόνον το ρόλο του BIM στα έργα του σήμερα αλλά κυρίως πού οδηγείται η βιομηχανία των έργων τα επόμενα χρόνια.

Το BIM δεν αποτελεί πλέον εργαλείο σχεδιασμού αλλά στρατηγικό πυλώνα διαχείρισης δεδομένων, λήψης αποφάσεων και λειτουργίας των built assets. Σε αυτό το momentum, το συνέδριο θα αναδείξει τις εξελίξεις που διαμορφώνουν το μέλλον των έργων του δομημέ-

νου περιβάλλοντος: Από την τεχνητή νοημοσύνη και το information management, τις «έξυπνες» υποδομές και την αξία των ψηφιακών διδύμων έως τα παγκόσμια case studies από μεγάλα έργα υποδομών και κτιριακών υποδομών και τις νέες απαιτήσεις των έργων της νέας εποχής.

Key topics

- Case studies & lessons learned: From design to completion
- From Building Information Modeling to Information Management: ISO19650, EIR, AIR, BEP, common data environments organization and management
- BIM & AI in practice: Where do BIM and AI meet, BIM & data generation for AI leverage, AI and project coordination, automated BIM quality checks, clash detection with AI
- Open BIM & platform ecosystems: Open standards, data interoperability
- BIM & digital delivery for public infrastructure projects: Rail, roads& highways, water infrastructure, energy networks and grid infrastructure
- BIM Procurement
- The BIM skills gap
- BIM value after project handover
- BIM for Climate Adaptation

<https://bimconference.boussiasevents.gr/>

Εξειδικευμένο πρόγραμμα για μηχανικούς, τεχνικές εταιρείες & κατασκευαστές.

Το νέο πρόγραμμα της Eurobank είναι σχεδιασμένο για τις ανάγκες του τεχνικού και κατασκευαστικού κλάδου και προσφέρει ολοκληρωμένες λύσεις που ενισχύουν τη ρευστότητα και την καθημερινή λειτουργία της επιχείρησής σας.

Οφέλη προγράμματος

- 0,70% επιτόκιο στον **έντοκο λογαριασμό όψεως** και **Προθεσμιακή κατάθεση** 3 μηνών με προνομιακή τιμολόγηση*
- Πρόγραμμα υπηρεσιών και συναλλαγών **Advanced for Business** με **δωρεάν** συνδρομή για 6 μήνες (για ενεργοποίηση έως 31/12/2026)
- Εταιρική πιστωτική κάρτα **Business Credit Mastercard** με σημαντικά προνόμια και οφέλη:
 - 4% Έπιστροφή σε επιλεγμένους συνεργάτες του προγράμματος & 100 ευρώ Έπιστροφή για νέες αιτήσεις έως 31/12/2026 (για ελ. επαγγελματίες & ατομικές επιχειρήσεις)
 - Δωρεάν συνδρομή 12 μηνών για νέες αιτήσεις έως 31/12/2026
- **Χρηματοδοτικές λύσεις & εγγυητικές επιστολές** με προνομιακή τιμολόγηση και εξειδικευμένη υποστήριξη για την αξιοποίηση αναπτυξιακών προγραμμάτων
- Digital εργαλεία & σύγχρονες λύσεις εισπράξεων και πληρωμών
- Ολοκληρωμένες **ασφαλιστικές λύσεις** σε συνεργασία με την Eurolife FFH
- Προνόμια και εκπτώσεις σε υπηρεσίες και προϊόντα της Eurobank για το **προσωπικό** της επιχείρησής σας
- **Banking@your Business**: Εξειδικευμένοι Επαγγελματικοί σύμβουλοι παρέχουν προσωποποιημένη τραπεζική εμπειρία δίπλα σας, στο χώρο σας.

Ενημερωθείτε αναλυτικά για το πρόγραμμα Business Banking Κατασκευαστικός Κλάδος [εδώ](#).

Προνομιακοί όροι και προσφορές ισχύουν έως 31/12/2026 και υπόκεινται σε όρους & έγκριση της Τράπεζας.

*Η προσφορά για το έντοκο λογαριασμό ισχύει για ποσά άνω των 5.000€ με πίστωση νέων κεφαλαίων. Η προνομιακή τιμολόγηση για Προθεσμιακή Κατάθεση αφορά σε νέα κεφάλαια άνω των 30.000€.

Για πλήρεις όρους και προϋποθέσεις επισκεφθείτε το κατάστημα Eurobank ή επικοινωνήστε με τον Επαγγελματικό σας Σύμβουλο.

Σκανάρετε το QR code και κατεβάστε
το έντυπο με τα προνόμια του προγράμματος.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΥΠΑΝ: ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΛΗΞΗ ΤΗΣ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΣ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ ΤΩΝ ΑΝΕΛΚΥΣΤΗΡΩΝ ΣΤΙΣ 30 ΙΟΥΝΙΟΥ

Δεν πρόκειται να δοθεί νέα παράταση στην απογραφή των ανελκυστήρων, καθώς η σχετική προθεσμία λήγει οριστικά στις 30 Ιουνίου 2026 και η δυνατότητα παράτασης που προβλέπε το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο έχει ήδη εξαντληθεί, σύμφωνα με όσα επισημάνθηκαν κατά τη συνάντηση εργασίας που πραγματοποιήθηκε την Παρασκευή στην Ανεξάρτητη Αρχή Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή. Κατά τη συνάντηση, στην οποία συμμετείχαν εκπρόσωποι της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του υπουργείου Ανάπτυξης, της διοίκησης της Ανεξάρτητης Αρχής, καθώς και των προεδρείων της ΠΕΤΑΚ, της ΠΟΒΕΣΑ και της ΠΟΜΙΔΑ, διαπιστώθηκε ότι η διαδικασία απογραφής εξελίσσεται ομαλά και κινείται σε ιδιαίτερα ικανοποιητικά επίπεδα, ιδίως στους ανελκυστήρες που συντηρούνται συστηματικά.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, πιο αναλυτικά ανακοίνωση του υπουργείου Ανάπτυξης αναφέρει:

Συνάντηση εργασίας πραγματοποιήθηκε στην Ανεξάρτητη Αρχή Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή, με τη συμμετοχή της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του υπουργείου Ανάπτυξης, της διοίκησης της Ανεξάρτητης Αρχής, του Προεδρείου της ΠΕΤΑΚ, του προεδρείου της ΠΟΒΕΣΑ και του προεδρείου της ΠΟΜΙΔΑ, με θέμα τη λήξη της προθεσμίας για την απογραφή των ανελκυστήρων στο Μητρώο Απογραφής Ανελκυστήρων.

Κατά τη διάρκεια της συνάντησης συμφωνήθηκε ότι, με δεδομένη την επερχόμενη λήξη της προθεσμίας στις 30 Ιουνίου, η διαδικασία απογραφής εξελίσσεται ομαλά και κινείται σε ιδιαίτερα ικανοποιητικά επίπεδα, ιδίως ως προς τους ανελκυστήρες που συντηρούνται συστηματικά.

Η γενική γραμματεία Βιομηχανίας ευχαρίστησε όλα τα εμπλεκόμενα μέρη για τη συμβολή τους στην επίτευξη των ποσοστών απογραφής μέχρι σήμερα. Παράλληλα ζητήθηκε από όλους να συμβάλουν, τις τελευταίες ημέρες πριν από τη λήξη της προθεσμίας, σε ένα εντατικό «σπριντ» ενημέρωσης, ώστε να μη μείνει κανένας ανελκυστήρας εκτός Μητρώου.

Η Ανεξάρτητη Αρχή επισήμανε ότι, μετά την λήξη της προθεσμίας, θα οργανωθεί το πλαίσιο των ελέγχων με αποτελεσματικό τρόπο, με γνώμονα την προστασία του καταναλωτή, την

ασφάλεια των χρηστών και την εφαρμογή της νομοθεσίας.

Στη συνάντηση συζητήθηκε επίσης η επόμενη μέρα για τους ανελκυστήρες μετά την ολοκλήρωση της απογραφής. Έχοντας πλέον ακριβέστερα στοιχεία, η Πολιτεία, σε συνεργασία με τα ενδιαφερόμενα μέρη, θα μπορεί να επεξεργαστεί τα δεδομένα και να χαράξει τις βέλτιστες πολιτικές για την στοχευμένη εποπτεία, την πρόληψη κινδύνων και τη συνεχή ενίσχυση της ασφαλούς λειτουργίας των ανελκυστήρων.

Στο πλαίσιο αυτό, η γενική γραμματεία Βιομηχανίας υπενθυμίζει ότι η προθεσμία για την απογραφή όλων των ανελκυστήρων της χώρας στο Μητρώο Απογραφής Ανελκυστήρων λήγει οριστικά στις 30 Ιουνίου 2026.

Σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο, η παράταση της προθεσμίας μπορούσε να δοθεί μία μόνο φορά, και η δυνατότητα αυτή έχει ήδη εξαντληθεί.

Η εικόνα μέχρι σήμερα καταδεικνύει ότι η διαδικασία βρίσκεται πλέον στο τελικό της στάδιο. Στις 30/11/2025 είχαν απογραφεί 263.087 ανελκυστήρες, ενώ στις 19/6/2026 ο αριθμός ανήλθε σε 286.324.

Με βάση τις εκτιμήσεις της ΕΛΣΤΑΤ, οι εγκατεστημένοι ανελκυστήρες στη χώρα ανέρχονται σε περίπου 310.000, γεγονός που σημαίνει ότι έχει ήδη απογραφεί πολύ υψηλό ποσοστό του εκτιμώμενου συνόλου. Η εικόνα αυτή συμβαδίζει και με την ενημέρωση που δόθηκε κατά τη συνάντηση από τους εκπροσώπους των συντηρητών και εγκαταστατών, σύμφωνα με την οποία η απογραφή κινείται σε ιδιαίτερα υψηλά ποσοστά στους ανελκυστήρες που συντηρούνται συστηματικά.

Συνεπώς, εκείνο που απαιτείται πλέον είναι η άμεση ολοκλήρωση των εκκρεμών δηλώσεων που απομένουν έως τις 30 Ιουνίου.

Η απογραφή αφορά όλους τους ανελκυστήρες χωρίς εξαίρεση:

- * σε πολυκατοικίες,
- * σε κτίρια γραφείων,
- * σε ξενοδοχεία,
- * σε επαγγελματικές και μικτές εγκαταστάσεις,
- * ακόμη και αν έχουν ήδη πιστοποιηθεί ή έχουν καταχωριστεί παλαιότερα σε άλλο μητρώο.

Η γενική γραμματεία Βιομηχανίας καλεί τους ιδιοκτήτες και

τους διαχειριστές να αφιερώσουν 5 λεπτά για να ολοκληρώσουν μια διαδικασία που γίνεται εντελώς δωρεάν, μέσω της πλατφόρμας: <https://elevator.mindev.gov.gr>

Για πληροφορίες και τεχνική υποστήριξη:

elevator@mindev.gov.gr.

Η διαδικασία είναι απλή, ολιγόλεπτη και πραγματοποιείται με κωδικούς Taxisnet. Όπου υπάρχει δυσκολία, οι ιδιοκτήτες ή οι διαχειριστές καλούνται να συνεργαστούν άμεσα με τους συντηρητές ή τους εγκαταστάτες τους, οι οποίοι μπορούν να συμβάλουν αποφασιστικά στην ολοκλήρωση της απογραφής. Η γενική γραμματεία Βιομηχανίας καλεί ειδικότερα τους συντηρητές και εγκαταστάτες ανελκυστήρων να εξετάσουν άμεσα, στο πλαίσιο της επαγγελματικής τους σχέσης με τους πελάτες τους, την κατάσταση απογραφής των ανελκυστήρων που εξυπηρετούν και να προχωρήσουν στις απαραίτητες ενέργειες ώστε κανένας ανελκυστήρας να μη μείνει εκτός μητρώου.

Υπενθυμίζεται ότι για τη μη απογραφή προβλέπονται διοικητικά πρόστιμα για τους ιδιοκτήτες/συνδιοκτήτες των κτιρίων ανά ανελκυστήρα:

- * 1.000 ευρώ για κτίρια με χρήση κατοικίας,
- * 2.500 ευρώ για κτίρια με επαγγελματική ή μικτή χρήση,
- * 5.000 ευρώ για κτίρια προσελάσιμα από το ευρύ κοινό.

Μετά τη λήξη της προθεσμίας, ο αριθμός απογραφής θα αποτελεί βασική πληροφορία τεχνικής ταυτοποίησης του ανελκυστήρα και θα πρέπει να επιβεβαιώνεται από τον συντηρητή ή τον εγκαταστάτη στο πλαίσιο της τακτικής τους δραστηριότητας. Αυτό σημαίνει πρακτικά ότι ανελκυστήρες που δεν θα έχουν απογραφεί δεν θα μπορούν να συντηρούνται νόμιμα. Η συνέχιση λειτουργίας τους χωρίς νόμιμη συντήρηση δεν είναι επιτρεπτή.

Υπενθυμίζεται ότι με βάση το άρθρο 238 του ν. 5297/2026, μετά τη λήξη της προθεσμίας, οι συντηρητές και οι εγκαταστάτες υποχρεούνται να αναγράφουν στα παραστατικά συντήρησης τον νόμιμο αριθμό απογραφής του ανελκυστήρα. Σε αντίθετη περίπτωση, υπάγονται στις ίδιες διοικητικές κυρώσεις, ανά κατηγορία ανελκυστήρα, που προβλέπονται για τη μη απογραφή.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΔΥΟ ΝΕΩΝ ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΜΒΕΛΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Τη χρηματοδότηση, με πόρους που διαχειρίζεται η Ειδική Υπηρεσία ΔΑΜ, δύο νέων αθλητικών υποδομών στην περιφέρεια της Δυτικής Μακεδονίας, ενέκρινε ο αναπληρωτής υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Νίκος Παπαθανάσης. Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, πρόκειται για:

-Τη δημιουργία Σκοπευτηρίου Ολυμπιακών Προδιαγραφών, στην περιοχή μεταξύ Ποντοκόμης και Πτολεμαΐδας.

-Την αναβάθμιση της Πίστας Μηχανοκίνητου Αθλητισμού (moto cross), στην περιοχή του Αγίου Χριστόφορου Εορδαίας. Σύμφωνα με το υπουργείο, είναι δύο έργα που θα υλοποι-

θούν σε συνεργασία με το υπουργείο Αθλητισμού και την περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας και τα οποία θα προσδώσουν νέα αναπτυξιακή προοπτική και θα ενισχύσουν την εξωστρέφεια της περιοχής.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΨΗΦΙΑΚΟ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ Πάνω από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ και σταθερή σύγκλιση με την ΕΕ

Η Ελλάδα συνεχίζει να καταγράφει σημαντική πρόοδο στον ψηφιακό μετασχηματισμό, όπως αποτυπώνεται σε δύο κορυφαίες διεθνείς αξιολογήσεις του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Όπως τονίζει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, οι νέες εκθέσεις επιβεβαιώνουν τη βελτίωση των δημόσιων ψηφιακών υπηρεσιών, την ανάπτυξη των τηλεπικοινωνιακών υποδομών, την αξιοποίηση τεχνολογιών αιχμής και τη σταθερή πορεία της χώρας προς την επίτευξη των στόχων της Ψηφιακής Δεκαετίας 2030. Σύμφωνα με την έκθεση «Digital Government Outlook 2026» του ΟΟΣΑ, η Ελλάδα συγκαταλέγεται στις χώρες με ισχυρές επιδόσεις στον ψηφιακό μετασχηματισμό της δημόσιας διοίκησης, καταγράφοντας συνολική βαθμολογία 0,71, έναντι 0,70 που είναι ο μέσος όρος των χωρών του Οργανισμού.

Η επίδοση της χώρας ξεπερνά εκείνες ανεπτυγμένων οικονομικών όπως η Ιαπωνία και η Ιταλία (0,67), ο Καναδάς και η Ολλανδία (0,69), καθώς και η Φινλανδία (0,70).

Η Ελλάδα καταγράφει επίσης καλύτερες επιδόσεις από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ σε τέσσερις βασικούς δείκτες: User-Driven: 0,77 έναντι 0,71

Government as a Platform: 0,75 έναντι 0,71

Proactiveness: 0,70 έναντι 0,67

Open by Default: 0,63 έναντι 0,59

Στην έκθεση αναδεικνύονται, μεταξύ άλλων, το Κέντρο Διαλειτουργικότητας του υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, το gov.gr με περισσότερες από 2.250 ψηφιακές υπηρεσίες, η αξιοποίηση της Τεχνητής Νοημοσύνης στο Εθνικό Κτηματολόγιο και ο ψηφιακός βοηθός «mΑίγον», καθώς και η νέα εθνική πύλη ανοικτών δεδομένων data.gov.gr.

Σύμφωνα με την Έκθεση Ψηφιακής Δεκαετίας 2026 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η Ελλάδα συνεχίζει να εφαρμόζει με συνέπεια την εθνική στρατηγική ψηφιοποίησης της δημόσιας διοίκησης και να συγκλίνει σταθερά με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η χώρα ανταποκρίθηκε στο 83% των συστάσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, συνεχίζοντας και το 2025 τη σταθερή

πρόδοτό της προς την επίτευξη των στόχων.

Το 2025 οι δημόσιες ψηφιακές υπηρεσίες προς τους πολίτες ανήλθαν στο 79,4%, ενώ οι αντίστοιχες υπηρεσίες προς τις επιχειρήσεις έφθασαν το 86%, υπερβαίνοντας τις εθνικές εκτιμήσεις που ήταν 76,2% και 84,4% αντίστοιχα.

Ιδιαίτερα σημαντικές επιδόσεις καταγράφονται στις ψηφιακές υποδομές. Η κάλυψη δικτύων πέμπτης γενιάς (5G) ανέρχεται πλέον στο 99,5% του πληθυσμού, προσεγγίζοντας ουσιαστικά τον στόχο του 100% έως το 2030 και υπερβαίνοντας σημαντικά την εθνική εκτίμηση πορείας για το 2025 (90%). Αντίστοιχα, η κάλυψη σε αγροτικές και νησιωτικές περιοχές φθάνει το 99%, συμβάλλοντας ουσιαστικά στη μείωση των γεωγραφικών ανισοτήτων.

Παράλληλα, τα δίκτυα οπτικών ινών (FTTP) και τα δίκτυα πολύ υψηλής χωρητικότητας (VHCN) αναπτύσσονται με επίσημο ρυθμό 29,7%, υπερπενταπλάσιο του ευρωπαϊκού μέσου όρου. Από σχεδόν μηδενική κάλυψη το 2019, η Ελλάδα έχει φθάσει στο 59,8%, ξεπερνώντας την εκτιμώμενη πορεία για το 2025 (51%) και επιβεβαιώνοντας τη σταθερή πορεία προς την καθολική κάλυψη έως το 2030.

Η έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αναδεικνύει επίσης τον ενισχυμένο γεωστρατηγικό ρόλο της Ελλάδας ως ψηφιακού κόμβου της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, μέσα από επενδύσεις σε υποθαλάσσια καλώδια, διεθνείς τηλεπικοινωνιακές υποδομές και κέντρα δεδομένων.

Παράλληλα, η εφαρμογή της εθνικής πολιτικής διακυβέρνησης δεδομένων και η νέα Εθνική Στρατηγική Κυβερνοασφάλειας ενισχύουν την ανθεκτικότητα και την ασφάλεια των ψηφιακών υποδομών της χώρας.

Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται και στις τεχνολογίες αιχμής, με την ίδρυση του AI Factory «Pharos», ενός από τα πρώτα επτά AI Factories της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τη συμμετοχή της Ελλάδας σε ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες για τις κβαντικές υποδομές και τη δημιουργία του Ελληνικού Κέντρου Ικανοτήτων Μι-

κροκυκλωμάτων.

Η πρόοδος της χώρας αποτυπώνεται και στον τομέα της ψηφιακής υγείας. Σύμφωνα με τη μελέτη eHealth Indicator Study 2026 της Capgemini Invent, η Ελλάδα σημείωσε μία από τις μεγαλύτερες ετήσιες βελτιώσεις στην Ευρώπη, καθώς ο σύνθετος δείκτης ψηφιακής υγείας αυξήθηκε κατά 20 ποσοστιαίες μονάδες μέσα σε έναν χρόνο, φθάνοντας το 94%, έναντι μέσου όρου 87% στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Με την επίδοση αυτή, η χώρα κατατάσσεται μεταξύ των κορυφαίων κρατών-μελών της ΕΕ στον τομέα της ψηφιακής υγείας, ξεπερνώντας χώρες όπως η Ιταλία (90%), η Ισπανία (90%), η Γερμανία (88%), η Γαλλία (88%) και η Σουηδία (86%).

Οι θετικές επιδόσεις συνοδεύονται από προκλήσεις που παραμένουν

Η πρόοδος που καταγράφεται στις διεθνείς αξιολογήσεις συνοδεύεται και από τομείς στους οποίους η χώρα καλείται να επιταχύνει ακόμη περισσότερο.

Η Έκθεση Ψηφιακής Δεκαετίας 2026 επισημαίνει ότι η ενίσχυση των ψηφιακών δεξιοτήτων παραμένει βασική πρόκληση για τα επόμενα χρόνια, καθώς το 51% των πολιτών ηλικίας 16-74 ετών διαθέτει τουλάχιστον βασικές ψηφιακές δεξιότητες, έναντι 60,4% στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Παράλληλα, αναδεικνύεται η ανάγκη περαιτέρω ενίσχυσης του ανθρώπινου δυναμικού στις τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών και της επιτάχυνσης του ψηφιακού μετασχηματισμού των επιχειρήσεων.

Η ίδια έκθεση, ωστόσο, αναγνωρίζει ότι η Ελλάδα καταγράφει υψηλότερους ρυθμούς προόδου από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο σε κρίσιμους τομείς, όπως οι οπτικές ίνες, οι δημόσιες ψηφιακές υπηρεσίες, η ηλεκτρονική ταυτοποίηση, η πρόσβαση σε ηλεκτρονικούς φακέλους υγείας και η υιοθέτηση προηγμένων ψηφιακών τεχνολογιών, επιβεβαιώνοντας ότι η χώρα συγκλίνει σταθερά με την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΣΕ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ Η ΕΚΘΕΣΗ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΣΕ ΙΣΤΟΤΟΠΟΥΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΓΙΑ ΦΟΡΗΤΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ

Σε δημόσια διαβούλευση έθεσε το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης την Έκθεση Παρακολούθησης της Ψηφιακής Προσβασιμότητας Ιστοτόπων και Εφαρμογών για Φορητές Συσκευές όλων των Δημόσιων Φορέων και Οργανισμών στην Ελλάδα. Πρόκειται για την 5η περίοδο παρακολούθησης (1 Ιανουαρίου 2025 – 22 Δεκεμβρίου 2025).

Όπως σημειώνεται στη σχετική ανακοίνωση που δημοσιεύει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, στη διαβούλευση καλούνται να συμμετάσχουν εμπλεκόμενοι φορείς, επιστημονικές κοινότητες, οργανώσεις και ομοσπονδίες ατόμων με αναπηρία, ο ιδιωτικός τομέας και όλοι οι πολίτες, προκειμένου να καταθέσουν απόψεις, παρατηρήσεις και προτάσεις, συμβάλλοντας έτσι ενεργά στη διαμόρφωση ενός συμπεριληπτικού και

ισότιμα προσβάσιμου ψηφιακού περιβάλλοντος για όλους, με ιδιαίτερη μέριμνα τα άτομα με αναπηρία και τις ευάλωτες ομάδες.

Η Έκθεση Παρακολούθησης Ψηφιακής Προσβασιμότητας αποτελεί βασικό εργαλείο αποτύπωσης και αξιολόγησης του επιπέδου συμμόρφωσης των ιστοτόπων και των εφαρμογών για φορητές συσκευές των οργανισμών του δημόσιου τομέα, με τις απαιτήσεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102, η οποία ενσωματώθηκε στην ελληνική έννομη τάξη με τον ν. 4727/2020.

Η Έκθεση αποτυπώνει τα αποτελέσματα από την παρακολούθηση 446 ψηφιακών υπηρεσιών του Δημοσίου τομέα, συμπεριλαμβανομένων ιστοτόπων, εφαρμογών για φορη-

τές συσκευές και αρχείων PDF, σύμφωνα με το εναρμονισμένο ευρωπαϊκό πρότυπο EN 301 549 v3.2.1 και τις αρχές του WCAG 2.1 επιπέδου A και AA, που υλοποιήθηκε από τη Διεύθυνση Ψηφιακής Στρατηγικής της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Παρουσιάζονται αναλυτικά τα βασικά ευρήματα, οι τομείς στους οποίους εντοπίζονται οι σημαντικότερες αποκλίσεις, καθώς και οι προτεινόμενες κατευθύνσεις βελτίωσης για την ενίσχυση της ψηφιακής προσβασιμότητας.

Η διάρκεια της δημόσιας διαβούλευσης ορίζεται σε δεκάπεντε (15) ημέρες από την ημερομηνία ανάρτησής της (16 Ιουνίου 2026). Οι ενδιαφερόμενοι καλούνται να υποβάλουν τα σχόλια τους εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΣΤΑ 3,8 ΔΙΣ ΕΥΡΩ ΟΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΙ ΠΟΡΟΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΔΙΑΔΡΟΜΟ ΜΑΥΡΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ - ΑΙΓΑΙΟΥ ΚΑΙ ΝΕΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ 1,1 ΔΙΣ

Ανακοινώσεις του Ευρωπαϊκού Επίτροπου Βιώσιμων Μεταφορών και Τουρισμού

Την πρόθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να συνεχίσει να στηρίζει με αυξημένους πόρους τον στρατηγικής σημασίας διάδρομο που θα συνδέει τη Μαύρη Θάλασσα με το Αιγαίο, υπογράμμισε ο Ευρωπαϊκός Επίτροπος Βιώσιμων Μεταφορών και Τουρισμού, Απόστολος Τζιτζικώστας, σε δηλώσεις του στο πλαίσιο της 3ης Συνάντησης της Black Sea - Aegean Sea Corridor Platform (BACP), που πραγματοποιήθηκε την Παρασκευή στη Θεσσαλονίκη, τονίζοντας το ΑΠΕ-ΜΠΕ.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση, σύμφωνα με τον κ. Τζιτζικώστα, έχει ήδη διαθέσει 3,8 δισ. ευρώ για έργα που αναπτύσσονται κατά μήκος του διαδρόμου, ενώ παράλληλα ανοίγει νέα πρόσκληση χρηματοδότησης, ύψους 1,1 δισ. ευρώ, για παρεμβάσεις που αφορούν τον συγκεκριμένο άξονα. «Η ΕΕ έχει δεσμευτεί να στηρίζει με πόρους τον διάδρομο αυτόν και θα αξιοποιήσει κάθε διαθέσιμο χρηματοδοτικό εργαλείο, τόσο από τον προϋπολογισμό των υποδομών όσο και από άλλα ευρωπαϊκά ταμεία», ανέφερε χαρακτηριστικά.

Κομβικές σημασίας έργο για ανταγωνιστικότητα και ασφάλεια

Αναφερόμενος στο κοινό σχέδιο δράσης που υπεγράφη τον περασμένο Δεκέμβριο από τους υπουργούς Υποδομών και Μεταφορών Ελλάδας, Βουλγαρίας και Ρουμανίας για την επιτάχυνση των έργων του διαδρόμου, ο κ. Τζιτζικώστας τόνισε ότι ο κάθετος οδικός και σιδηροδρομικός άξονας, που θα συνδέει την Ελλάδα με τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία, ενισχύοντας παράλληλα τη διασύνδεση με τη Μολδαβία, την Ουκρανία και την Κεντρική Ευρώπη, αποτελεί έργο κομβικής σημασίας για την Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς συνδέεται άμεσα με τις δύο βασικές ευρωπαϊκές προτεραιότητες: την ανταγωνιστικότητα και την ασφάλεια. «Θα ενισχύσει το εμπόριο, θα στηρίξει την εξωστρέφεια των οικονομιών, θα μειώσει το κόστος μεταφορών και θα δημιουργήσει ασφαλέστερες μετακινήσεις, ενώ ταυτόχρονα θα ενισχύσει τη στρατηγική κινητικότητα στην ανατολική πλευρά της Ευρωπαϊκής Ένωσης», υπογράμμισε.

Ο κ. Τζιτζικώστας ανέφερε ακόμη ότι τους τελευταίους μήνες έχουν πραγματοποιηθεί 22 τεχνικές συναντήσεις μεταξύ στελεχών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των αρμόδιων υπουργείων των τριών κρατών-μελών, προκειμένου να επιταχυνθεί η ωρίμανση και η υλοποίηση των έργων.

Στα 52 δισ ευρώ ο νέος προϋπολογισμός για τις υποδομές

Σημειώνοντας ότι η πρόσκληση των 1,1 δισ. ευρώ αποτελεί την τελευταία του τρέχοντος ευρωπαϊκού δημοσιονομικού πλαισίου, ο κ. Τζιτζικώστας γνωστοποίησε ότι από το 2028 και μετά αναμέ-

νεται σημαντική αύξηση των διαθέσιμων κονδυλίων. «Σήμερα, ο ευρωπαϊκός προϋπολογισμός για τις υποδομές ανέρχεται περίπου στα 26 δισ. ευρώ. Στη νέα προγραμματική περίοδο, οι πόροι αυτοί αναμένεται να διπλασιαστούν και να φθάσουν τα 52 δισ. ευρώ», τόνισε, χαρακτηρίζοντας την εξέλιξη αυτή ως ένδειξη της προτεραιότητας που δίνει η ΕΕ στις υποδομές.

Έργα στρατιωτικής κινητικότητας 100 δισ ευρώ

Ιδιαίτερη έμφαση έδωσε στον τομέα της στρατιωτικής κινητικότητας, επισημαίνοντας ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σε συνεργασία με το ΝΑΤΟ, έχει ήδη προσδιορίσει τις απαιτούμενες παρεμβάσεις για τη γρήγορη μεταφορά στρατευμάτων και αμυντικού υλικού σε ολόκληρη την ευρωπαϊκή επικράτεια σε περιόδους κρίσεων.

Όπως ανακοίνωσε, σε πρώτη φάση προβλέπεται η διάθεση 17 δισ. ευρώ για σχετικά έργα, ενώ ο συνολικός σχεδιασμός της ΕΕ για τη στρατιωτική κινητικότητα ανέρχεται σε 100 δισ. ευρώ τα επόμενα χρόνια. «Πρόκειται για έργα, από τα οποία μπορεί να επωφεληθεί σημαντικά η Ελλάδα. Βρισκόμαστε σε στενή συνεργασία με το γραφείο του Έλληνα πρωθυπουργού, καθώς και με τα υπουργεία Υποδομών και Μεταφορών και Εθνικής Άμυνας, ώστε οι ελληνικές προτάσεις να προχωρήσουν γρήγορα», ανέφερε ο κ. Τζιτζικώστας.

Η 3η Συνάντηση της Black Sea - Aegean Sea Corridor Platform πραγματοποιήθηκε με τη συμμετοχή της πολιτικής ηγεσίας των υπουργείων Μεταφορών Ελλάδας, Βουλγαρίας και Ρουμανίας, καθώς και εκπροσώπων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και ευρωπαϊκών θεσμών. Στο επίκεντρο των συζητήσεων βρέθηκαν οι διασυνοριακές υποδομές, η σιδηροδρομική διαλειτουργικότητα, η ανθεκτικότητα των μεταφορών, η στρατιωτική κινητικότητα και η προετοιμασία κοινών ευρωπαϊκών χρηματοδοτικών προτάσεων.

Χρ. Δήμας: Τον Σεπτέμβριο το χρονοδιάγραμμα για τον στρατηγικό διάδρομο Βαλτικής - Μαύρης Θάλασσας - Αιγαίου

Τον Σεπτέμβριο αναμένεται να παρουσιαστεί το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του διεθνούς διαδρόμου μεταφορών, που θα συνδέει το Αιγαίο με τη Μαύρη Θάλασσα και τη Βαλτική, ενός έργου που χαρακτηρίζεται κομβικής σημασίας για τη συνδεσιμότητα, την ανταγωνιστικότητα και την ασφάλεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτό γνωστοποίησε ο υπουργός Υποδομών και Μεταφορών, Χρήστος Δήμας, απαντώντας σε ερώτηση του ΑΠΕ-ΜΠΕ στο πλαίσιο της 3ης Συνάντησης της Black Sea - Aegean Sea Corridor Platform (BACP).

Εξέφρασε, δε, την αισιοδοξία ότι Ελλάδα, Βουλγαρία, Ρουμανία και Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα προχωρήσουν από κοινού στην

υλοποίηση ενός έργου με ισχυρό γεωπολιτικό και αναπτυξιακό αποτύπωμα. «Έχουμε ήδη αρχίσει να συζητάμε για τα χρονοδιαγράμματα. Ο στόχος είναι τον Σεπτέμβριο να έχουμε ένα πολύ συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα για την υλοποίηση όλου του έργου», δήλωσε ο κ. Δήμας, επισημαίνοντας ότι η αξιοποίηση ευρωπαϊκών χρηματοδοτικών εργαλείων συνοδεύεται από συγκεκριμένες δεσμεύσεις και προθεσμίες.

Χαρακτηρίζοντας ιδιαίτερα σημαντική τη σημερινή συνάντηση, που πραγματοποιήθηκε με τη συμμετοχή της πολιτικής ηγεσίας των υπουργείων Μεταφορών Ελλάδας, Βουλγαρίας και Ρουμανίας, καθώς και εκπροσώπων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και ευρωπαϊκών θεσμών, ο κ. Δήμας εξήγησε πως «ο διάδρομος ξεκινά από τα ελληνικά λιμάνια της Θεσσαλονίκης, της Καβάλας και της Αλεξανδρούπολης, διασχίζει τη Βουλγαρία, μέσω κομβικών σημείων, όπως το Μπουργκάς, η Βάρνα και το Ρούσε και καταλήγει στη Ρουμανία, με επίκεντρο το λιμάνι της Κωνσταντίας, συνδέοντας τελικά το Αιγαίο με τη Μαύρη Θάλασσα και τη Βαλτική».

Σημείωσε, δε, πως η πρωτοβουλία αποσκοπεί στην ενίσχυση της συνδεσιμότητας μεταξύ λιμένων, σιδηροδρομικών και οδικών δικτύων, δημιουργώντας έναν στρατηγικό άξονα μεταφορών με ιδιαίτερη σημασία όχι μόνο για τις τρεις συμμετέχουσες χώρες, αλλά και για την Ευρωπαϊκή Ένωση συνολικά. «Η συνδεσιμότητα μεταξύ των κρίσιμων υποδομών στις τρεις χώρες έχει τεράστια σημασία, όχι μόνο για τα κράτη μας αλλά και για την ίδια την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σε μια περίοδο αυξημένης γεωπολιτικής αστάθειας, η διασύνδεση του ανατολικού τμήματος της Ευρώπης από τον Νότο έως τον Βορρά αποτελεί προτεραιότητα που ξεπερνά τα εθνικά συμφέροντα», υπογράμμισε.

Ο κ. Δήμας σημείωσε ότι κατά τις συνομιλίες με τον Ευρωπαϊκό Επίτροπο Βιώσιμων Μεταφορών και Τουρισμού, Απόστολο Τζιτζικώστα, τον Βούλγαρο ομόλογό του και τη ρουμανική αντιπροσωπεία επιβεβαιώθηκε η κοινή βούληση για επιτάχυνση των διαδικασιών, αξιοποιώντας ευρωπαϊκούς και εθνικούς πόρους, αλλά και την τεχνολογία του ιδιωτικού τομέα.

«Επιβεβαιώσαμε για ακόμη μία φορά ότι μαζί μπορούμε να πετύχουμε πολύ περισσότερα. Πρόκειται για ένα έργο που θα ενισχύσει τη σταθερότητα της ευρωπαϊκής οικονομίας, θα βελτιώσει τη συνδεσιμότητα και θα δημιουργήσει σημαντικά οφέλη για όλες τις χώρες που συμμετέχουν», επισήμανε. Ευχαριστώντας τον Ευρωπαϊκό Επίτροπο Απόστολο Τζιτζικώστα για την, όπως είπε, ηγετική συμβολή του στην προώθηση του έργου, καθώς και τους εκπροσώπους της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας, ο κ. Δήμας τόνισε ότι η στενή συνεργασία των τριών χωρών αποτελεί βασική προϋπόθεση για την επιτυχή υλοποίηση του διαδρόμου.

Συνέχεια στη σελ 7

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΣΤΑ 3,8 ΔΙΣ ΕΥΡΩ ΟΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΙ ΠΟΡΟΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΔΙΑΔΡΟΜΟ ΜΑΥΡΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ - ΑΙΓΑΙΟΥ ΚΑΙ ΝΕΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ 1,1 ΔΙΣ

Στήριξη της ΕΤΕπ στο έργο

Συνέχεια από σελ 6

Τη στήριξη της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων στον Διάδρομο Μαύρης Θάλασσας-Αιγαίου υπογράμμισε στις δηλώσεις του ο αντιπρόεδρος της ΕΤΕπ, Γιάννης Τσακίρης, σημειώνοντας ότι πρόκειται για ένα σύνολο κρίσιμων έργων υποδομής που ενισχύουν την ανάπτυξη, την ανθεκτικότητα και την ασφάλεια της περιοχής. Όπως ανέφερε, η ΕΤΕπ συμμετέχει όχι μόνο με χρηματοδότηση, αλλά και με συμβουλευτικές υπηρεσίες, διαθέτοντας εξειδικευμένους μηχανικούς για την ταχύτερη ωρίμανση των έργων και την επιτάχυνση της υλοποίησής τους.

Ο κ. Τσακίρης σημείωσε ότι μόνο το 2025 η Τράπεζα έχει χρηματοδοτήσει με περισσότερα από 1,5 δις. ευρώ οδικά έργα στην ευρύτερη περιοχή, ενώ παράλληλα εξετάζει και νέα έργα. Για το 2026, απαντώντας σε ερώτηση του ΑΠΕ-ΜΠΕ, ανέφερε ότι στο υπό αξιολόγηση και έγκριση χαρτοφυλάκιο (pipeline) περιλαμβάνονται έργα ύψους περίπου 800 εκατ. ευρώ.

Χαρακτήρισε καθοριστική τη συνεργασία που έχει αναπτυχθεί μέσω των διαδοχικών συναντήσεων και του μνημονίου συνεργασίας (MoU) και επισήμανε ότι οι αποφάσεις λαμβάνονται με εμφανώς ταχύτερους ρυθμούς.

Ο αντιπρόεδρος της ΕΤΕπ τόνισε ότι η πρωτοβουλία δεν αποτελεί σχέδιο «επί χάρτου», αλλά ένα έργο με από αναπτυξιακό αποτύπωμα, καθώς οι οδικές και σιδηροδρομικές συνδέσεις στον κάθετο διάδρομο θα γίνουν ταχύτερες και αποτελεσματικότερες. Παράλληλα, υπογράμμισε τη σημασία τους για την οικονομία, αλλά και για τη στρατιωτική κινητικότητα και την ασφάλεια στην ευρύτερη περιοχή.

Σταθερή η στήριξη της Βουλγαρίας στον Διάδρομο

Τη σταθερή πολιτική δέσμευση της Βουλγαρίας για την υλοποίηση

του Διαδρόμου Μαύρης Θάλασσας-Αιγαίου υπογράμμισε, στις δηλώσεις του, ο υπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών της χώρας, Γκεόργκι Πέεφ, τονίζοντας τη σημασία του έργου για τη συνδεσιμότητα, την ανθεκτικότητα και την ασφάλεια της περιοχής. «Θα ήθελα να επαναβεβαιώσω την πολιτική δέσμευση της Βουλγαρίας, για την πρακτική υλοποίηση αυτού του διαδρόμου. Η συνδεσιμότητα είναι ένα από τα σημαντικότερα ζητήματα, ενώ το έργο θα ενισχύσει επίσης την ανθεκτικότητα και την ασφάλεια», ανέφερε χαρακτηριστικά.

Ο Βούλγαρος υπουργός ευχαρίστησε τον Έλληνα υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, Χρίστο Δήμα, για τη φιλοξενία της συνάντησης, υπογραμμίζοντας ότι οι εμπλεκόμενες τρεις χώρες, με το έργο θα συνεχίσουν να συνεργάζονται στενά για την προώθηση του εγχειρήματος. Επίσης, εξέφρασε την πεποίθηση ότι η κοινή προσπάθεια θα οδηγήσει στην επιτυχή πρόοδο και ολοκλήρωση του έργου, το οποίο θεωρείται στρατηγικής σημασίας για τη διασύνδεση της νοτιοανατολικής Ευρώπης.

Από τον σχεδιασμό στην υλοποίηση ο Διάδρομος

Το μήνυμα ότι ο Διάδρομος Μαύρη Θάλασσα - Αιγαίο περνά από τη φάση του σχεδιασμού στην υλοποίηση έστειλε η γενική πρόεδρος της Ρουμανίας στη Θεσσαλονίκη, Κορίνα Κρέτσου, υπογραμμίζοντας τη σημασία της συνεργασίας Ελλάδας, Ρουμανίας και Βουλγαρίας.

Τόνισε, δε, ότι η κοινή πρωτοβουλία των τριών χωρών εξελίσσεται σε μια συγκεκριμένη πλατφόρμα συνεργασίας, προετοιμασμένη έργων και επενδύσεων, με στόχο την ενίσχυση των μεταφορών και της οικονομικής ανάπτυξης στη ΝΑ Ευρώπη.

Όπως ανέφερε, οι συζητήσεις επιβεβαίωσαν τόσο την πολιτική βούληση, όσο και την πρακτική αποφασιστικότητα για την προώθηση του έργου, το οποίο μπορεί να αποτελέσει έναν από

τους σημαντικότερους μεταφορικούς και αναπτυξιακούς άξονες της περιοχής, συμβάλλοντας παράλληλα στην ενίσχυση του ευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών. Μεταξύ άλλων, επισήμανε ακόμη την ανάγκη για μεγαλύτερη ευρωπαϊκή αλληλεγγύη και στενότερη συνεργασία μεταξύ των χωρών της περιοχής, οι οποίες καλούνται να διαχειριστούν κοινές οικονομικές και γεωπολιτικές προκλήσεις.

Στρατηγικός κόμβος η περιοχή Ελλάδας- Βουλγαρίας- Ρουμανίας

Τη γεωστρατηγική σημασία του Διαδρόμου Βαλτική Θάλασσα - Μαύρη Θάλασσα - Αιγαίο ανέδειξε ο Ευρωπαίος Συντονιστής του έργου, Μάριο Μάουρο, υπογραμμίζοντας ότι η Ελλάδα, η Βουλγαρία και η Ρουμανία βρίσκονται πλέον στο επίκεντρο των εξελίξεων στην Ευρώπη.

Όπως σημείωσε, η νέα στρατηγική των ευρωπαϊκών διαδρόμων μεταφορών και ειδικότερα ο διάδρομος Βαλτική - Μαύρη Θάλασσα - Αιγαίο αναβαθμίζει τον ρόλο των εμπλεκόμενων χωρών με τον προαναφερόμενο διάδρομο, καθιστώντας την περιοχή μία από τις πλέον στρατηγικές για την ΕΕ.

«Η γεωπολιτική πραγματικότητα δείχνει ξεκάθαρα ότι δεν πρόκειται πλέον για μια περιφερειακή περιοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά για μια περιοχή που βρίσκεται στο κέντρο των διεθνών εξελίξεων», υπογράμμισε.

Ο κ. Μάουρο τόνισε ότι οι ευρωπαϊκοί θεσμοί παραμένουν πλήρως προσηλωμένοι στην προώθηση του έργου, σε συνεργασία με τις κυβερνήσεις και τους εμπλεκόμενους φορείς των τριών χωρών. Παράλληλα, υπογράμμισε ότι η επίτευξη των στόχων του διαδρόμου προϋποθέτει κοινή προσπάθεια και στενή συνεργασία των κοινωνιών της Ελλάδας, της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας.

ΣΤΟΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ ΛΙΜΕΝΟΣ ΒΟΛΟΥ Ο ΝΕΟΣ ΓΤ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΛΙΜΕΝΩΝ – ΣΤΟ ΕΠΙΚΕΝΤΡΟ ΤΑ ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΟΙ ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Τον Οργανισμό Λιμένος Βόλου επισκέφθηκε την Παρασκευή για πρώτη φορά μετά την ανάληψη των καθηκόντων του ο νέος γενικός γραμματέας Ναυτιλίας και Λιμένων, Εμμανουήλ Κουτουλάκης.

Συνοδευόμενος από τους βουλευτές Μαγνησίας της ΝΔ, Ζέττα Μακρή και Χρήστο Μπουκώρο, καθώς και από τον πρόεδρο της ΝΟΔΕ Μαγνησίας, Νίκο Αθανασάκη, ο νέος γενικός γραμματέας επισκέφθηκε τον Οργανισμό Λιμένος Βόλου, όπου τον υποδέχθηκε ο διευθύνων σύμβουλος του ΟΛΒ, Σωκράτης Αναγνώστου.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, κατά τη διάρκεια της συνάντησης, ο κ. Αναγνώστου έθεσε μια σειρά από σημαντικά ζητήματα που αφορούν στη λειτουργία και ανάπτυξη του λιμένα, μεταξύ των οποίων, η αποκατάσταση των λειτουργικών βαθών

του λιμανιού μετά τις σοβαρές επιπτώσεις που προκάλεσαν τα ακραία καιρικά φαινόμενα Daniel και Elias το 2023.

Το έργο της αποκατάστασης των λειτουργικών βαθών εντάχθηκε στο καθεστώς των Στρατηγικών Επενδύσεων, ωστόσο, κατά την εκτέλεσή του, ανακαλύφθηκαν, αστικού τύπου απόβλητα, τα οποία προέρχονταν από Χώρο Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων (ΧΑΔΑ), που είχε χωροθετηθεί στις όχθες του χειμάρρου, ο οποίος με την ορμή των νερών του, τα αποκάλυψε (καθώς ήταν θαμμένα) και τα παρέσυρε/μετέφερε στον πυθμένα του λιμανιού.

Επίσης, τέθηκαν ζητήματα επενδύσεων στις λιμενικές εγκαταστάσεις και στον εξοπλισμό, καθώς και θέματα που αφορούν στο προσωπικό της εταιρείας, σχετικά με αποχωρήσεις καθώς λόγω του υφιστάμενου εργατικού πλαισίου, ο ΟΛΒ υποχρε-

ούται να ακολουθεί συγκεκριμένο καθεστώς αμοιβών.

Επιπλέον, σύμφωνα με ανακοίνωση του ΟΛΒ, συζητήθηκε η ανάγκη επικυρήγησης του ΟΛΒ από πόρους του Πράσινου Ταμείου καθώς και το μείζον ζήτημα της σύνδεσης του λιμένα Βόλου με το λιμάνι της Αλεξάνδρειας στην Αίγυπτο.

Από την πλευρά του, ο γενικός γραμματέας εμφανίστηκε θετικός στην εξέταση των αιτημάτων που τέθηκαν και δεσμεύτηκε για συνεργασίες, με στόχο την προώθηση των θεμάτων. Παράλληλα, εξέφρασε τη βούλησή του, να προχωρήσει σύνομο σε συνάντηση με τους εμπλεκόμενους φορείς, προκειμένου να βοηθήσει στο βαθμό που μπορεί για την υλοποίηση της σύνδεσης μεταξύ του λιμένα Βόλου και του λιμένα της Αλεξάνδρειας.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΕΠΙΤΥΧΗΣ ΑΥΞΗΣΗ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΤΟΥ ΑΔΜΗΕ

Οδηγεί σε ενίσχυση της ενεργειακής ασφάλειας, ισχυρά δίκτυα και μειώσεις στις τιμές, τονίζει ο Διαχειριστής

Ψήφο εμπιστοσύνης στην πορεία της ελληνικής οικονομίας και στην ενεργειακή στρατηγική της κυβέρνησης αποτελεί η επιτυχής αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου (ΑΜΚ) του ΑΔΜΗΕ, με τις προσφορές να ξεπερνούν κάθε προσδοκία, και το Δημόσιο να διατηρεί τον έλεγχο του 51%, αναφέροντας πηγές του Διαχειριστή. Η εξασφάλιση της κρατικής συμμετοχής με κεφάλαια από το Ταμείο Ανάκαμψης για την ανάπτυξη των ενεργειακών υποδομών της χώρας, σε συνδυασμό με το φιλόδοξο επενδυτικό πλάνο του Διαχειριστή έδρασαν ως καταλύτες για την προσέλκυση κεφαλαίων από κορυφαία funds του εξωτερικού και του εσωτερικού, υπογραμμίζει το ΑΠΕ-ΜΠΕ.

Τα κεφάλαια από την ΑΜΚ θα δώσουν την ώθηση για επιτάχυνση του επενδυτικού προγράμματος ύψους 6 δισ. ευρώ για το διάστημα 2026-2029, με υποδομές που θα μετασχηματίσουν το ηλεκτρικό σύστημα της χώρας αλλά και της ευρύτερης περιοχής.

Σημειώνεται ότι τα δίκτυα αποτελούν βασικό πυλώνα της ενεργειακής ασφάλειας, η οποία όπως έχει τονίσει επανειλημμένως ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κ. Σταύρος Παπασταύρου, είναι συνώνυμη με την εθνική ασφάλεια. Στο πλαίσιο αυτό ο ΑΔΜΗΕ λειτουργεί ως φορέας στρατηγικών επενδύσεων για την ηλεκτρική διασυνδεσιμότητα και τον ενεργειακό μετασχηματισμό της χώρας και της ευρύτερης περιοχής. Πλέον εξασφαλίζεται η χρηματοδότηση για ένα από τα πιο φιλόδοξα επενδυτικά σχέδια Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας στην Ευρώπη. Αξίζει να επισημανθεί ότι η Ελλάδα είναι η μόνη ευρωπαϊκή χώρα, μαζί με το Βέλγιο, που συμμετέχει ενεργά στη δημόσια μετοχική χρηματοδότηση για την ανάπτυξη του δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας. Η διαδικασία εξ αρχής ήταν αρκετά σύνθετη, με πηγές του ΑΔΜΗΕ να τονίζουν στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ότι η τεράστια αυτή επιτυχία πιστώνεται και στον αρμόδιο Υπουργό, κ. Σταύρο Παπασταύρου και την ομάδα του, οι οποίοι είχαν ενεργό εμπλοκή στη δύσκολη εξίσωση της ΑΜΚ.

Τριπλή ψήφος εμπιστοσύνης

Όπως υπογράμμισε η διοίκηση του ΑΔΜΗΕ την περασμένη εβδομάδα η επιτυχία της αύξησης κεφαλαίου συνιστά μια τριπλή ψήφο εμπιστοσύνης.

1. Αφενός από το Ελληνικό Δημόσιο, το οποίο διατηρεί το ποσοστό του 51% συμμετέχοντας στην έκδοση με κεφάλαια που υποστηρίζονται από πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης.
2. Αφετέρου από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η οποία ενέκρινε τη διάθεση 370 εκατ. ευρώ για τη χρηματοδότηση της συμμετοχής του Δημοσίου, αναγνωρίζοντας τη σημασία των επενδύσεων του ΑΔΜΗΕ για τους στόχους της ευρωπαϊκής ενεργειακής πολιτικής.
3. Και τρίτον οι επαφές με θεσμικούς επενδυτές στο εξωτερικό έδειξαν ότι ο ΑΔΜΗΕ έχει πλέον καταφέρει να τοποθετηθεί στον χάρτη των μεγάλων διεθνών κεφαλαίων, τα οποία αξιολογούν θετικά τόσο τα έργα που βρίσκονται σε εξέλιξη όσο και το αναπτυξιακό πλάνο της επόμενης τετραετίας.

Τα παγκόσμια funds

Η ζήτηση για την ΑΜΚ ξεπέρασε τα 2,5 δισ. ευρώ, ποσό το οποίο αντιστοιχεί σε κάλυψη πάνω από 16 φορές. Αξιοσημείωτο είναι επίσης το γεγονός ότι 96 διεθνείς επενδυτές εξέφρασαν ενδιαφέρον να εισέλθουν στο μετοχολόγιο για πρώτη φορά. Η επιτυχημένη διαδικασία αποτυπώθηκε και στο χρηματιστηριακό ταμπλό με την τιμή της μετοχής να έχει καταγράψει άνοδο μεγαλύτερη του 40%, από τα 3,39 ευρώ που βρισκόταν πριν από τη ανακοίνωση της ΑΜΚ σε 4,75 ευρώ μέσα στην ημέρα τιμολόγησης.

Οι μεγάλοι παίκτες

Κορυφαίοι, αξιόπιστοι διεθνείς επενδυτές συμμετείχαν ως Cornerstone (ή ως βασικοί μέτοχοι, παρέχοντας ψήφο εμπιστοσύνης στην ελληνική οικονομία. Cornerstone επενδυτής ήταν η Capital Group, με επένδυση 70 εκατ. ευρώ- Είναι μία από τις μεγαλύτερες και παλαιότερες εταιρείες διαχείρισης επενδύσεων στον κόσμο. Ιδρύθηκε το 1931 στο Los Άντζελες και παραμένει ιδιωτική εταιρεία. Διαχειρίζεται πάνω από 3,3 τρισ. δολάρια σε περιουσιακά στοιχεία (AUM), γεγονός που την κατατάσσει στους μεγαλύτερους ενεργητικούς διαχειριστές κεφαλαίων παγκοσμίως. Διαθέτει 33 γραφεία σε 15 χώρες και περισσότερους από 9.300 εργαζομένους. Εξίσου σημαντική και η Atlas Infrastructure με επένδυση 26 εκατ. ευρώ - Πρόκειται για τη μεγαλύτερη εξειδικευμένη εταιρεία διαχείρισης επενδύσεων που επικεντρώνεται αποκλειστικά σε εισηγμένες υποδομές (listed infrastructure), όπως δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας, ύδρευσης, φυσικού αερίου, τηλεπικοινωνιών, σιδηρόδρομοι, αεροδρόμια και μεταφορικές υποδομές.

Αξιόπιστοι διεθνείς επενδυτές

- Norges Bank - Διαχειριστής του μεγαλύτερου κρατικού επενδυτικού ταμείου παγκοσμίως
- Amber Capital - Ευρωπαϊκός μακροπρόθεσμος, value-oriented ενεργός επενδυτής
- OMERS - Μεγάλο καναδικό συνταξιοδοτικό ταμείο με διεθνείς επενδυτικό χαρτοφυλάκιο
- BlackRock - Ο μεγαλύτερος διαχειριστής επενδύσεων παγκοσμίως
- Vanguard - Κορυφαίος παγκόσμιος επενδυτής, με ηγετική θέση στις παθητικές επενδύσεις
- PICTET - Κορυφαίος ανεξάρτητος ευρωπαϊκός διαχειριστής επενδύσεων

Το επενδυτικό πρόγραμμα

Ο σχεδιασμός του ΑΔΜΗΕ περιλαμβάνει επενδύσεις στρατηγικού χαρακτήρα, όπως αποδεικνύεται από τα έργα που έχει ήδη ολοκληρώσει την τελευταία 9ετία, συνολικού ύψους 4 δισ. ευρώ, με τα οποία ενισχύεται συνεχώς το ηλεκτρικό σύστημα, περιορίζεται η ενεργειακή απομόνωση της νησιωτικής χώρας και πρoσινίζει σταθερά το εγχώριο μείγμα ηλεκτροπαραγωγής, συγκρατώντας τις τιμές ηλεκτρικής ενέργειας. Στον στρατηγικό σχεδιασμό του Διαχειριστή για τα επόμενα

χρόνια, συμπεριλαμβάνονται μεγάλα έργα εγχώριων και διεθνών διασυνδέσεων όπως οι διασυνδέσεις των Δωδεκανήσων και των νησιών του Βορείου Αιγαίου με το ηπειρωτικό σύστημα, καθώς και η δεύτερη διασύνδεση Ελλάδας-Ιταλίας, GRITA 2. Τα έργα αυτά θα συμβάλουν στη σταθερότητα και ευελιξία του δικτύου τόσο στο πλαίσιο της ενεργειακής μετάβασης -λόγω της ραγδαίας διείσδυσης ΑΠΕ- όσο και εν μέσω σημαντικών προκλήσεων όπως η κλιματική κρίση και οι κυβερνοσειρές.

Παράλληλα, αναμένεται να καλύψουν τις αυξανόμενες ενεργειακές ανάγκες που προκύπτουν από την ανάπτυξη της Τεχνητής Νοημοσύνης και των data centers. Στόχος είναι η ισχυροποίηση του δικτύου κορμού, αυξάνοντας τη μεταφορική ικανότητα του ηλεκτρικού συστήματος και αναπτύσσοντας νέους ενεργειακούς διαδρόμους με γειτονικές χώρες.

Τα οφέλη των νησιωτικών διασυνδέσεων

Η ενσωμάτωση των Δωδεκανήσων και των νησιών του Βορείου Αιγαίου στο ηπειρωτικό ηλεκτρικό σύστημα, ολοκληρώνει τον μεγάλο κύκλο των νησιωτικών διασυνδέσεων στο Αιγαίο. Τα έργα αυτά αναμένεται να οδηγήσουν σε ελάφρυνση των χρεώσεων στις Υπηρεσίες Κοινής Ωφελίας, η οποία θα επιμεριστεί στους καταναλωτές όλης της χώρας. Εκτιμάται ότι την περίοδο 2026-2034 λόγω των διασυνδέσεων αυτών, οι καταναλωτές θα εξοικονομήσουν περίπου 3,7 δισ. ευρώ. Με την πλήρη διασύνδεση των Κυκλάδων και τη διπλή διασύνδεση της Κρήτης, με την Αττική και την Πελοπόννησο, η εξοικονόμηση των χρεώσεων Υπηρεσιών Κοινής Ωφελίας (ΥΚΩ) από το 2026 έως το 2030 εκτιμάται μεσοσταθμικά στα 550 εκατ. ευρώ κάθε χρόνο. Επιπλέον, με την ενσωμάτωση των Δωδεκανήσων και των νησιών του Βορείου Αιγαίου στο ηπειρωτικό ηλεκτρικό σύστημα από το 2031, η επίσημη εξοικονόμηση από τις χρεώσεις ΥΚΩ αναμένεται σχεδόν να διπλασιαστεί στο 1 δισ. ευρώ. Εκτός από τα οικονομικά οφέλη οι νέες διασυνδέσεις αναμένεται να αναβαθμίσουν άμεσα την καθημερινότητα των κατοίκων και το τουριστικό προϊόν των νησιών.

Εθνική διάσταση

Εξίσου σημαντική είναι και η εθνική διάσταση των έργων, καθώς οι διασυνδέσεις θα αποτελέσουν τις ενεργειακές υποδομές που θα φέρουν -πραγματικά και συμβολικά- το ανατολικό Αιγαίο πιο κοντά στην ηπειρωτική Ελλάδα. Η ανάπτυξη του συστήματος τα τελευταία χρόνια έχει επιτρέψει τη σημαντική αύξηση της εγκατεστημένης ισχύος ΑΠΕ στο σύστημα υψηλής και υπερυψηλής τάσης, σε επίπεδα που σήμερα έχουν υπερβεί το φράγμα των 10 GW. Παράλληλα, έχει συμβάλει δραστικά στο «πρασίνισμα» του μείγματος ηλεκτροπαραγωγής. Είναι χαρακτηριστικό ότι πάνω από το 50% της ηλεκτρικής ενέργειας το 2025 προήλθε από ΑΠΕ.

Συνέχεια στη σελ 9

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΥΔΡΟΓΟΝΑΝΘΡΑΚΕΣ: ΣΤΗΝ ΤΕΛΙΚΗ ΕΥΘΕΙΑ Η ΓΕΩΤΡΗΣΗ ΣΤΗΝ ΚΕΡΚΥΡΑ, ΑΚΟΛΟΥΘΕΙ Ο ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΑΚΟΣ

Το χρονοδιάγραμμα των ερευνών

Η προοπτική για εκτέλεση δεύτερης ερευνητικής γεώτρησης για υδρογονάνθρακες στην περιοχή του Ιονίου διανοίγεται μετά την είσοδο της αμερικανικής Chevron στο «μπλοκ 10», στον Κυπαρισσιακό κόλπο, τον οποίο ο Andrew Deighan, Διευθυντής Ερευνών Μέσης Ανατολής και Βόρειας Αφρικής της αμερικανικής πολυεθνικής χαρακτήρισε ως περιοχή «ενδιαφέρουσα και ανεξερεύνητη». Την ίδια ώρα επίκεινται σημαντικές εξελίξεις στο «μπλοκ 2» δυτικά της Κέρκυρας όπου προγραμματίζεται για τον επόμενο Φεβρουάριο η πρώτη γεώτρηση.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, η συμμετοχή της Chevron στο «μπλοκ 10» με ποσοστό 70% εγκρίθηκε ήδη σε χρόνο - ρεκόρ, καθώς το αίτημα υποβλήθηκε στις 28 Μαΐου και οι διαδικασίες ολοκληρώθηκαν την περασμένη εβδομάδα. Έτσι, το μερίδιο της HELLENIQ ENERGY που κατείχε το σύνολο της παραχώρησης διαμορφώνεται σε 30%.

Το Block 10 βρίσκεται στην 2η ερευνητική φάση καθώς έχουν ολοκληρωθεί γεωλογικές και περιβαλλοντικές μελέτες, αλλά και διαδιάστατες (2D) και τρισδιάστατες (3D) σεισμικές καταγραφές.

Συγκεκριμένα έγινε πρόσκτηση 1.210 χιλιομέτρων σεισμικών 2D το 2022, και ακολούθησε για πρώτη φορά η πρόσκτηση 2.416 τετραγωνικών χιλιομέτρων σεισμικών 3D που καλύπτουν το 88% της παραχώρησης. Το επόμενο βήμα είναι η διενέργεια τρισδιάστατων σεισμικών στο γεωγονικό μπλοκ Α2, η αξιολόγηση των δεδομένων αυτών και η λήψη απόφασης για την εκτέλεση ερευνητικής γεώτρησης η οποία τοποθετείται μετά το 2027 - 2028.

Θα προηγηθεί τον Φεβρουάριο του 2027, σύμφωνα με το ισχύον χρονοδιάγραμμα, η γεώτρηση στο «μπλοκ 2» δυτικά της Κέρκυρας, μέτοχοι του οποίου είναι οι ExxonMobil με 60%, Energean (που έχει και το ρόλο του διαχειριστή) 30% και HelleniQ Energy με 10%.

Είναι, υπενθυμίζεται, η πρώτη ερευνητική γεώτρηση στη χώρα μετά από 40 χρόνια για την προετοιμασία της οποίας επίκεινται σημαντικές εξελίξεις. Τις επόμενες ημέρες θα οριστικοποιηθεί από την Κοινοπραξία η επιλογή του λιμανιού που θα χρησιμοποιηθεί για την υποστήριξη της γεώτρησης (μεταφορά υλικών

κλπ.) Υποψήφια είναι τα λιμάνια της Πάτρας, της Ηγουμενίτσας και του Αστακού. Θα ακολουθήσει έως τις αρχές Ιουλίου η κατάθεση της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για τη γεώτρηση, στην οποία θα περιληφθούν και τα αποτελέσματα της βασικής περιβαλλοντικής έρευνας που αναμένονται τις επόμενες ημέρες (αφορά την καταγραφή του βυθού).

Η εκτίμηση για το δυναμικό φυσικού αερίου στην περιοχή «Ασωπός 1» του «μπλοκ 2» κινείται στα 270 δισ. κυβικά μέτρα (συγκριτικά η επίσης κατανάωση της Ελλάδας είναι 6-7 δισ. κυβικά μέτρα). Το βάθος της ερευνητικής γεώτρησης θα φθάσει έως τα 4622 μέτρα και το κόστος της στα 60-70 εκατ. ευρώ. Αν η γεώτρηση αποδειχθεί επιτυχής, θα χρειαστεί ενδεχομένως δεύτερη ερευνητική γεώτρηση και αν επιβεβαιωθεί η ύπαρξη εμπορικά εκμεταλλεύσιμου κοιτάσματος θα χρειαστούν πρόσθετες επενδύσεις της τάξης των 5 δισ. ευρώ για την ανάπτυξη του. Στην περίπτωση αυτή τα έσοδα για το Ελληνικό Δημόσιο σε βάθος 20 ετών εκτιμούνται σε 10 δισ. Ευρώ.

ΕΠΙΤΥΧΗΣ ΑΥΞΗΣΗ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΤΟΥ ΑΔΜΗΕ

Επενδύσεις στην ψηφιοποίηση

Συνέχεια από σελ 8

Η τεχνολογική εξέλιξη αποτελεί βασικό πυλώνα του στρατηγικού οράματος του Διαχειριστή, ώστε να προσφέρει στους πολίτες και την οικονομία ένα ηλεκτρικό σύστημα υψηλής απόδοσης, ανθεκτικό σε προκλήσεις και έτοιμο να ανταποκριθεί στις ανάγκες της πράσινης μετάβασης. Ο ΑΔΜΗΕ επενδύει

στην ψηφιοποίηση της λειτουργίας και της συντήρησης των ηλεκτρικών συστημάτων, με ψηφιακά μέσα, εξειδικευμένες πληροφοριακές πλατφόρμες, αισθητήρες και drones, για την άμεση παρακολούθηση και τον έλεγχο κρίσιμου εξοπλισμού και υποδομών. Για τον λόγο αυτό αναπτύσσει ένα ολοκληρωμένο πλέγμα πρωτοβουλιών, από το υπερσύγχρονο Κέντρο Ψηφιακής Συντήρησης (Digital Maintenance Center - DMC)

έως το πρόγραμμα επιτήρησης υποδομών με drones, που επανακαθορίζουν τον τρόπο διαχείρισης και συντήρησης των κρίσιμων ενεργειακών υποδομών της χώρας. Η Ελλάδα πλέον στέννει το μέλλον με έναν Διαχειριστή που παραμένει δημόσιος και συγκεντρώνει την εμπιστοσύνη διεθνών επενδυτών.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΕΣ, ΤΙΣ ΕΡΕΥΝΕΣ ΥΔΡΟΓΟΝΑΝΘΡΑΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΜΚ ΤΟΥ ΑΔΜΗΕ

«Καταρχήν μένει να επιβεβαιωθεί η υλοποίηση της συμφωνίας. Φαίνεται ότι πάμε στο τερματισμό των εχθροπραξιών, που είναι πολύ σημαντικό, στο άνοιγμα των Στενών του Ορμούζ και σε μια σταδιακή αποκλιμάκωση. Αυτό δεν θα γίνει από την μια μέρα στην άλλη. Αλλά είναι σαφές ότι στον βαθμό που επιβεβαιωθεί θα επανέρθουμε σε μια κανονικότητα τις επόμενες εβδομάδες και μήνες». Και εξήγησε ότι για αυτό «είναι πολύ σημαντικό ότι η χώρα μας είχε και έχει τον δημοσιονομικό χώρο, σε οποιοδήποτε σενάριο που διαψευστεί αυτή η πολύ θετική εξέλιξη, να μπορεί να βοηθήσει τον Έλληνα πολίτη».

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, αυτό επισήμανε ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κ. Σταύρος Παπασταύρου, σε συνέντευξη την Παρασκευή στην τηλεόραση του ΣΚΑΙ, απαντώντας σε ερώτηση για τις εξελίξεις στη Μέση Ανατολή.

Αναφερόμενος στην ανάπτυξη του τομέα των υδρογονανθράκων ο κ. Παπασταύρου τόνισε: «Επιταχύνουμε αποφασιστικά την εθνική προσπάθεια για την ανάπτυξη του τομέα των υδρογονανθράκων. Η παρουσία των δύο μεγάλων εταιρειών στη χώρα μας δεν είναι τυχαία. Κάτι βλέπουν εδώ στην Ελλάδα. Η Chevron μάλιστα τη Δευτέρα, πριν πέντε μέρες, διέυρνε την

παραγωγή της, μπήκε και σε πέμπτο οικόπεδο, με τη HELLENiQ Energy, στο Νότιο Ιόνιο. Η Exxon Mobil προγραμματίζει την πρώτη ερευνητική γεώτρηση το Φεβρουάριο του 2027. Δηλαδή τώρα μετράμε 9-10 μήνες για την πρώτη ερευνητική γεώτρηση. 14 με 24 Φεβρουαρίου σχεδιάζουμε να έχουμε την πρώτη ερευνητική γεώτρηση», επισήμανε και πρόσθεσε ότι τα αποτελέσματα της θέλουν δύο μήνες: «Το ποσοστό επιτυχίας είναι στο 16%. Για τον τομέα των υδρογονανθράκων είναι αρκετά αξιοπρεπές. Και να πω κάτι, η Νορβηγία που είναι μια από τις πιο πλούσιες χώρες της Ευρώπης και του κόσμου από το φυσικό αέριο βρήκε φυσικό αέριο στη 17η προσπάθειά της. Την άνοιξη του 2027 θα έχουμε μία καλύτερη εικόνα. Θα ξέρουμε εάν προχωράμε σε παραγωγή τα επόμενα χρόνια ή όχι».

Ερωτηθείς για το θέμα με τις πολεοδομίες ο Υπουργός είπε: «Χρειάζεται να προχωρήσουμε σε μία ριζική μεταρρύθμιση στις πολεοδομίες. Να κάνουμε ένα one-stop-shop, ένα gov.gr για τις πολεοδομίες. Σε αυτή τη μεταρρύθμιση εργαζόμαστε.

Αυτή τη μεταρρύθμιση έχει ανακοινώσει ο Πρωθυπουργός, ούτως ώστε να είναι όλα σε ένα ψηφιακό αρχείο, να μην παρεμβαίνει ο ανθρώπινος παράγοντας» και πρόσθεσε: «Ενοποιήσα-

με την νομοθεσία. Με τον νέο Κώδικα Χωροταξίας και Πολεοδομίας, Νίκος Ταγαράς ενοποιήθηκαν 180 νομοθετήματα εν ισχύ. Τώρα υπάρχει ένας κώδικας, 477 άρθρα, τα οποία μπορείς να τα προσεγγίσεις ηλεκτρονικά, δωρεάν. Ο κώδικας, η απλοποίηση, η διαφάνεια, η μεταρρύθμιση θα έρθει να ενισχύσει την ιδιοκτησία. Και η Νέα Δημοκρατία πιστεύει στην αξία της ιδιοκτησίας» διευκρίνισε.

Για τις τιμές του ρεύματος, ο κ. Παπασταύρου τόνισε ότι, η αυξημένη συμμετοχή των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας στο ενεργειακό μείγμα της Ελλάδας λειτουργεί ως ανάχωμα για περαιτέρω αυξήσεις στις τιμές του ηλεκτρικού ρεύματος, και υπογράμμισε ότι χθες και σήμερα η χώρα μας έχει από τις χαμηλότερες τιμές χονδρικής στην Ευρώπη, με εξαίρεση της Σκανδιναβίας και την Εσθονία.

Σχετικά με την ΑΜΚ του ΑΔΜΗΕ, ο κ. Παπασταύρου τόνισε ότι υπήρξε πολύ μεγάλο ενδιαφέρον από το εξωτερικό και από την Ελλάδα: «Και με το Δημόσιο να διαπρέι τον έλεγχο. Δίνουμε πολύ μεγάλη σημασία στα δίκτυα. Τα δίκτυα αυτή τη στιγμή είναι αυτά που μας επιτρέπουν να ενισχύσουμε την ενεργειακή μας στρατηγική».

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΜΕ «ΟΧΗΜΑ» ΤΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΕΡΓΟ HARMONY Η ΕΥΡΩΠΗ ΑΝΑΖΗΤΑ ΚΟΙΝΗ «ΓΛΩΣΣΑ» ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΙΣ ΦΥΣΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ

Τι συμβαίνει όταν μια μεγάλη πλημμύρα ή μια καταστροφική πυρκαγιά δεν σταματά στα σύνορα; Πώς συντονίζονται οι αρχές δύο διαφορετικών χωρών όταν κάθε λεπτό είναι κρίσιμο; Και πόσο έτοιμα είναι τα συστήματα πολιτικής προστασίας να ανταλλάσσουν άμεσα πληροφορίες και να λαμβάνουν κοινές αποφάσεις;

Απαντήσεις στα ερωτήματα αυτά επικρατεί να δώσει το ευρωπαϊκό έργο HARMONY, το οποίο αναπτύσσει κοινά πρωτόκολλα συνεργασίας και ψηφιακά εργαλεία για τη διαχείριση φυσικών καταστροφών σε διασυνοριακές περιοχές της Ευρώπης.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, όπως επισημαίνεται σε ανακοίνωση της Αλεξάνδρειας Ζώνης Καινοτομίας (AZK), το HARMONY δεν αποτελεί απλώς ένα τεχνολογικό έργο, αλλά φιλοδοξεί να δημιουργήσει ένα κοινό πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ χωρών και υπηρεσιών, ώστε η ανταπόκριση σε φυσικές καταστροφές να γίνεται ταχύτερα, αποτελεσματικότερα και με μεγαλύτερη ασφάλεια για τους πολίτες.

Το έργο στην Ελλάδα

Το HARMONY χρηματοδοτείται από το πρόγραμμα Horizon Europe της Ευρωπαϊκής Ένωσης και υλοποιείται από κοινοπραξία 16 εταίρων από εννέα χώρες. Είναι τριετούς διάρκειας, θα ολοκληρωθεί τον Αύγουστο του 2028 και διαθέτει συνολικό προϋπολογισμό 3 εκατ. ευρώ.

Η Ελλάδα συμμετέχει μέσω του διακρατικού πιλοτικού σχήματος Ελλάδας-Βουλγαρίας, με επίκεντρο δύο περιοχές ιδιαίτερης σημασίας: τον ποταμό Αρδα, όπου οι πλημμύρες απαιτούν στενό συντονισμό μεταξύ των δύο χωρών, και το δάσος της

Δαδιάς, μία από τις σημαντικότερες προστατευόμενες περιοχές της Ευρώπης, που τα τελευταία χρόνια έχει βρεθεί αντιμέτωπη με μεγάλες δασικές πυρκαγιές.

Η AZK συμμετέχει στον συντονισμό του ελληνικού πιλοτικού προγράμματος και στις δράσεις συνεργασίας με τους εμπλεκόμενους φορείς, συμβάλλοντας στην καταγραφή των πραγματικών αναγκών και επιχειρησιακών προκλήσεων που αναδεικνύονται στο πεδίο.

Από τη θεωρία στην πράξη

Στο πλαίσιο του έργου έχουν ήδη πραγματοποιηθεί δύο κύκλοι εργαστηρίων συνδιαμόρφωσης, με τη συμμετοχή εκπαιδευτικών της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, της Πολιτικής Προστασίας, της Πυροσβεστικής, της Ελληνικής Αστυνομίας, πανεπιστημίων, φορέων διαχείρισης υποδομών, εθελοντικών οργανώσεων και αντίστοιχων φορέων από τη Βουλγαρία.

Κατά τον πρώτο κύκλο εργαστηρίων καταγράφηκαν οι βασικές δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι αρμόδιες αρχές στη διαχείριση διασυνοριακών κρίσεων. Στο επίκεντρο βρέθηκαν η ανταλλαγή δεδομένων σε πραγματικό χρόνο, η δημιουργία κοινής επιχειρησιακής εικόνας, οι διαδικασίες επικοινωνίας κατά τη διάρκεια έκτακτων αναγκών, αλλά και οι διαφορετικές ορολογίες και διαδικασίες που εφαρμόζονται στις δύο χώρες.

Ο δεύτερος κύκλος επικεντρώθηκε σε σεναρία διασυνοριακών πλημμυρών και στη διαμόρφωση κοινών διαδικασιών συνεργασίας. Μέσα από την ανάλυση πραγματικών περιστατικών, οι συμμετέχοντες κατέληξαν σε κοινές αρχές σχετικά με το πότε

πρέπει να ενεργοποιείται η διασυνοριακή ενημέρωση, ποια στοιχεία είναι κρίσιμα για τη λήψη αποφάσεων και ποιοι φορείς οφείλουν να εμπλέκονται σε κάθε στάδιο διαχείρισης μιας κρίσης.

Η σημασία της έγκαιρης προειδοποίησης

Ένα από τα βασικά συμπεράσματα ήταν ότι η ανταλλαγή πληροφοριών δεν πρέπει να ξεκινά όταν το φαινόμενο βρίσκεται ήδη σε εξέλιξη, αλλά από το στάδιο της πρόβλεψης, ώστε οι αρμόδιες αρχές να διαθέτουν τον απαραίτητο χρόνο για προετοιμασία και λήψη προληπτικών μέτρων.

Παράλληλα, αναδείχθηκε η ανάγκη οι γεωτονικές χώρες να ενημερώνονται επίσημα πριν ή ταυτόχρονα με την έκδοση δημόσιων προειδοποιήσεων, καθώς και η σημασία ύπαρξης κοινών διαδικασιών συντονισμού και αμοιβαίας συνδρομής όταν οι διαθέσιμοι πόροι μιας χώρας δεν επαρκούν.

Ψηφιακά εργαλεία και τεχνητή νοημοσύνη

Το HARMONY αξιοποιεί γεωχωρικά δεδομένα, ψηφιακές πλατφόρμες και τεχνολογίες τεχνητής νοημοσύνης με στόχο την ενίσχυση της πρόληψης, της ετοιμότητας και της επιχειρησιακής απόκρισης απέναντι σε φυσικές καταστροφές.

Τα συμπεράσματα των εργαστηρίων θα αξιοποιηθούν για την ανάπτυξη εναρμονισμένων διακρατικών πρωτοκόλλων και εργαλείων υποστήριξης αποφάσεων, που αναμένεται να ενισχύσουν τη συνεργασία μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων και να βελτιώσουν τη διαχείριση κρίσεων σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

ΛΗΓΕΙ ΣΗΜΕΡΑ Η ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟ ΟΙΚΟΠΕΔΩΝ - ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΡΙΤΗ ΞΕΚΙΝΟΥΝ ΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ

Σήμερα Δευτέρα 22 Ιουνίου 2026 εκπνέει η προθεσμία για τον καθαρισμό και τη δόλωση οικοπέδων, με τις δηλώσεις που είχαν υποβληθεί έως το πρωί της 19ης Ιουνίου να ανέρχονται σε 574.894.

Όπως αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, οι ιδιοκτήτες, επικαρπωτές, μισθωτές και υπομισθωτές των οικοπέδων είχαν περιθώριο μέχρι σήμερα να προβούν στον καθαρισμό των οικοπέδων τους ενώ υποχρεούνται να τα συντηρούν καθ' όλη τη διάρκεια της αντιπυρικής περιόδου. Μετά την ολοκλήρωση των εργασιών οι πολίτες θα πρέπει να δηλώσουν τους καθαρισμούς των οικοπέδων τους στην ειδική ηλεκτρονική πλατφόρμα του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, <https://akatharista.apps.gov.gr>. Προβλέπεται επίσης δυνατότητα υποβολής μέσω ΚΕΠ και Πυροσβεστικών Υπηρεσιών σε περιπτώσεις αντικειμενικής αδυναμίας.

Μάλιστα, όπως υπογράμμισε σε πρόσφατη συνέντευξη του ο υπουργός Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, Ευάγγελος Τουρνάς, από την Τρίτη 23 Ιουνίου ξεκινούν οι έλεγχοι για την εφαρμογή του μέτρου. «Θα πρέπει να έχουν τελειώσει και από την Τρίτη μπαίνουμε για τους ελέγχους», σημείωσε, εξηγώντας ότι οι δήμοι έχουν την κύρια αρμοδιότητα, με τη συνδρομή των κατά τόπους Πυροσβεστικών Υπηρεσιών. Όπως είπε, οι υπηρεσίες θα επιθεωρήσουν τις περιοχές ευθύνης τους, «θα περιδιαβούν όλους τους δρόμους και θα δουν πού είναι τα ακαθάριστα», ώστε να ακολουθήσουν οι προβλεπόμενες διαδικασίες επιβολής προστίμων και καθαρισμού όπου απαιτείται.

Παράλληλα κατέστησε σαφές ότι δεν πρόκειται να δοθεί νέα παράταση επισημαίνοντας ότι η απόφαση είχε ληφθεί βάσει των εισηγήσεων της Επιτροπής Εκτίμησης Κινδύνου. «Η παράταση έχει δοθεί. Κλείνει το περιθώριο στις 22 του μήνα. Δεν μπορεί να δοθεί άλλη παράταση, γιατί η κλιματική κρίση δεν μας δίνει παράταση», τόνισε χαρακτηριστικά.

Σε σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε μέσα στην εβδομάδα με τους αντιδημάρχους Πολιτικής Προστασίας όλων των δήμων της Αττικής, ο κ. Τουρνάς κάλεσε επίσης τους δήμους να ολοκληρώσουν άμεσα τις εργασίες που τους αναλογούν, αλλά και να διευκολύνουν τους πολίτες στη διαχείριση των υπολειμμάτων καθαρισμού. Στο πλαίσιο αυτό, ζήτησε από τους δήμους να ορίσουν και να γνωστοποιήσουν σημεία συγκέντρωσης κλαδεμάτων και φυτικών υπολειμμάτων, ώστε οι πολίτες που καθαρίζουν τις ιδιοκτησίες τους να γνωρίζουν πού μπορούν να τα αποθέτουν.

Αξίζει να σημειωθεί ότι το Σάββατο πραγματοποιήθηκε σύσκεψη υπό τον κ. Τουρνά με τους διοικητές των Πυροσβεστικών Υπηρεσιών, την ηγεσία του Πυροσβεστικού Σώματος και ανώτατα στελέχη, κατά τη διάρκεια της οποίας τέθηκαν στο επίκεντρο οι καθαρισμοί των οικοπέδων αλλά και οι έλεγχοι που θα ακολουθήσουν για την εφαρμογή του μέτρου.

Τα πρόστιμα και οι κυρώσεις

Όσον αφορά τα πρόστιμα και τις κυρώσεις, σύμφωνα με τη σχετική ΚΥΑ που είχε δημοσιευθεί, σε περιπτώσεις μη συμμόρ-

φωσης προβλέπονται τα εξής:

Για μη υποβολή δήλωσης:

- 500 ευρώ, εφόσον δεν έχει πραγματοποιηθεί ούτε καθαρισμός ούτε υποβολή δήλωσης

- 100 ευρώ, εφόσον έχει πραγματοποιηθεί καθαρισμός αλλά δεν έχει υποβληθεί δήλωση

- Για μη καθαρισμό οικοπέδου/ακάλυπτου χώρου σε 1 ευρώ ανά τετραγωνικό μέτρο, με ελάχιστο ποσό 200 ευρώ και ανώτατο όριο 2.000 ευρώ

- Αυτεπάγγελτος καθαρισμός από τον δήμο με καταλογισμό δαπάνης

- Ποινικές κυρώσεις σε περίπτωση ψευδούς δήλωσης (φυλάκιση τουλάχιστον 6 μηνών και χρηματική ποινή 5.000 ευρώ)

Τι περιλαμβάνουν οι καθαρισμοί

Όσον αφορά τους καθαρισμούς αφορούν ιδίως περιοχές εντός σχεδίου, εντός ορίων οικισμών, καθώς και εκτάσεις σε ακτίνα έως 100 μέτρων από αυτές, εφόσον δεν υπάγονται στη δασική νομοθεσία.

Οι απαιτούμενες εργασίες περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων:

* Απομάκρυνση ξηρής βλάστησης και φυτικών υπολειμμάτων

* Κλάδεμα δέντρων και αραίωση θάμνων

* Συλλογή και μεταφορά υλικών καθαρισμού

* Απομάκρυνση εύφλεκτων υλικών και απορριμμάτων

* Διατήρηση χαμηλού φορτίου καύσιμης ύλης καθ' όλη την περίοδο υψηλού κινδύνου.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ Η ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΤΗΣ ΕΠΕΚΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟ ΠΡΟΣ ΚΑΛΑΜΑΡΙΑ

Τα δοκιμαστικά εξελίσσονται ομαλά τόνισε ο Χρ. Δήμας

Αντίστροφα μετρά πλέον ο χρόνος για τη λειτουργία της επέκτασης του Μετρό Θεσσαλονίκης προς την Καλαμαριά, καθώς οι δοκιμές εξελίσσονται ομαλά και η παράδοση των πέντε νέων σταθμών παραμένει προγραμματισμένη για μέσα στο καλοκαίρι. Από το Σάββατο επαναλειτούργει η βασική γραμμή του μετρό, η οποία είχε διακόψει προσωρινά τη λειτουργία της από τις 29 Μαΐου, προκειμένου να ολοκληρωθούν οι απαραίτητοι τεχνικοί έλεγχοι και οι δοκιμές διασύνδεσης με τη νέα επέκταση. Τα παραπάνω επισήμανε ο υπουργός Υποδομών και Μεταφορών, Χρήστος Δήμας, εκφράζοντας την αισιοδοξία του για την πορεία του έργου. «Τα δοκιμαστικά πάνε πολύ καλά», τόνισε, διαβεβαιώνοντας ότι η επέκταση προς την Καλαμαριά θα δοθεί στην κυκλοφορία μέσα στο καλοκαίρι.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, απαντώντας σε ερωτήσεις για την πορεία των δοκιμαστικών δρομολογίων του μετρό στη Θεσσαλονίκη, στο περιθώριο της 3ης Συνάντησης της Black Sea - Aegean Sea Corridor Platform (BACP), που πραγματοποιήθηκε την Παρασκευή στη Θεσσαλονίκη, ο κ. Δήμας είπε: «Τα

δοκιμαστικά δρομολόγια συνεχίζονται. Όπως έχουμε πει, μέσα στο καλοκαίρι θα δοθεί στην κυκλοφορία η επέκταση προς την Καλαμαριά με τους πέντε νέους σταθμούς».

Δεν προσδιόρισε συγκεκριμένη ημερομηνία έναρξης της εμπορικής λειτουργίας της επέκτασης του μετρό προς την Καλαμαριά, υπογραμμίζοντας ότι προηγείται η ολοκλήρωση όλων των δοκιμών και η έκδοση των απαραίτητων πιστοποιήσεων. «Αντιλαμβάνομαι ότι θέλετε συγκεκριμένη ημερομηνία. Μέχρι να ολοκληρωθούν το σύνολο των δοκιμαστικών και να έχουμε λάβει τις απαραίτητες πιστοποιήσεις, δεν θα μπορούσαμε να ανακοινώσουμε ημερομηνία. Ωστόσο, μέχρι στιγμής, τα δοκιμαστικά πάνε πολύ καλά», ανέφερε χαρακτηριστικά.

Παράλληλα, υπογράμμισε ότι οι τεχνικοί έλεγχοι και οι διαδικασίες πιστοποίησης βρίσκονται σε πλήρη εξέλιξη, ενώ εξέφρασε την αισιοδοξία του για την ολοκλήρωσή τους τις επόμενες εβδομάδες. «Ο στόχος είναι μέσα στο καλοκαίρι. Λίγη υπομονή ακόμη, λίγες εβδομάδες μένουν. Αυτό που μπορώ να σας διαβεβαιώσω είναι ότι γίνονται καθημερινά συναντήσεις και καθη-

μερινά δοκιμαστικά δρομολόγια. Είμαστε αισιόδοχοι ότι σε πολύ λίγο καιρό θα μπορούσαμε να δώσουμε την επέκταση προς την Καλαμαριά», είπε.

Ο κ. Δήμας σημείωσε ότι η λειτουργία της νέας γραμμής αναμένεται να βελτιώσει σημαντικά τις μετακινήσεις στην ανατολική Θεσσαλονίκη, επισημαίνοντας ότι πρόκειται για έργο που αναμένουν τόσο οι κάτοικοι της πόλης όσο και οι επισκέπτες της. Υπενθυμίζεται ότι η βασική γραμμή του Μετρό Θεσσαλονίκης είχε αναστείλει προσωρινά τη λειτουργία της στις 29 Μαΐου, προκειμένου να πραγματοποιηθούν οι απαραίτητες δοκιμές και οι τεχνικοί έλεγχοι, για την πλήρη ενσωμάτωση της επέκτασης προς την Καλαμαριά. Με την ολοκλήρωση των σχετικών εργασιών, η βασική γραμμή επανέρχεται από αύριο σε κανονική επιβατική λειτουργία, ενώ οι δοκιμές στο νέο τμήμα συνεχίζονται ενόψει της παράδοσής του στο επιβατικό κοινό εντός του καλοκαιριού.

ΕΡΓΟ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ ΣΥΡΜΩΝ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΣΕ ΣΥΡΜΟΥΣ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟ ΑΘΗΝΑΣ, ΨΦΟΥΣ 149,5 ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ

Στο τομεακό Πρόγραμμα ΕΣΠΑ Μεταφορές 2021-2027, με δικαιοχούχο τις ΣΤΑΘΕΡΕΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΑΕ, εντάχθηκε η πράξη «Αναβάθμιση Συρμών και Εγκατάσταση Κλιματιστικών σε Συρμούς που εξυπηρετούν τις Γραμμές 2 και 3 του ΜΕΤΡΟ Αθήνας και ανάκτηση ενέργειας μέσω της αναβάθμισης 4 Υποσταθμών Έλης».

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, όπως έγινε γνωστό από τα Υπουργεία Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών και Υποδομών & Μεταφορών, η σχετική απόφαση έλαβε ο αναπληρωτής υπουργός

Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών Νίκος Παπαθανάσης, κατόπιν συνεργασίας με τον αναπληρωτή υπουργό Μεταφορών Γιώργο Κώτσηρα.

Η πράξη, με συνολική δημόσια δαπάνη 149.515.883,55 ευρώ και συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη 120.577.325,44 ευρώ από πόρους του Ταμείου Συνοχής, αφορά στην αναβάθμιση δώδεκα συρμών της Σειράς 1 (έτος κυκλοφορίας 2000) που εξυπηρετούν τις Γραμμές 2 και 3 του ΜΕΤΡΟ Αθήνας, την εγκατάσταση κλιματιστικών στους συρμούς αυτούς, καθώς

και την ανακαίνιση τεσσάρων υποσταθμών της Γραμμής 2 και εγκατάσταση συστημάτων ανάκτησης ενέργειας.

Στόχος του έργου είναι ο περαιτέρω εκσυγχρονισμός του στόλου των επιβατικών συρμών των Γραμμών 2 και 3, με άμεσο αποτέλεσμα τη βελτίωση της εξυπηρέτησης των τακτικών χρηστών του δικτύου της ΣΤΑΣΥ, καθώς και η προσέλκυση νέων χρηστών από άλλα ιδιωτικά μέσα, με την παράλληλη εξοικονόμηση ενέργειας και μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος.

«ΣΤΟΧΟΣ ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ, ΑΣΦΑΛΕΙΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΙΣΤΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΕΣ» ΟΙ ΤΕΣΣΕΡΙΣ ΑΜΕΣΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Ενίσχυση της οδικής ασφάλειας, εκσυγχρονισμός του σιδηροδρόμου, αναβάθμιση των αστικών συγκοινωνιών και αξιοποίηση της τεχνολογίας για την παροχή ποιοτικότερων υπηρεσιών, είναι οι τέσσερις βασικές προτεραιότητες του νέου αναπληρωτή υπουργού Υποδομών και Μεταφορών κ. Γιώργου Κώτσηρα.

Η πρώτη εβδομάδα ανάληψης των καθηκόντων του ξεκίνησε «με εντατικούς ρυθμούς ενημέρωσης και διαδοχικών συσκέψεων με εκπροσώπους των εποπτευόμενων οργανισμών και φορέων», όπως αναφέρουν στελέχη του υπουργείου Μεταφορών, «δίδοντας βάρος στην ταχεία χαρτογράφηση της κατάστασης, στην αξιολόγηση των εκκρεμοτήτων και στον καθορισμό των άμεσων προτεραιοτήτων».

Στο επίκεντρο των πρώτων συσκέψεων, όπως τόνισαν στο ΑΠΕ-ΜΠΕ τα στελέχη του υπουργείου Μεταφορών, βρέθηκαν τέσσερις βασικοί άξονες πολιτικής, με κοινό παρονομαστή την ενίσχυση της ασφάλειας, τη βελτίωση της καθημερινότητας και την αποτελεσματικότερη λειτουργία του συστήματος μεταφορών.

Ειδικότερα:

Πρώτος άξονας, είναι ο εκσυγχρονισμός του σιδηροδρόμου. Σε

στενή συνεργασία με τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών Χρήστο Δήμα, τίθεται σε άμεση προτεραιότητα η ολοκλήρωση των έργων αποκατάστασης στον άξονα Αθήνα-Θεσσαλονίκη μετά τις εκτεταμένες καταστροφές που προκάλεσε η κακοκαιρία Daniel. Στόχος να τηρηθεί η δέσμευση για πλήρη σηματοδότηση, τηλεδιόκιση και εγκατάσταση συστήματος ETCS έως τα τέλη Αυγούστου.

Δεύτερος άξονας, η οδική ασφάλεια. Σε συνέχεια της ψήφισής του νέου Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας, δρομολογούνται θεσμικές παρεμβάσεις για την ενίσχυση της οδικής ασφάλειας, στις οποίες θα περιλαμβάνονται και ρυθμίσεις για την κυκλοφορία των ηλεκτρικών πατινιών. Κεντρικός στόχος είναι η περαιτέρω μείωση των τροχαίων ατυχημάτων και η προστασία της ανθρώπινης ζωής. Στο πλαίσιο αυτό, ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ενίσχυση της συνεργασίας του υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών με την Ελληνική Αστυνομία, για την πρόληψη και αντιμετώπιση επικινδύνων συμπεριφορών.

Τρίτος άξονας είναι η αναβάθμιση των αστικών συγκοινωνιών. Η ενίσχυση του στόλου με νέα λεωφορεία, η κάλυψη αναγκών σε προσωπικό και η πύκνωση των δρομολογίων βρίσκονται

ψηλά στην ατζέντα. Το ζητούμενο είναι πιο αξιόπιστες, γρήγορες και φιλικές προς το περιβάλλον μετακινήσεις, που θα αναβαθμίζουν την εμπειρία των επιβατών και θα συμβάλουν στην αποσυμφόρση της κυκλοφορίας στα μεγάλα αστικά κέντρα.

Τέλος, ιδιαίτερη βαρύτητα θα δοθεί στην επιτάχυνση του ψηφιακού μετασχηματισμού των μεταφορών, καθώς η αξιοποίηση νέων τεχνολογιών θεωρείται κρίσιμης σημασίας για την ασφάλεια των μετακινήσεων, την απλούστευση και διαφάνεια διοικητικών διαδικασιών, την αναβάθμιση της αξιοπιστίας του συστήματος των εξετάσεων και την βελτίωση της εκπαίδευσης των νέων οδηγών.

«Κρίσιμο στοιχείο για τη νέα ηγεσία, δηλώνουν τα στελέχη του υπουργείου, αποτελεί η τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων και η επίτευξη των οροσήμων του Ταμείου Ανάκαμψης, ιδίως σε ό,τι αφορά τη μαρτυρία του σιδηροδρομικού τομέα και την ηλεκτροκίνηση. Ο στόχος που τίθεται από την πρώτη ημέρα είναι σαφής: σύγχρονες, ασφαλείς και αξιόπιστες μεταφορές για όλους τους πολίτες».

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΑΚΗΣ ΣΚΕΡΤΣΟΣ: Η ΣΙΩΠΗΛΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΣΤΟ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΚΑΙ Η ΜΑΧΗ ΜΕ ΤΗ ΔΙΑΦΘΟΡΑ ΤΩΝ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΩΝ

Για τη «σιωπηλή μεταρρύθμιση στην οργάνωση του χώρου, των χρήσεων γης και των αρμόδιων κρατικών υπηρεσιών», γράφει σε άρθρο του στην Καθημερινή ο υπουργός Επικρατείας Άκης Σκέρτσος.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, όπως σημειώνει εισαγωγικά, «η πρόσφατη εξάρθρωση από την Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων της Αστυνομίας, κυκλώματος επίορκων υπαλλήλων στην Αττική που εκβίαζε ιδιώτες για την έκδοση οικοδομικών αδειών προκάλεσε εύλογα ερωτηματικά και αγανάκτηση: 'Τι γίνεται επιτέλους με τις τοπικές πολεοδομίες;'.

Τα στοιχεία της υπόθεσης θύμισαν παθογένειες που συνοδεύουν διαχρονικά τη σχέση του πολίτη με τις πολεοδομικές υπηρεσίες: καθυστερήσεις, αδιαφάνεια, προσωπικές εξαρτήσεις, 'γρηγορόσημα' και συναλλαγές που ανθούν όταν οι διαδικασίες είναι αργές, η νομοθεσία στριφνή και η ευθύνη διάχυτη».

Ωστόσο, συνεχίζει, τρία στιγμιότυπα «μόνο από τους προηγούμενους 12 μήνες τεκμηριώνουν ότι η κυβέρνηση υλοποιεί τα τελευταία χρόνια με μεθοδικότητα μια σιωπηλή μεταρρύθμιση στην οργάνωση του χώρου, των χρήσεων γης και των αρμόδιων κρατικών υπηρεσιών που δεν έχει αναδειχθεί ούτε και επικοινωνηθεί στο βαθμό που θα έπρεπε». Αυτά είναι:

«Ιούνιος 2025: το Υπουργείο Εσωτερικών ανακοινώνει τα αποτελέσματα της πρώτης ψηφιακής έρευνας αξιολόγησης υπηρεσιών του δημοσίου από τους ίδιους τους πολίτες. Εκεί επιβεβαιώνεται κάτι που ήδη γνωρίζαμε εμπειρικά. 65.000 πολίτες βαθμολογούν κάτω από τη βάση τις υπηρεσίες δόμησης των δήμων λόγω καθυστερήσεων, γραφειοκρατίας, διαφθοράς και υποστελέχωσης.

Σεπτέμβριος 2025: Ο πρωθυπουργός ανακοινώνει από το βήμα της ΔΕΘ μια εμβληματική μεταρρύθμιση για το 2026. Την υπαγωγή των αποκεντρωμένων και ανεξλεγκτων υπηρεσιών δόμησης των δήμων στο νέο οργανισμό του ψηφιακού κτηματολογίου. Στόχος η -κατά τα πρότυπα της ΑΑΔΕ ως προς τη διαχείριση των φορολογικών υποθέσεων- καθετοποίηση, απλοποίηση, ψηφιοποίηση και επιτάχυνση της αδειοδοτικής οικοδομικής διαδικασίας με υπερτοπικό χαρακτήρα.

Μάιος 2026: η Ελληνικό Κτηματολόγιο ανακοινώνει ότι ολοκληρώθηκε για πρώτη φορά μετά από σχεδόν 200 χρόνια λειτουργίας του ελληνικού κράτους η κτηματογράφηση της ελληνικής επικράτειας στο 99%. Πρόκειται για μια μεταρρύθμιση αναπτυξιακού χαρακτήρα και διαφάνειας που συνδέσαμε ήδη ως συμβατική υποχρέωση της χώρας από

το 2021 με το ευρωπαϊκό ταμείο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας.

Γιατί όμως εφόσον η κτηματογράφηση της χώρας συζητείται ακόμη από την εποχή του Καποδίστρια χρειάστηκαν σχεδόν 200 χρόνια για να προχωρήσει;», θέτει το ερώτημα και απαντά επεξηγηματικά:

«Διότι πρόκειται ίσως για τη δυσκολότερη διοικητική μεταρρύθμιση που γνώρισε ποτέ το ελληνικό κράτος. Η Ελλάδα δεν είχε το πλεονέκτημα πολλών ευρωπαϊκών χωρών που διέθεταν ήδη οργανωμένα μπτρώα γης από τον 19ο αιώνα. Αντίθετα, κληρονόμησε κατακερματισμένη μικροϊδιοκτησία, ατελείς τίτλους, κρησικτησίες, κληρονομίες χωρίς συμβόλαιο, εκατοντάδες ασύνδετα υποθηκοφυλακεία και ένα σύστημα καταγραφής ανά πρόσωπο και όχι ανά ακίνητο.

Παράλληλα υπήρξε διαχρονικά πολυδιάσπαση αρμοδιοτήτων, πολιτική ασυνέχεια, έλλειψη σταθερής χρηματοδότησης, συνεχείς νομοθετικές αλλαγές και τεράστιος όγκος δικαστικών εκκρεμοτήτων. Με απλά λόγια, δεν έλειπε μόνο η ψηφιακή τεχνολογία. Έλειπε ένα ενιαίο διοικητικό σχέδιο καθώς και το νομοθετικό και χαρτογραφικό υπόβαθρο που να ορίζει με ξεκάθαρο τρόπο ιδιοκτησίες, χρήσεις και οριοθετημένες ζώνες δόμησης.

Χάρη στη σιωπηλή χωροταξική και πολεοδομική μεταρρύθμιση των τελευταίων χρόνων η χώρα αποκτά για πρώτη φορά ολοκληρωμένο Κτηματολόγιο, κυρωμένους δασικούς χάρτες, συστηματική καταγραφή αιγιαλού και παραλίας, ψηφιακή οριοθέτηση υδατορεμάτων, ειδικά χωροταξικά σχέδια για τουρισμό, Βιομηχανία και ΑΠΕ, Τοπικά Πολεοδομικά Σχέδια σε εκατοντάδες δημοτικές ενότητες και έναν Ενιαίο Ψηφιακό Χάρτη που φιλοδοξεί να συγκεντρώσει όλες τις κρίσιμες χωρικές πληροφορίες σε ένα σημείο.

Πόσοι γνωρίζουν για παράδειγμα ότι χάρη στις μεταρρυθμίσεις του Ταμείου Ανάκαμψης καταργήθηκαν έως το 2024 τα 392 υποθηκοφυλακεία της χώρας και ψηφιοποιήθηκαν 620 εκ. σελίδες των αρχείων τους που μεταφέρθηκαν πλέον στο cloud του κτηματολογίου;».

Εξ άλλου, προσθέτει, «η μεταρρύθμιση του Κτηματολογίου δεν είναι ανεξάρτητη από τη μεταρρύθμιση των πολεοδομιών. Το μοντέλο της κεντροποίησης, της ψηφιακής ικνυλασιμότητας, των ενιαίων κανόνων και της υπερτοπικής διαχείρισης που εφαρμόστηκε στο Κτηματολόγιο αποτελεί σήμερα τον οδηγό για τον μετασχηματισμό και του συστήματος ελέγχου της δόμησης.

Οι αριθμοί των δραστηκών μείωσης των εκκρεμοτήτων που έφερε η κεντροποίηση και ψηφιοποίηση του κτηματολογίου ξεγυρνούν γλαφυρά γιατί αυτός είναι ο μόνος δρόμος και

για τις πολεοδομίες. Στην Αθήνα από 56.000 εκκρεμότητες σήμερα βρισκόμαστε σε περίπου 4.500. Στη Θεσσαλονίκη από 60.000 σε περίπου 5.600. Η ψηφιακή ικνυλάτση κάθε υπόθεσης επιταχύνει και περιορίζει την διοικητική αυθαιρεσία.

Η σημασία αυτών των αλλαγών ξεπερνά κατά πολύ τη διοικητική τους διάσταση. Αφορούν την ίδια την αναπτυξιακή προοπτική της χώρας. Και δεν είναι μεταρρυθμίσεις εξωτερικής έμπνευσης. Είναι μεταρρυθμίσεις ελληνικής ιδιοκτησίας που υλοποιήθηκαν από την ελληνική δημόσια διοίκηση και από άξιους δημόσιους υπαλλήλους.

Το Ταμείο Ανάκαμψης χρηματοδότησε αυτές τις αλλαγές, τις μέτρησε και κυρίως τις επιτάχυνε. Μετέτρεψε στόχους δεκαετιών σε έργα με συγκεκριμένη ημερομηνία παράδοσης. 'Ισως γι' αυτό η σημερινή περίοδος να αποδειχθεί ιστορική. Για πρώτη φορά από τη σύσταση του ελληνικού κράτους, η χώρα φαίνεται να αποκτά ρεαλιστική δυνατότητα να απαντήσει ταυτόχρονα στα τρία θεμελιώδη ερωτήματα της οργάνωσης του χώρου: σε ποιον ανήκει ο χώρος, τι είναι ο χώρος και τι επιτρέπεται στον χώρο.

Στόχος μας είναι η προσπάθεια αυτή ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος της δεκαετίας ώστε να μιλάμε πλέον για μια θεσμική τομή που θα ενισχύσει την ανάπτυξη, θα περιορίσει τη διαφθορά και θα κλείσει μια εθνική εκκρεμότητα σχεδόν δύο αιώνων», υπογραμμίζει δε.

Και, «καμία οικονομία δεν μπορεί να αναπτυχθεί βιώσιμα όταν δεν έχει κλείσει αυτές τις εκκρεμότητες. Η αβεβαιότητα γύρω από τον χώρο λειτουργεί ως αντικίνητρο για επενδύσεις, αυξάνει το κόστος συναλλαγών και υπονομεύει την αφοσίωση δικαίου.

Η διαφθορά λειτουργεί με τον ίδιο τρόπο. Φυτρώνει στην γραφειοκρατία και την αδιαφάνεια και αποτελεί έναν αόρατο φόρο που επιβαρύνει πολίτες και επιχειρήσεις. Όσο πιο αδιαφανείς είναι οι διαδικασίες, όσο περισσότερο εξαρτώνται από προσωπικές επαφές και τοπικά δίκτυα επιρροής, τόσο μεγαλύτερο γίνεται το περιθώριο για αυθαίρετες πρακτικές.

Γι' αυτό και η απάντηση δεν μπορεί να είναι απλώς η καταστολή και οι συλλήψεις. Η πραγματική απάντηση είναι η αλλαγή του συστήματος. Και αυτή ακριβώς είναι η σιωπηλή μεταρρύθμιση που βρίσκεται σε εξέλιξη τα τελευταία χρόνια: λιγότερη προσωπική διακριτική ευχέρεια, περισσότερη ψηφιοποίηση, περισσότερη διαφάνεια και ισχυρότερος κεντρικός έλεγχος», καταλήγει ο υπουργός Επικρατείας.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

«Η ΑΘΗΝΑ ΕΧΕΙ ΑΠΟ ΤΑ ΦΘΗΝΟΤΕΡΑ ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ - ΣΕ ΛΑΘΟΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ Η ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΠΟΥ ΑΝΟΙΞΕ»

Συνέντευξη του προέδρου του Συλλόγου Ελλήνων Συγκοινωνιολόγων

Η συζήτηση που άνοιξε τελευταία για τη μερική ή ολική κατάργηση των εισιτηρίων στα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς κινείται σε λάθος κατεύθυνση, τονίζει ο πρόεδρος του Συλλόγου Ελλήνων Συγκοινωνιολόγων, Θανάσης Τσιάνος, σε συνέντευξή του στο ΑΠΕ-ΜΠΕ, γιατί η Αθήνα έχει σήμερα από τα φθηνότερα εισιτήρια στην Ευρώπη, 1,20 ευρώ τη διαδρομή.

Άρα, η συζήτηση περί «δωρεάν μετακινήσεων» θα ήταν σκόπιμο να περιλαμβάνει και το πώς θα εξασφαλίσουμε χρήματα για την κάλυψη όλων αυτών των αναγκών (με κατά προτεραιότητα πάντα τα Μ.Μ.Μ.). Επίσης θα πρέπει να περιλαμβάνει έναν απολογισμό, τί δεν κάναμε σωστά. Είναι δεδομένο ότι πολλές επιλογές του παρελθόντος ήταν βαθιά προβληματικές και δυστυχώς ακόμα και σήμερα δεν έχουμε ξεκάθαρους στόχους π.χ.: η επιδότηση για κοινωνικό leasing αυτοκινήτου. Την ίδια ώρα που το κράτος προσπαθεί να στρέψει τους πολίτες στα Μ.Μ.Μ., συνεχίζει να χρηματοδοτεί έμμεσα ή άμεσα την κυριαρχία του ιδιωτικού αυτοκινήτου στις πόλεις».

Σύμφωνα με τον κ Τσιάνο θα πρέπει να εκτιμηθεί ότι μελλοντικά θα υπάρχουν περισσότερα λεωφορεία, περισσότεροι οδηγοί και τεχνικό προσωπικό, περισσότεροι συρμοί, μεγαλύτερη ανάγκη για συντήρηση και αναβάθμιση. Σε αυτήν την περίπτωση το κόστος λειτουργίας αυξάνεται κατακόρυφα. Αν ταυτόχρονα έχουμε καταργήσει και το εισιτήριο, η οικονομική «μαύρη τρύπα» γίνεται ακόμα μεγαλύτερη.

Είναι ενθαρρυντικό, σημειώνει, που ανοίγει η συζήτηση για τα Μ.Μ.Μ. ωστόσο εκτιμώ ότι κινείται προς την λάθος κατεύθυνση. Ως επιστημονικός και θεσμικός φορέας, οφείλουμε να κοιτάζουμε τα δεδομένα. Η υπόθεση ότι η τιμή του εισιτηρίου εμποδίζει τους Έλληνες να χρησιμοποιήσουν τα Μ.Μ.Μ. είναι εσφαλμένη υπογραμμίζει.

Ολόκληρη η συνέντευξη του προέδρου του Συλλόγου Ελλήνων Συγκοινωνιολόγων Θανάση Τσιάνου στο ΑΠΕ-ΜΠΕ και τον Γιώργο Ψύλλια έχει ως εξής:

ΕΡ: Ποιά είναι η άποψη των Ελλήνων Συγκοινωνιολόγων για τη συζήτηση που άνοιξε γύρω από το θέμα των εισιτηρίων στα αστικά λεωφορεία;

ΑΠ: Είναι λάθος να κοιτάμε το κόστος με βάση τις παρούσες προβληματικές συνθήκες και να μη λαμβάνουμε υπόψη τον ζητούμενο σχεδιασμό της αναβάθμισης των Μ.Μ.Μ. Άρα, θα πρέπει να εκτιμηθεί ότι μελλοντικά θα υπάρχουν περισσότερα λεωφορεία, περισσότεροι οδηγοί και τεχνικό προσωπικό, περισσότεροι συρμοί, μεγαλύτερη

ανάγκη για συντήρηση και αναβάθμιση. Σε αυτήν την περίπτωση το κόστος λειτουργίας αυξάνεται κατακόρυφα. Αν ταυτόχρονα έχουμε καταργήσει και το εισιτήριο, η οικονομική «μαύρη τρύπα» γίνεται ακόμα μεγαλύτερη. Είναι ενθαρρυντικό που ανοίγει η συζήτηση για τα Μ.Μ.Μ. ωστόσο εκτιμώ ότι κινείται προς την λάθος κατεύθυνση. Ως επιστημονικός και θεσμικός φορέας, οφείλουμε να κοιτάζουμε τα δεδομένα. Η υπόθεση ότι η τιμή του εισιτηρίου εμποδίζει τους Έλληνες να χρησιμοποιήσουν τα Μ.Μ.Μ. είναι εσφαλμένη. Η Αθήνα έχει σήμερα από τα φθηνότερα εισιτήρια στην Ευρώπη, 1,20€ το κανονικό 0,50€ το μειωμένο, η δε μνηιαία κάρτα έχει κόστος 27€ και 13,5€ αντίστοιχα. Τα εισιτήρια επιδοτούνται ήδη από τον κρατικό προϋπολογισμό κατά περισσότερο από 50%, καθώς τα έσοδα καλύπτουν μόλις το 40-45% του κόστους λειτουργίας του ΟΑΣΑ. Επίσης, εφαρμόζεται ήδη μια σημαντική κοινωνική πολιτική με πλήρη απαλλαγή ή κατά 50% για πολλές κοινωνικές ομάδες.

Παρόλα αυτά, οι μετακινούμενοι συνεχίζουν να χρησιμοποιούν καθημερινά το ΙΧ, του οποίου το συνολικό κόστος μετακίνησης είναι πολλαπλάσιο της τιμής του εισιτηρίου. Το κυκλοφοριακό πρόβλημα έχει την αιτία του στην υποβάθμιση των Μ.Μ.Μ. κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης και στις πολιτικές ενθάρρυνσης της χρήσης του ιδιωτικού αυτοκινήτου.

ΕΡ: Έχουμε συγκριτικά στοιχεία με το παρελθόν?

ΑΠ: Ενδεικτικά αναφέρω ότι το 2006 η αναλογία μετακινήσεων με Μ.Μ.Μ στην Αττική σε σχέση με το ΙΧ ήταν περίπου 1 προς 1 και το 2023 η αναλογία ήταν περίπου 1 προς 2 (36% Μ.Μ.Μ. και 64% ΙΧ). Αυτό συνέβη γιατί κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης υποβαθμίστηκαν τα Μ.Μ.Μ., και ακόμα και σήμερα παράγουν σημαντικά λιγότερο μεταφορικό έργο. Συγκεκριμένα, τα λεωφορεία του ΟΑΣΑ διανύουν 35% λιγότερα οχηματοχιλιόμετρα το 2023 σε σχέση με το 2006 και αντίστοιχα μειώθηκε και η επιβατική κίνηση κατά περίπου 35%. Επίσης παρά τις σημαντικές προσπάθειες που έγιναν τα τελευταία χρόνια, παραμένουν μη αειόπιστα στα δρομολόγια τους, δεν έχουν καλή συχνότητα (μέσος όρος 25 λεπτά) και προσφέρουν μετακινήσεις διπλάσιου χρόνου σε σχέση με το ΙΧ. Όταν π.χ. το 2006 στην Αττική ο ΟΑΣΑ είχε στην διάθεσή του πάνω από 2.000 λεωφορεία και τώρα διαθέτει 1.300 ενεργά λεωφορεία (850 πριν λίγα χρόνια) και αν λάβουμε υπόψη ότι έχουν αυξηθεί οι ανάγκες και έχει «απλωθεί» η πόλη, υπάρχει πρόβλημα. Δεν είναι ανταγωνιστικά ως

προς το ΙΧ και δεν παρέχουν στις περισσότερες περιπτώσεις ελκυστική εναλλακτική.

Αυτά τα νούμερα δείχνουν ξεκάθαρα την αιτία του κυκλοφοριακού προβλήματος. Αλλάξαμε συνθήκες, η Αττική έχασε την ισορροπία της και έγινε μια πόλη απόλυτα εξαρτημένη από το αυτοκίνητο. Σε κάθε περίπτωση χρειάζεται, όσο ποτέ άλλοτε, γενναία ενίσχυση του προϋπολογισμού των Μ.Μ.Μ. και στοχευμένες παρεμβάσεις στο οδικό δίκτυο.

Σύμφωνα με το Στρατηγικό Σχέδιο Μεταφορών της Αττικής για να ανταπεξέλθει ο ΟΑΣΑ στις σύγχρονες ανάγκες και στην ραγδαία αύξηση των μετακινήσεων σε μια πόλη που επεκτείνεται, χρειάζεται να μεγαλώσει το μεταφορικό του έργο κατά σχεδόν 50% έως το 2045. Επίσης όσον αφορά τα οδικά έργα, είναι λυπηρό που διαχρονικά δεν υπάρχει ένας στρατηγικός σχεδιασμός που να εκτιμά τις ανάγκες, το κόστος και την προτεραιοποίησή τους. Απαιτούνται ωστόσο επιπλέον κονδύλια και για το οδικό δίκτυο (συντήρηση, σύγχρονη φωτεινή σηματοδότηση, συστήματα ευφυών μεταφορών, νέοι δακτύλιοι, ποδηλατόδρομοι, νέοι οδικοί άξονες περιφερειακού χαρακτήρα, ενίσχυση των πολυτροπικών μετακινήσεων κτλ). Στα παραπάνω πρέπει να λάβουμε υπόψη και τις δαπάνες υλοποίησης και λειτουργίας έργων και δράσεων που ήδη έχουν δρομολογηθεί ή συνεχίζονται.

Το «δωρεάν για όλους» δεσμεύει σημαντικούς πόρους (250 εκατ. το χρόνο, δηλαδή 5 δισ. σε 20 χρόνια). Αυτό μεταφράζεται σε περίπου 40 χλμ νέων γραμμών ΜΕΤΡΟ (συμπεριλαμβανομένων και των σταθμών).

Άρα η συζήτηση περί «δωρεάν μετακινήσεων» θα ήταν σκόπιμο να περιλαμβάνει και το πώς θα εξασφαλίσουμε χρήματα για την κάλυψη όλων αυτών των αναγκών (με κατά προτεραιότητα πάντα τα Μ.Μ.Μ.). Επίσης θα πρέπει να περιλαμβάνει έναν απολογισμό, τί δεν κάναμε σωστά. Είναι δεδομένο ότι πολλές επιλογές του παρελθόντος ήταν βαθιά προβληματικές και δυστυχώς ακόμα και σήμερα δεν έχουμε ξεκάθαρους στόχους π.χ. η επιδότηση για κοινωνικό leasing αυτοκινήτου. Την ίδια ώρα που το κράτος προσπαθεί να στρέψει τους πολίτες στα ΜΜΜ, συνεχίζει να χρηματοδοτεί έμμεσα ή άμεσα την κυριαρχία του ιδιωτικού αυτοκινήτου στις πόλεις.

Συνέχεια στη σελ 14

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

«Η ΑΘΗΝΑ ΕΧΕΙ ΑΠΟ ΤΑ ΦΘΗΝΟΤΕΡΑ ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ - ΣΕ ΛΑΘΟΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ Η ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΠΟΥ ΑΝΟΙΞΕ»

Συνέντευξη του προέδρου του Συλλόγου Ελλήνων Συγκοινωνιολόγων

Συνέχεια από σελ 13

ΕΡ: Αν υλοποιηθεί ένα τέτοιο μέτρο «δωρεάν μετακινήσεων» θα συμβάλει στην αποσυμφόρση του κυκλοφοριακού;

ΑΠ: Το κόστος μετακίνησης με τα Μ.Μ.Μ. στην Ελλάδα είναι ήδη τόσο χαμηλό, ώστε οποιαδήποτε περαιτέρω μείωση –ή ακόμα και η πλήρης δωρεάν παροχή– δεν πρόκειται να αποθαρρύνει τους οδηγούς και να τους πείσει να αφήσουν το αυτοκίνητό τους. Αυτά λένε τα στοιχεία και οι έρευνες που έχουν γίνει στην Ελλάδα με βάση το συγκεκριμένο σύστημα δημοσίων μεταφορών που έχουμε.

Οποιοδήποτε μικρό όφελος προκύψει από μια αποκλειστική μείωση κομιστρού (και μόνο) θα είναι καθαρά περιστασιακό και χωρίς διάρκεια. Αυτό δεν αποτελεί μια θεωρητική εκτίμηση, είναι το γενικό συμπέρασμα ερευνών που παρακολουθούν συστηματικά το αντικείμενο στην πράξη. Σε χώρες με πολύ καλύτερα και πιο αξιόπιστα συστήματα Μ.Μ.Μ. από το δικό μας, οι έρευνες που έγιναν στην πράξη, έδειξαν ότι η μηδενική τιμή προσελκύει κυρίως ανθρώπους που πριν μετακινούνταν με το περπάτημα ή με ποδήλατο και όχι οδηγούς. Δηλαδή δεν θα μειωθούν τα προβλήματα στον Κηφισό εάν επιδοτήσεις 100% τις Δημόσιες Μεταφορές, τουλάχιστον σε αυτήν την κακή ακόμα κατάσταση που είναι τα Μ.Μ.Μ. της Αττικής.

As είμαστε ειλικρινείς και ρεαλιστές. Σε όσες χώρες του εξωτερικού, υπήρχε μείωση της χρήσης του ΙΧ, προήλθε από την αναβάθμιση της αστικής συγκοινωνίας ή και συνδυαστικά με την μείωση του εισιτηρίου. Δηλαδή όπου υπήρχε πραγματικό όφελος, η πολιτική ήταν βελτιώνω τις δημόσιες συγκοινωνίες, περιορίζω το αυτοκίνητο και έπειτα συνδυαστικά μειώνω το κόμιστρο (ως κοινωνική πολιτική όμως).

Συνεπώς as βρούμε πρώτα τους πόρους να φτιάξουμε σωστές Δημόσιες Συγκοινωνίες (πιο δίκαια χρηματοδοτούμενες) και μετά να αρχίσουμε τις συζητήσεις για μείωση των εσόδων από το εισιτήριο.

Επίσης οι οριζόντιες επιδοτήσεις κρύβουν πολλές φορές μια κοινωνική αδικία και μια γεωγραφική ανισότητα.

ΕΡ: Σημειώνετε ότι η τρέχουσα συζήτηση κρύβει και

για γεωγραφική ανισότητα. Τι εννοείτε με αυτό;

ΑΠ: Υπάρχει μια βαθιά, δομική αδικία εις βάρος της ελληνικής περιφέρειας που αποσιωπάται. Την ώρα που στην Αθήνα και στην Θεσσαλονίκη συζητάμε για δωρεάν μετακινήσεις σε ένα ήδη σημαντικά επιδοτούμενο δίκτυο, οι πολίτες στην υπόλοιπη Ελλάδα έρχονται αντιμέτωποι με σημαντικά υψηλότερο κόστος στις μετακινήσεις.

Είναι κοινωνικά παράδοξο ο φορολογούμενος πολίτης στην περιφέρεια να χρηματοδοτεί μέσω του κρατικού προϋπολογισμού τα ελλείμματα των συγκοινωνιών της πρωτεύουσας, και την ίδια στιγμή να πληρώνει ακριβότερο εισιτήριο για τις δικές του μετακινήσεις. Υπάρχουν επίσης περιπτώσεις στην περιφέρεια, στις οποίες οι κάτοικοι δεν έχουν καθόλου πρόσβαση σε Μ.Μ.Μ. και η χρήση του αυτοκινήτου είναι μονόδρομος, σε όποια κοινωνική ομάδα και αν ανήκουν. Αυτό αποτελεί ένα άλλο είδος φτώχειας και κοινωνικής ανισότητας (transport poverty). Η τιμολογιακή πολιτική και οι τρόποι χρηματοδότησης είναι ένα εξαιρετικά σοβαρό ζήτημα και θα έπρεπε να εξετάζεται τόσο από την κυβέρνηση όσο και από την αντιπολίτευση με πολύ μεγαλύτερη υπευθυνότητα και καθολική εθνική οπτική, μακριά από αποσπασματικές παροχές.

ΕΡ: Πώς μπορεί, λοιπόν, να χρηματοδοτηθεί δίκαια και βιώσιμα ένα σύγχρονο σύστημα συγκοινωνιών; Υπάρχουν εναλλακτικά μοντέλα στο εξωτερικό;

ΑΠ: Φυσικά και υπάρχουν. Σε πολλές ευρωπαϊκές μητροπολιτικές περιοχές, η επιδότηση των δημόσιων μεταφορών δεν επιβαρύνει οριζόντια τον εθνικό κορβανά, αλλά καλύπτεται εν μέρει από ανταποδοτικούς τοπικούς ή δημοτικούς φόρους. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η Γαλλία με το Versement Mobilité. Πρόκειται για έναν θεσμοθετημένο τοπικό εργοδοτικό φόρο που πληρώνουν οι επιχειρήσεις μιας περιοχής με βάση τον αριθμό των εργαζομένων τους, καθώς επωφελούνται άμεσα από το γεγονός ότι το προσωπικό και οι πελάτες τους μετακινούνται εύκολα χάρη στα Μ.Μ.Μ. . Μια τέτοια λύση είναι πολύ πιο δίκαιη, συνδέει τη χρηματοδότηση των συγκοινωνιών με την τοπική οικονομία, ελαφρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό και βελτιώνει την ποιότητα των υπηρεσιών.

Ένα άλλο παράδειγμα αποτελεί η πηγή εσόδων από την υπερασία της Γης. Όταν σχεδιάζεται ή επεκτείνεται μια γραμμή Μετρό ή Τραμ, οι αντικειμενικές και εμπορικές αξίες των ακινήτων γύρω από τους νέους σταθμούς εκτοξεύονται. Το μοντέλο αυτό «δεσμεύει» ένα μέρος αυτής της ξαφνικής υπερασίας.

Επίσης ένας άλλος συχνός τρόπος χρηματοδότησης είναι τα ανταποδοτικά τέλη από την Οδική Κυκλοφορία. Τα έσοδα που εισπράττονται από τη χρήση και στάθμευση του αυτοκινήτου στο κέντρο της πόλης επιστρέφουν υποχρεωτικά και εξ ολοκλήρου ως επιδότηση στα Μ.Μ.Μ..

Επίσης συχνά επιδοτούνται μόνο κάποιες γραμμές και όχι όλο το σύστημα.

ΕΡ: Στην Νέα Υόρκη είχε εξαγγελθεί ένα τέτοιο μέτρο από τον Δήμαρχο Μαμαντάνι αλλά προς το παρόν δεν έχει προχωρήσει γιατί;

ΑΠ: Η περίπτωση Μαμαντάνι δείχνει ότι ακόμη και στην πιο πλούσια μητρόπολη του κόσμου, η υπόσχεση για «δωρεάν Μ.Μ.Μ. για όλους» αποδείχθηκε ένα ανεφάρμοστο προεκλογικό πυροτέχνημα. Όταν ήρθε η ώρα της διακυβέρνησης, έγινε αντιληπτό ότι χωρίς υγιή έσοδα, το σύστημα λειτουργικά θα κατέρρεε.

Ο Δήμαρχος της Νέας Υόρκης, δεν ελέγχει πλήρως τις συγκοινωνίες της πόλης. Ο αρμόδιος φορέας (MTA - Metropolitan Transportation Authority) ελέγχεται ουσιαστικά από την Κυβερνήτη της Πολιτείας της Νέας Υόρκης (Kathy Hochul) και ένα 23μελές διοικητικό συμβούλιο. Η διοίκηση του ΜΤΑ έκασθάρισε από την πρώτη στιγμή ότι η κατάργηση του εισιτηρίου θα άνοιγε μια τεράστια οικονομική «μαύρη τρύπα» σε ένα σύστημα που ήδη αντιμετωπίζει ελλείμματα, αρνούμενη να εφαρμόσει το μέτρο αν δεν βρεθούν εξασφαλισμένοι πόροι. Αντί για δωρεάν μετακινήσεις, η πραγματικότητα ανάγκασε την πόλη να κάνει το ακριβώς αντίθετο. Λόγω της εκρηκτικής ανόδου της εισιτηριοδιαφυγής στα λεωφορεία (315 εκατομμύρια δολάρια σε απώλειες), ο ΜΤΑ και η νέα διοίκηση του Δήμου αναγκάστηκαν να ξεκινήσουν εκτεταμένους ελέγχους και σκληρή καταστολή με ειδικές ομάδες επιθεωρητών για να μαζέψουν τα χαμένα έσοδα.

ΟΑΣΘ: ΕΡΧΟΝΤΑΙ ΤΑ ΝΕΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ, ΑΡΘΡΩΤΑ ΛΕΩΦΟΡΕΙΑ

«Τα καινούργια λεωφορεία του ΟΑΣΘ έχουν σαλπάρει!» Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, όπως ανέφερε ο Οργανισμός σε ανάρτησή του το Σάββατο, τα 50 ηλεκτρικά, αρθρωτά λεωφορεία, «επιβιβάστηκαν» σε πλοίο και ξεκίνησαν το μακρύ ταξίδι τους για τον ΟΑΣΘ και τη Θεσσαλονίκη από το λιμάνι Lianyungang,

στην επαρχία Τσιανγκσού της Κίνας.

«Τα νέα μέλη του στόλου μας είναι ολοκαίνουρια και πανέμορφα, με σύγχρονη αισθητική. Μεγάλα και καθαρά, σχεδιασμένα για να προσφέρουν άνεση σε κάθε μετακίνηση. Με μηδενικούς ρύπους, σεβόμενα το περιβάλλον και την ποιότητα

ζωής στην πόλη. Τα νέα λεωφορεία έρχονται για να αναβαθμίσουν ριζικά την καθημερινότητα και τις μετακινήσεις όλων μας», τονίζει ο ΟΑΣΘ.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΕΥΡΩΠΗ: ΓΙΑ ΠΟΛΥΗΜΕΡΟ ΚΥΜΑ ΚΑΥΣΩΝΑ, ΑΠΟ ΤΗ ΒΡΕΤΑΝΙΑ ΜΕΧΡΙ ΤΑ ΒΑΛΚΑΝΙΑ, ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΟΥΝ ΟΙ ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΟΙ

Η κατανάλωση αλκοόλ απαγορεύτηκε στις περιοχές που έχουν κηρυχθεί σε «κόκκινο συναγερμό» για τον καύσωνα στη Γαλλία, οι υπαίθριες συναθροίσεις φιλάθλων ματαιώθηκαν στην Ισπανία, η Βρετανία προειδοποιεί τους πολίτες για «τροπικές νύχτες»: η Ευρώπη ετοιμάζεται να αντιμετωπίσει ένα κύμα καύσωνα που μπορεί να σπάσει κάθε ρεκόρ για Ιούνιο μήνα.

Αυτός είναι ο δεύτερος καύσωνας που βιώνει η Δυτική Ευρώπη μέσα σε λιγότερο από έναν μήνα. Οι επιστήμονες συμφωνούν ότι η κλιματική αλλαγή που προκαλείται από την ανθρώπινη δραστηριότητα καθιστά εντονότερα τα ακραία καιρικά φαινόμενα και ιδίως τα κύματα ζέστης.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, στη Γαλλία τα θερμομέτρα έδειξαν χθες θερμοκρασίες γύρω στους 40°C και 35 διαμερίσματα έχουν τεθεί σε μέγιστο συναγερμό. Ο πρόεδρος Εμανουέλ Μακρόν κάλεσε τους πολίτες «να προσέχουν ο ένας τον άλλον» και ιδίως τους ηλικιωμένους, τα παιδιά και τους ευάλωτους ανθρώπους.

Λόγω της ακραίας ζέστης πολλές πόλεις ακύρωσαν τις συναυλίες που επρόκειτο να δοθούν την Κυριακή σε πλατείες, δρόμους και μπαρ, στο πλαίσιο της δημοφιλούς Γιορτής της Μουσικής. Στο Παρίσι, τη Λιόν και το Στρασβούργο, οι εκδηλώσεις έγιναν κανονικά, ωστόσο η συναυλία που επρόκειτο να δοθεί κάτω από την πυραμίδα του Λούβρου ματαιώθηκε. Για να περιοριστεί ο κίνδυνος για τους πολίτες, η κατανάλωση αλκοόλ απαγορεύτηκε στις περιοχές που έχουν κηρυχθεί σε «κόκκινο συναγερμό» αλλά και σε ορισμένα από τα διαμερίσματα που έχουν τεθεί σε «πορτοκαλί συναγερμό» από τη μετεωρολογική υπηρεσία. Η κατάσταση αναμένεται ότι θα επιδεινωθεί αύριο Δευτέρα και εκατοντάδες σχολεία θα παραμείνουν κλειστά, για την προστασία των μαθητών και

των εκπαιδευτικών, όπως ανέφερε ο υπουργός Οικολογικής Μετάβασης Ματιέ Λεφέβρ.

Στην Ισπανία, δεν θα υπάρχει «ζώνη φιλάθλων» στη Μαδρίτη

Η αναμετάδοση του αγώνα μεταξύ της Ισπανίας και της Σαουδικής Αραβίας σε γιγαντοσθόδη στο κέντρο της Μαδρίτης ακυρώθηκε λόγω του καύσωνα.

Ο δήμος και η ποδοσφαιρική ομοσπονδία πήραν αυτήν την απόφαση μετά το έκτακτο καιρικό δελτίο που εξέδωσε η ΑΕΜΕΤ για την περιοχή της Μαδρίτης, όπου η θερμοκρασία θα κυμανθεί γύρω στους 40 βαθμούς Κελσίου. Δεκατρείς περιφέρειες της χώρας είναι σε «πορτοκαλί συναγερμό» και η Χώρα των Βάσκων σε «κόκκινο», στο υψηλότερο επίπεδο.

«Ανυπόφορη» η ζέστη στην Πορτογαλία

Η μετεωρολογική υπηρεσία της Πορτογαλίας έθεσε τρία διαμερίσματα σε «πορτοκαλί συναγερμό», καθώς οι προβλέψεις μιλούν για θερμοκρασίες 42°C. Οι θερμότερες ημέρες ήταν η χθεσινή και αναμένεται να είναι και η Τρίτη.

«Η κατάσταση είναι πραγματικά χειρότερη από παλιά. Όμως αντέχουμε. Δεν έχουμε άλλη επιλογή παρά να προσαρμοστούμε στη ζέστη. Είναι πραγματικά δύσκολο να αντέξουμε τέτοια ζέστη» είπε μια 75χρονη γυναίκα, η Εντίτ Σαλβατέρα, από την Μόρα.

Σε αυτό το χωριό της νότιας Πορτογαλίας τα τελευταία χρόνια καταγράφονται θερμοκρασίες άνω των 45°C το καλοκαίρι.

Καύσωνας και στην Ελβετία

Η χώρα βρίσκεται αντιμέτωπη με ένα «ισχυρό κύμα ζέστης», απροσδιόριστης διάρκειας προς το παρόν. Σύμφωνα με τη

μετεωρολογική υπηρεσία MétéoSuisse το θερμομέτρο αναμένεται να δείξει 34-37 βαθμούς Κελσίου. Ιδίως η περιοχή της Βασιλείας έχει τεθεί σε κατάσταση «κόκκινου συναγερμού» (στην 4η από τις 5 βαθμίδες της τοπικής κλίμακας) εδώ και μερικές ημέρες.

Ακραία ζέστη προβλέπουν οι μετεωρολόγοι στη Βρετανία

Η βρετανική μετεωρολογική υπηρεσία Met Office, εξέδωσε «πορτοκαλί συναγερμό» για την Τετάρτη και την Πέμπτη, προειδοποιώντας ότι αναμένεται «ακραία ζέστη σε ορισμένες περιοχές της κεντρικής και νότιας Αγγλίας, καθώς και στην Ουαλία».

Στα τέλη Μαΐου, στον προηγούμενο καύσωνα, το Ηνωμένο Βασίλειο έσπασε το ρεκόρ της «θερμότερης ημέρας» για μήνα Μάιο, καθώς η θερμοκρασία έφτασε τους 35 βαθμούς στο Λονδίνο.

Καύσωνας και στα Βαλκάνια

Σε πορτοκαλί συναγερμό για τις υψηλές θερμοκρασίες που αναμένονται τις επόμενες ημέρες έχουν τεθεί ορισμένες περιοχές της Κροατίας και της Σερβίας, όπου ο υδράργυρος μπορεί να φτάσει και τους 35 βαθμούς Κελσίου.

Στην Κροατία, η υπηρεσία πολιτικής προστασίας εξέδωσε οδηγίες για την προστασία των πολιτών κατά την περίοδο του καύσωνα.

Υψηλή θερμοκρασία, στους 35 βαθμούς, καταγράφηκε ήδη χθες στη Βόρεια Μακεδονία και η πρόβλεψη για σήμερα είναι ότι θα φτάσει ακόμη και τους 38 βαθμούς, όπως και στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη.

ΑΚΡΑΙΑ ΚΑΙΡΙΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΜΕΤΕΤΡΕΨΑΝ 13,6 ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ ΣΕ ΞΕΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑ ΕΚΤΟΠΙΣΜΕΝΟΥΣ ΕΝΤΟΣ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΤΟΥΣ ΤΟ 2025

Μελέτη πανεπιστημίου Αμβούργου/Greenpeace

Ο αριθμός των ανθρώπων που ξαναγκάστηκαν να εκτοπιστούν μέσα στις χώρες τους εξαιτίας των λεγόμενων φυσικών καταστροφών και ακραίων καιρικών φαινομένων αυξήθηκε ραγδαία πέρυσι, σύμφωνα με μελέτη που διενεργήθηκε από το πανεπιστήμιο του Αμβούργου για λογαριασμό της οργάνωσης προστασίας του περιβάλλοντος Greenpeace, αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ.

Η μελέτη αναφέρει πως 13,6 εκατομμύρια άνθρωποι εκτοπίστηκαν το 2025, ενώ ο αριθμός τους ήταν 9,9 εκατομμύρια την αμέσως προηγούμενη χρονιά.

Οι αριθμοί βασίζονται σε δεδομένα του κέντρου παρακολούθησης εσωτερικού εκτοπισμού (IDMC).

Σύμφωνα με το κείμενο, που δόθηκε στη δημοσιότητα την Παρασκευή, η κλιματική αλλαγή επιδεινώνει τόσο τη συχνότητα, όσο και την ένταση των ακραίων καιρικών φαινομένων και οι πληθυσμοί στον ούτως καλούμενο παγκόσμιο «Νότο» πλήττονται δυσανάλογα.

Η μελέτη επισημαίνει ακόμη ότι οι ένοπλες συρράξεις και τα βίαια επεισόδια, άλλη κύρια αιτία των ξαναγκαστικών εσωτερικών εκτοπισμών, βρίσκονται στο υψηλότερο επίπεδο

μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο.

Ταυτόχρονα, ο παγκόσμιος προϋπολογισμός για τη χορήγηση ανθρωπιστικής βοήθειας και την αναπτυξιακή συνεργασία το 2025 μειώθηκε κατά περίπου το ένα τέταρτο, ή 175 δισεκατομμύρια δολάρια, σε σύγκριση με το 2024.

Με αυτό το φόντο κάπου 82,2 εκατομμύρια άνθρωποι σε όλο τον κόσμο ζούσαν μακριά από τα σπίτια τους πέρυσι, από 83,5 εκατ. το 2024.

Το κείμενο υπογραμμίζει την περίπτωση του Αφγανιστάν ως παράδειγμα των αλληλεπικαλυπτόμενων πιέσεων που προκαλούν τους εκτοπισμούς.

Όπως εξηγείται, η τήξη των πάγων των Ιμαλαΐων απειλούν τα αποθέματα πόσιμου νερού και αρδευτικών υδάτων στη χώρα της νοτιοανατολικής Ασίας. Επιπλέον, η χώρα έχει υποστεί περιόδους ακραίας ξηρασίας ακολουθούμενες από ξαφνικές πλημμύρες που ανάγκασαν κόσμο να φύγει από τον τόπο του. Η Καμπούλ μπορεί να γίνει η πρώτη μεγαλούπολη στον κόσμο που δεν θα έχει πλέον πόσιμο νερό το προσεχές διάστημα, σύμφωνα με το κείμενο, που απηχεί προειδοποιήσεις τις οποίες έχουν ήδη κάνει άλλες ΜΚΟ.

Το Αφγανιστάν «συγκαταλέγεται στις χώρες που πλήττονται πιο σκληρά από τις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής», ενώ η χώρα «πλήττεται επίσης συχνά από σεισμούς», σημειώνει το κείμενο.

Άλλοι παράγοντες που συμβάλλουν είναι η τραγική κληρονομιά δεκαετιών πολέμου, πολιτικής αστάθειας και εύθραυστης οικονομικής κατάστασης, ειδικά αφότου ανακατέλαβαν την εξουσία οι Ταλιμπάν.

«Την ώρα που οικογένειες στον παγκόσμιο Νότο χάνουν τα σπίτια τους εξαιτίας κλιματικών καταστροφών, πλούσιες χώρες περικόπτουν τους προϋπολογισμούς για τη βοήθεια», τόνισε ο Φασούαντ Ντουράνι, ειδικός του γερμανικού παραρτήματος της Greenpeace.

Κάλεσε τις βιομηχανικά ανεπτυγμένες χώρες του κόσμου να μειώσουν ταχύτερα τις εκπομπές αερίων που προκαλούν το φαινόμενο του θερμοκηπίου και την υπερθέρμανση του πλανήτη και να επενδύσουν για να βοηθήσουν πιο ευάλωτες χώρες να προσαρμοστούν και να αντιμετωπίσουν τον αντίκτυπο της κλιματικής αλλαγής.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΚΡΙΒΕΙΑ, «ΑΝΑΣΣΕ» ΓΙΑ ΟΦΕΙΛΕΤΕΣ ΚΑΙ ΜΕΙΩΣΕΙΣ ΦΟΡΩΝ

Με παρεμβάσεις για την αντιμετώπιση της ακρίβειας, την οικονομική ανακούφιση των συνεπών οφειλετών και μειώσεις φόρων απαντά σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ η κυβέρνηση στην πίεση που δέχονται τα εισοδήματα από την άνοδο του πληθωρισμού λόγω του πολέμου στον Περσικό Κόλπο.

Πρόκειται για ένα τρίπτυχο πολιτικών στο πεδίο της οικονομίας που αναμένεται να ξεδιπλωθούν με μεγαλύτερη ένταση τους επόμενους μήνες και έχουν έναν κοινό παρονομαστή: Την ενίσχυση του εισοδήματος των νοικοκυριών που έχει πληγεί από το σοκ στις τιμές της ενέργειας και το πληθωριστικό ντόμινο που έφερε ο πόλεμος ΗΠΑ-Ιράν.

Ακόμη και αν οι εξελίξεις, μετά την συμφωνία Τραμπ με την ιρανική ηγεσία, οδηγήσουν σε άμεση ομαλοποίηση των ροών πετρελαίου από τα στενά του Ορμούζ, η εκτίμηση είναι ότι οι ρωγμές που έχουν προκληθεί στην παγκόσμια εφοδιαστική αλυσίδα δεν πρόκειται να κλείσουν από την μία ημέρα στην άλλη. Θα απαιτηθεί περίοδος προσαρμογής μέχρι ο πληθωρισμός να επιστρέψει στα προ κρίσης επίπεδα, όπως άλλωστε προβλέψε και η επικεφαλής της ΕΚΤ Κριστίν Λαγκάρντ ανακοινώνοντας, πριν από δύο εβδομάδες, την αύξηση των επιτοκίων του ευρώ κατά 0,25 μονάδες βάσης.

Μέτωπο κατά της ακρίβειας

Στο σκηνικό αυτό, η κυβέρνηση παρουσίασε μέσα στην εβδομάδα τη νέα πλατφόρμα rosokanepi.gov.gr σε μία προσπάθεια να δοθεί στους καταναλωτές ένα βασικό εργαλείο για τη σύγκριση των τιμών των προϊόντων στα ράφια των ελληνικών σούπερ μάρκετ. Με βάση την πλατφόρμα οι Έλληνες καταναλωτές θα μπορούν να έχουν εικόνα των τιμών πώλησης των ίδιων προϊόντων των πολυεθνικών στην Ελλάδα και σε άλλες χώρες της Ευρώπης. Το μέτωπο κατά της ακρίβειας αποτελεί, ούτως ή άλλως, βασική κυβερνητική προτεραιότη-

τα και αναμένεται να ενισχυθεί με παρεμβάσεις που πρόκειται να οριστικοποιηθούν το επόμενο διάστημα. Σημειώνεται ότι ήδη βρίσκεται σε ισχύ το πλατόν στο περιθώριο κέρδους βασικών προϊόντων που πωλούνται στα σούπερ μάρκετ, μέτρο που είχε ανακοινωθεί ότι θα ισχύσει ως το τέλος του μήνα. Στο πλαίσιο αυτό, βασικό όπλο είναι και οι έλεγχοι που γίνονται στην αγορά από την Ανεξάρτητη Αρχή Εποπτείας της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή. Παρουσιάζοντας την πλατφόρμα ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης δήλωσε ότι: "αδικαιολόγητες τιμές, υψηλές τιμές στην Ελλάδα σε σχέση με αγορές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν μπορούν να γίνουν εύκολα ανεκτές, εάν δεν εξηγηθούν με απόλυτη σαφήνεια".

Μέτρα προστασίας οφειλετών

Παράλληλο μέτωπο για την κυβέρνηση αποτελούν τα νέα μέτρα προστασίας των οφειλών και ιδιαίτερα των ευάλωτων νοικοκυριών. Πρόκειται όχι μόνο για τη νέα ρύθμιση των 72 δόσεων, αλλά και τις παρεμβάσεις στον εξωδικαστικό μηχανισμό με τις οποίες μειώνεται στις 5.000 ευρώ το κατώτερο όριο οφειλών για την ένταξη σ' αυτόν. Αυτό σημαίνει ότι περισσότερα νοικοκυριά θα μπορούν να κάνουν χρήση των ευνοϊκών διατάξεων ρύθμιση των οφειλών τους ώστε να σώσουν την πρώτη κατοικία τους. Θετική εξέλιξη αποτελεί και η ανάδειξη του προσωρινού αναδόχου για τον Φορέα Απόκτησης και Επαναμίσθωσης Ακινήτων, ο οποίος πρόκειται να θεθεί σε λειτουργία τον Σεπτέμβριο, διευρύνοντας, έτσι, το πλαίσιο προστασίας της πρώτης κατοικίας των οφειλετών

Νέο πακέτο φοροελαφρύνσεων

Το τρίπτυχο της κυβερνητικής πολιτικής στο μέτωπο κατά της ακρίβειας συμπληρώνεται με το νέο πακέτο φοροελαφρύνσεων που θα ανακοινώσει ο πρωθυπουργός στη Διεθνή Έκθε-

ση Θεσσαλονίκης. Πρόκειται για μειώσεις άμεσων φόρων οι οποίες θα οριστικοποιηθούν το δεύτερο 15νήμερο του Αυγούστου. Ο υπουργός Οικονομικών Κυριάκος Πιερρακάκης, ο κυβερνητικός εκπρόσωπος Παύλος Μαρινάκης αλλά και ο αντιπρόεδρος της κυβέρνησης, Κ. Χατζηδόκας, με δηλώσεις τους τις προηγούμενες ημέρες, προανήγγειλαν νέες μειώσεις φόρων που θα περιλαμβάνονται στο πακέτο της ΔΕΘ

Ο Κ. Πιερρακάκης δήλωσε ότι: "Όταν η οικονομία τα ηγείται καλύτερα, το όφελος επιστρέφει στην κοινωνία μέσω μειώσεων φόρων και αυξήσεων εισοδημάτων. Αυτό το κάναμε όλα τα προηγούμενα χρόνια, αυτό θα συνεχίσουμε να κάνουμε και τώρα. Και από την αρχή του χρόνου, προχωρήσαμε σε μια πολύ μεγάλη φορολογική μεταρρύθμιση: 1,76 δισ. ευρώ με μειώσεις φόρων για μισθωτούς, για οικογένειες, για επαγγελματίες, για ιδιοκτήτες ακινήτων, για επιχειρήσεις... αυτό δείχνει την κατεύθυνση. Ήταν η μεγαλύτερη φοροαπαλλαγή στη Μεταπολίτευση. Για τη ΔΕΘ, αυτό που μπορώ να σας πω είναι ότι οι αποφάσεις θα ληφθούν όταν θα έχουμε και πλήρη εικόνα στα δημοσιονομικά δεδομένα. Η φιλοσοφία, όμως, θα είναι η ίδια: κάθε μόνιμο ευρώ που δημιουργείται από την καλύτερη πορεία της οικονομίας, θα γυρίζει πίσω στην κοινωνία".

Ο Π. Μαρινάκης ανέφερε ότι: "Βεβαίως θα υπάρξουν κι άλλες φοροελαφρύνσεις. Στη ΔΕΘ θα ανακοινωθεί ένα σημαντικό πακέτο περαιτέρω μειώσεων φόρων. Ήδη υπάρχει ένας χώρος ενός δισεκατομμυρίου ευρώ. Μακάρι να αυξηθεί και λίγο παραπάνω"

Σύμφωνα με τον Κ. Χατζηδόκη το πακέτο μέτρων για τη ΔΕΘ θα στοχεύει στη μείωση των άμεσων φόρων και στη στήριξη των ευάλωτων πολιτών.

Η ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΝΕΒΑΖΕΙ ΤΟΝ ΣΤΟΧΟ ΓΙΑ ΑΕΠ ΜΕΤΑ ΤΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΕΙΡΗΝΗΣ ΣΤΗ Μ. ΑΝΑΤΟΛΗ

«Χαραμάδα αισιοδοξίας» για μεγαλύτερη ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας ανοίγει η συμφωνία ειρήνης ΗΠΑ - Ιράν, σύμφωνα με την Τράπεζα της Ελλάδος.

Η ειρήνευση στην περιοχή της Μ. Ανατολής δημιουργεί περιθώρια για μεγαλύτερους ρυθμούς ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας από εκείνους που προβλέπονταν στο βασικό μακροοικονομικό σενάριο της ΤτΕ.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, όπως αναφέρεται στο τελευταίο Οικονομικό Δελτίο της ΤτΕ, «η πρόσφατη συμφωνία μεταξύ των ΗΠΑ και του Ιράν στρίζει την πιθανότητα ενός ηπιότερου σεναρίου για την ελληνική οικονομία».

Σύμφωνα με αυτό το σενάριο, προβλέπεται ότι ο ρυθμός ανάπτυξης του ΑΕΠ θα ανέλθει σε 2,0% το 2026 και σε 2,1% το 2027 και το 2028, ενώ ο εναρμονισμένος πληθωρισμός (HICP) θα διαμορφωθεί στο 3,7% το 2026, 2,5% το 2027

και 2,2% το 2028. Υπενθυμίζεται ότι σύμφωνα με το βασικό σενάριο της ΤτΕ, το ΑΕΠ προβλέπονταν να αυξηθεί φέτος κατά 1,9% και ο ρυθμός να παραμείνει στο ίδιο επίπεδο για τα επόμενα δύο χρόνια, εξαιτίας της μεγάλης αβεβαιότητας που είχε προκαλέσει ο πόλεμος στη Μέση Ανατολή στην παγκόσμια οικονομία. Ο πληθωρισμός προβλέπονταν να διαμορφωθεί φέτος στο 3,7%, για να υποχωρήσει τα επόμενα δύο χρόνια. Οι οικονομολόγοι της ΤτΕ εκτιμούν ότι η δημοσιονομική στάση αναμένεται να είναι επεκτατική το 2026 λόγω των υιοθετημένων μέτρων δημοσιονομικής πολιτικής για την ενίσχυση του διαθέσιμου εισοδήματος, με έμφαση στη μείωση του φορολογικού βάρους.

Το πρωτογενές αποτέλεσμα της Γενικής Κυβέρνησης για το 2025 (4,9% του ΑΕΠ) επιβεβαιώθηκε ως ένα από τα υψηλότερα στην ΕΕ και ο δείκτης χρέους μειώθηκε σημαντικά (κατά

8,0 ποσοστιαίες μονάδες, στο 146,1% του ΑΕΠ), λόγω του υψηλού πρωτογενούς πλεονάσματος, της πρόωρης αποπληρωμής χρέους και της σημαντικής διαφοράς μεταξύ επιτοκίου και ρυθμού ανάπτυξης

Η υπεραπόδοση των εσόδων κατά τα πρόσφατα έτη δημιούργησε δημοσιονομικό χώρο, επιτρέποντας τη λήψη μόνιμων επεκτατικών μέτρων.

Οι κίνδυνοι που περιβάλλουν τις προβλέψεις για την ανάπτυξη είναι κυρίως καθοδικό και σχετίζονται πρωτίτως με μια πιθανή αποτυχία υλοποίησης της συμφωνίας ΗΠΑ-Ιράν και μια παράταση του πολέμου στη Μέση Ανατολή, με πιο επίμονες πληθωριστικές πιέσεις, μια περαιτέρω ενίσχυση του εμπορικού προσαρτητισμού και με απρόβλεπτα κλιματικά φαινόμενα.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ «ΧΤΥΠΗΣΕ» ΚΑΙ ΤΑ ΑΣΦΑΛΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ «ΚΑΤΑΦΥΓΙΑ»

Ο πόλεμος ΗΠΑ- Ιράν, εκτός των άλλων, «χτύπησε» και τα λεγόμενα επενδυτικά «καταφύγια» στα οποία «παράδοσιακά» κατέφευγαν οι επενδυτές σε περιόδους ισχυρών πολεμικών συγκρούσεων. Ούτε το δολάριο, ούτε ο χρυσός, ούτε τα κρατικά ομόλογα, τα θεωρούμενα ως επενδυτικά «ασφαλή καταφύγια», επιβεβαίωσαν πν... φήμη τους. Καθώς τελειώνει ο πόλεμος, η Morgan Stanley αναφέρει μερικά συμπεράσματα από την πορεία των αγορών στη διάρκεια του πολέμου, αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ.

Τα χρηματιστήρια

Οι χρηματιστηριακές αγορές απορρόφησαν σχετικά σύντομα το σοκ. Λόγω του φόβου για τους σαρωτικούς δασμούς που ανακοίνωσε ο Τραμπ τον Απρίλιο 2025, οι μετοχές έκαναν βουτιά περίπου 20%. Αυτή τη φορά, ωστόσο, παρά τον πόλεμο και τους σημαντικούς κινδύνους για την παγκόσμια ανάπτυξη, η πτώση ήταν πιο ήπια, έως 9%.

Από τα μέσα Απριλίου οι αγορές και το ελληνικό χρηματιστήριο είχαν «κρυύξει» το τέλος του πολέμου. Άλλωστε τα περισσότερα γεωπολιτικά σοκ τα τελευταία χρόνια δεν είχαν μακροχρόνιο αντίκτυπο στα χρηματιστήρια. Ενώ τέτοια γεγονότα προκαλούν άμεση, έντονη μεταβλητότητα, οι αγορές τείνουν να ανακάμπτουν σχετικά γρήγορα, συχνά πριν τελειώσουν οι ίδιες οι συγκρούσεις. Τα γεωπολιτικά γεγονότα δημιουργούν sell-off βραχυπρόθεσμα, αλλά σπάνια αλλάζουν τη μακροπρόθεσμη τάση των αγορών.

Μελέτες δείχνουν ότι σε πάνω από 18 σημαντικές «πράξεις πολέμου» από τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο έως το 2022, ο S&P 500, ο παγκόσμιος δείκτης αναφοράς, σημείωσε μέση πτώση 6,2%,

αλλά κατά κανόνα ανέκαμπε μέσα σε 30 εργάσιμες ημέρες. Πολλές φορές «οι αγορές αναρριχώνται στο τείχος της ανασφάλειας» (stock market climbs a wall of worry), μια κλασική χρηματιστηριακή ρήση, η οποία έχει επιβεβαιωθεί αρκετές φορές στο παρελθόν και επιβεβαιώθηκε και αυτή την περίοδο.

Οι αγορές τελικά επικεντρώνονται στα θεμελιώδη μεγέθη, όπως τα εταιρικά κέρδη, τα επιτόκια και η οικονομική ανάπτυξη, παρά στους τίτλους των ειδήσεων. Τα γεωπολιτικά γεγονότα προκαλούν φόβο (αύξηση του δείκτη μεταβλητότητας VIX), ο οποίος εξασθενεί μόλις η νέα πραγματικότητα ενσωματωθεί στις τιμές. Οι επενδυτές συχνά τιμολογούν τον κίνδυνο πριν την έναρξη μιας σύρραξης. Μόλις το γεγονός συμβεί, η αβεβαιότητα μειώνεται και οι αγορές ανακάμπτουν ακόμα και πριν τη λήξη των συγκρούσεων.

Τα κρατικά ομόλογα

Τα κρατικά ομόλογα παραδοσιακά θεωρούνται επενδυτικά «ασφαλή καταφύγια» κατά τη διάρκεια πολεμικών συγκρούσεων. Σύμφωνα με το κλασικό μοντέλο, τα κρατικά ομόλογα λειτουργούν ως αντιστάθμιση όταν πέφτουν οι μετοχές. Τον Μάρτιο, αυτή η σχέση διαταράχθηκε.

Με την κλιμάκωση των εντάσεων στη Μέση Ανατολή να αυξάνει τις τιμές του πετρελαίου και να αναζωπυρώνει τους φόβους για τον πληθωρισμό, ομόλογα και μετοχές υποχώρησαν μαζί, αποτυγχάνοντας να προσφέρουν διαφοροποίηση τη στιγμή που οι επενδυτές τη χρειάζονταν περισσότερο. Το συμπέρασμα είναι απλό: ένα χαρτοφυλάκιο που βασίζεται σε μία μόνο «σταθερή» σχέση μεταξύ περιουσιακών στοιχείων μπορεί να είναι πιο ευάλωτο από όσο φαίνεται.

Το δολάριο

Το δολάριο δεν λειτούργησε ως κλασικό «καταφύγιο». Κανονικά, το δολάριο ενισχύεται όταν οι επενδυτές αναζητούν ασφάλεια ή όταν τα επιτόκια των ΗΠΑ είναι πιο ελκυστικά από αυτά του εξωτερικού. Ωστόσο, κατά μεγάλο μέρος των πρώτων έξι εβδομάδων της σύγκρουσης, το δολάριο φάνηκε να συνδέεται στενά με το πετρέλαιο, αυξανόμενο συχνά μαζί με το εμπόρευμα. Και ακόμη και μετά την απότομη πτώση του πετρελαίου μετά την ανακοίνωση της κατάπαυσης πυρός, το δολάριο υποχώρησε περισσότερο από ό,τι θα ανέμεναν πολλοί βάσει ιστορικών προτύπων.

Ο χρυσός

Αλλά ούτε ο χρυσός αποτέλεσε καταφύγιο. Παραδοσιακά, ο χρυσός θεωρείται επίσης «ασφαλές καταφύγιο».

Αυτή τη φορά όμως συμπεριφέρθηκε περισσότερο ως ρευστό περιουσιακό στοιχείο υψηλού ρίσκου, συχνά υποχωρώντας μαζί με τις μετοχές, καθώς πολλοί επενδυτές τον πουλούσαν για να αντλήσουν ρευστότητα εν μέσω αυστηρότερων χρηματοοικονομικών συνθηκών. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο χρυσός έχει αυξηθεί ως ποσοστό των συναλλαγματικών αποθεμάτων, δηλαδή των αποθεμάτων που διακρατούν οι κεντρικές τράπεζες για τη στήριξη της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας και τη διαχείριση των νομιματών τους σε περιόδους κρίσης. Όταν ο χρυσός αποτελεί μεγαλύτερο μέρος αυτών των αποθεμάτων, μπορεί να μετατραπεί σε πηγή ρευστότητας σε περιόδους έντασης.

ΤΤΕ: ΔΙΕΥΡΥΝΘΗΚΕ ΤΟ ΕΛΛΕΙΜΜΑ ΣΤΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΤΡΕΧΟΥΣΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ - ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2026

Παρά την αύξηση κατά 36,9% των τουριστικών εσόδων

Επιδείνωση παρουσίασε το εξωτερικό ισοζύγιο της χώρας στο τετράμηνο Ιανουαρίου - Απριλίου 2026 καθώς το έλλειμμα του αυξήθηκε κατά 1 δισ. ευρώ σε σύγκριση με το αντίστοιχο διάστημα του 2025.

Η διεύρυνση αυτή του ελλείμματος στο Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών στα 8,3 δισκ. ευρώ, σύμφωνα με τα στοιχεία της Τραπεζής της Ελλάδος, αντανακλά την αύξηση του ελλείμματος πρωτογενών εισοδημάτων και τον περιορισμό του πλεονάσματος στο Ισοζύγιο δευτερογενών εισοδημάτων. Αντιθέτως το πλεόνασμα του Ισοζυγίου Υπηρεσιών διευρύνθηκε χάρη στο τουριστικό ισοζύγιο καθώς οι αφίξεις τουριστών αυξήθηκαν κατά 27,1% και τα αντίστοιχα έσοδα κατά 36,9% στα 2,7 δισ. ευρώ.

Πιο αναλυτικά, όπως αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, το έλλειμμα του ισοζυγίου αγαθών συρρικνώθηκε, καθώς η αύξηση των εξαγωγών υπερέβη αυτή των εισαγωγών. Σε τρέχουσες τιμές, οι εξαγωγές εμφάνισαν άνοδο κατά 12,0% (4,6% σε σταθερές τιμές) και οι εισαγωγές κατά 3,6% (0,1% σε σταθερές τιμές).

Ειδικότερα, σε τρέχουσες τιμές, οι εξαγωγές αγαθών χωρίς καύσιμα ενισχύθηκαν κατά 5,3%, ενώ οι αντίστοιχες εισαγωγές παρουσίασαν αύξηση κατά 5,4% (2,2% και 4,5% σε σταθερές τιμές αντίστοιχα).

Το έλλειμμα του ισοζυγίου πρωτογενών εισοδημάτων κατέ-

γραψε άνοδο σε σχέση με την περίοδο Ιανουαρίου-Απριλίου 2025, κυρίως λόγω της μείωσης σχεδόν κατά το ήμισυ των καθαρών εισπράξεων από λοιπά πρωτογενή εισοδήματα. Το πλεόνασμα του ισοζυγίου δευτερογενών εισοδημάτων περιορίστηκε την ίδια περίοδο έναντι της αντίστοιχης περιόδου του 2025, κυρίως λόγω της μείωσης των καθαρών εισπράξεων στους λοιπούς τομείς, εκτός της γενικής κυβέρνησης. Το πλεόνασμα του ισοζυγίου κεφαλαίων συρρικνώθηκε συγκριτικά με το πρώτο τετράμηνο του 2025, και διαμορφώθηκε σε 358,5 εκατ. ευρώ.

Ως αποτέλεσμα των παραπάνω το έλλειμμα του συνολικού ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών και κεφαλαίων, το οποίο αντιστοιχεί στις ανάγκες της οικονομίας για χρηματοδότηση από το εξωτερικό, αυξήθηκε σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2025 και διαμορφώθηκε σε 8,0 δισκ. ευρώ.

Στην κατηγορία των άμεσων επενδύσεων, οι απαιτήσεις των κατοίκων έναντι του εξωτερικού κατέγραψαν ροές ύψους 1,5 δισκ. ευρώ και οι υποχρεώσεις των κατοίκων έναντι του εξωτερικού, που αντιστοιχούν σε άμεσες επενδύσεις μη κατοίκων στην Ελλάδα, κατέγραψαν ροές ύψους 4,4 δισκ. ευρώ.

Στις επενδύσεις χαρτοφυλακίου, η αύξηση των απαιτήσεων των κατοίκων έναντι του εξωτερικού οφείλεται κυρίως στην άνοδο κατά 2,3 δισκ. ευρώ των τοποθετήσεων κατοίκων σε

ομόλογα και έντοκα γραμμάτια του εξωτερικού και σε μικρότερο βαθμό, στην αύξηση κατά 892,3 εκατ. ευρώ των τοποθετήσεων κατοίκων σε μετοχές επιχειρήσεων μη κατοίκων. Η αύξηση των υποχρεώσεων τους οφείλεται κυρίως στην άνοδο κατά 4,9 δισκ. ευρώ των τοποθετήσεων μη κατοίκων σε ελληνικά ομόλογα και έντοκα γραμμάτια, η οποία αντισταθμίστηκε μερικώς από τη μείωση κατά 965,0 εκατ. ευρώ των τοποθετήσεων μη κατοίκων σε μετοχές εγχώριων επιχειρήσεων.

Στην κατηγορία των λοιπών επενδύσεων, η αύξηση των απαιτήσεων των κατοίκων έναντι του εξωτερικού οφείλεται στην άνοδο κατά 1,8 δισκ. ευρώ της χορήγησης δανείων σε μη κατοίκους, αλλά και στη στατιστική προσαρμογή που συνδέεται με την έκδοση τραπεζογραμματίων (κατά 1,4 δισκ. ευρώ), παρά τη μείωση κατά 1,9 δισκ. ευρώ των τοποθετήσεων κατοίκων σε καταθέσεις και γερσ στο εξωτερικό. Η άνοδος των υποχρεώσεων τους αποδίδεται πρωτίστως στην άνοδο κατά 5,3 δισκ. ευρώ των τοποθετήσεων μη κατοίκων σε καταθέσεις και γερσ στην Ελλάδα (περιλαμβάνεται και ο λογαριασμός TARGET) και δευτερευόντως στη στατιστική προσαρμογή που σχετίζεται με την έκδοση τραπεζογραμματίων (κατά 1,4 δισκ. ευρώ), οι οποίες αντισταθμίστηκαν έως έναν βαθμό από τη μείωση κατά 2,1 δισκ. ευρώ των δανειακών υποχρεώσεων τους προς μη κατοίκους.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ: ΟΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΤΙΜΩΝ ΜΕΤΑ ΤΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΗΠΑ-ΙΡΑΝ

Με την υπογραφή της προκαταρκτικής συμφωνίας ΗΠΑ-Ιράν για τον τερματισμό του πολέμου από τους προέδρους των δύο χωρών, ο χρόνος για την αποκατάσταση των ροών πετρελαίου και φυσικού αερίου από την περιοχή του Περσικού Κόλπου άρχισε να μετρά αντίστροφα, τονίζει το ΑΠΕ-ΜΠΕ.

Το μνημόνιο που δόθηκε στη δημοσιότητα, μετά την εξ αποστάσεως υπογραφή του από τον Ντόναλντ Τραμπ και τον Μασούντ Πεζεσκιάν το βράδυ της Τετάρτης, προβλέπει την αποκατάσταση της κίνησης των πλοίων μέσω των Στενών του Ορμούζ εντός 30 ημερών, «λαμβάνοντας υπόψη τεχνικά και στρατιωτικά εμπόδια και την αποναρκοθέτηση από την πλευρά του Ιράν».

Αν και υπάρχουν ακόμη αβεβαιότητες - όπως το αν θα υπάρξει μία πιο μόνιμη συμφωνία, με αιχμή το πυρηνικό πρόγραμμα της Τεχεράνης, τις επόμενες 60 ημέρες που θα ισχύει το μνημόνιο και ποιο καθεστώς θα ισχύει για το Ορμούζ μετά από το διάστημα αυτό - η αλλαγή των δεδομένων είναι αναμφίβολα μεγάλη.

Ερώτημα παραμένει, αν το Ιράν θα επιμείνει στην επιβολή τελών για τα πλοία που θα περνούν από το Ορμούζ μετά τη λήξη της αρχικής συμφωνίας. Η Τεχεράνη δεσμεύτηκε να μην επιβάλει «διόδια» για ένα διάστημα 60 ημερών, όπως αναφέρει το μνημόνιο και να προχωρήσει σε συζητήσεις με το Ομάν, το οποίο βρίσκεται στην απέναντι πλευρά του Ορμούζ, για να καθορίσει το μελλοντικό καθεστώς του Ορμούζ. Στα διόδια αντιδρούν οι άλλες χώρες και ναυτιλιακές εταιρείες, που θεωρούν ότι η διέλευση των πλοίων από το Ορμούζ αφορά διεθνή ύδατα.

Η αλλαγή δεδομένων έχει αποτυπωθεί στη σημαντική μείωση των τιμών του πετρελαίου, η οποία ξεκίνησε πριν

από δύο εβδομάδες, Η τιμή του μπρεντ διαμορφωνόταν την Παρασκευή κάτω από 80 δολάρια το βαρέλι από 98 δολάρια στις 3 Ιουνίου, αλλά είναι 30% υψηλότερη από την αρχή του έτους, όταν διαμορφωνόταν κοντά στα 60 δολάρια.

Το ερώτημα είναι αν η πτώση των τιμών του πετρελαίου θα έχει διάρκεια και συνέχεια, ώστε να συγκρατήσει και να αντιστρέψει την ανοδική πορεία του πληθωρισμού στην Ευρώπη και παγκοσμίως, η οποία έχει οδηγήσει ήδη στην πρώτη αύξηση επιτοκίων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας από τον Σεπτέμβριο του 2023. Κατά την άποψη των αγορών και πολλών αναλυτών οι τιμές του πετρελαίου δεν θα μειωθούν σημαντικά από τα σημερινά επίπεδα έως το 2027.

Η τιμή για τα συμβόλαια παράδοσης μπρεντ τον Δεκέμβριο του 2026 διαμορφώνεται στα 75 δολάρια το βαρέλι και για τον Δεκέμβριο του 2027 κοντά στα 72 δολάρια. Για τα συμβόλαια φυσικού αερίου στην Ευρώπη (TTF), η τιμή παραμένει στα ίδια επίπεδα με σήμερα - λίγο πάνω από τα 40 ευρώ ανά μεγαβατώρα - τόσο για το τέλος του 2026 όσο και για το τέλος του 2027. Η τιμή αυτή είναι χαμηλότερη από τα υψηλά επίπεδα που επικράτησαν κατά τη διάρκεια του πολέμου, αλλά είναι 50% υψηλότερη σε σχέση με την αρχή του έτους.

Μεγάλες αμερικανικές τράπεζες προσαρμόσαν καθοδικά τις προβλέψεις τους για τις τιμές του πετρελαίου, αλλά όχι στα επίπεδα που ίσχυαν πριν τον πόλεμο, καθώς εκτιμούν ότι η αποκατάσταση των ροών θα χρειαστεί μήνες για να επανέλθει στα προηγούμενα επίπεδα, μεταξύ άλλων και επειδή πρέπει να αναταχθούν ζημιές που υπέστησαν ενεργειακές υποδομές χωρών του Περσικού Κόλπου κατά τη

διάρκεια του πολέμου.

Η Goldman Sachs «ψαλίδισε» την πρόβλεψη της για την τιμή του μπρεντ στα 80 δολάρια για το δ' τρίμηνο του 2026 από 90 δολάρια προηγουμένως και την πρόβλεψή της για τα μέσα επίπεδα του 2027 στα 75 από 80 δολάρια, αναμένοντας ότι οι εξαγωγές από τον Κόλπο θα επανέλθουν κατά τα τέλη Ιουλίου στα προπολεμικά επίπεδα. Η Morgan Stanley αναμένει επίσης το μπρεντ στα 80 δολάρια το δ' τρίμηνο του 2026 από 95 δολάρια πριν, εκτιμώντας ότι η αύξηση της παραγωγής στον Κόλπο θα αρχίσει στα μέσα Ιουλίου και ότι το 80% της χαμένης παραγωγής θα έχει αποκατασταθεί έως τον Δεκέμβριο.

Χαμηλότερες τιμές αναμένει η Citi - 75 δολάρια για το γ' τρίμηνο εφέτος και 70 δολάρια για το δ' τρίμηνο. Από την άλλη πλευρά, η Barclays διατήρησε την πρόβλεψή της για μέση τιμή μπρεντ στα 100 δολάρια το 2026, τονίζοντας ότι ο αντίκτυπος από το εκ νέου άνοιγμα των Στενών του Ορμούζ στα θεμελιώδη μεγέθη της αγοράς πετρελαίου δεν θα είναι ξεκάθαρος για πολλές εβδομάδες.

Αν και η πτώση των τιμών του πετρελαίου θα επηρεάσει αναμφίβολα θετικά τον πληθωρισμό, η εκτίμηση που γίνεται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα είναι ότι αυτός δεν θα επανέλθει γρήγορα στα προπολεμικά επίπεδα καθώς έχουν αυξηθεί ήδη οι τιμές άλλων προϊόντων και υπηρεσιών. «Τέσσερις μήνες αυξημένων ενεργειακών τιμών σημαίνει ότι μπορούμε να δούμε στον 'σωλήνα' του πληθωρισμού που αναμένεται ότι αυτός θα είναι υψηλότερος από το 3%», δήλωσε ο επικεφαλής οικονομολόγος της ΕΚΤ, Φίλιπ Λέιν. «Θα υπάρχει έμμεσος αντίκτυπος στα τρόφιμα, σε προϊόντα και υπηρεσίες εφέτος και το επόμενο έτος», πρόσθεσε.

ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑ ΕΝΤΟΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ ΕΞΑΜΗΝΗΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ΤΗΝ ΤΕΤΑΡΤΗ

Σε δημοπρασία εντόκων γραμματίων εξάμηνης διάρκειας προχωρά το Ελληνικό Δημόσιο αυτή την εβδομάδα.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, όπως ανακοίνωσε ο Οργανισμός Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους την Τετάρτη 24 Ιουνίου 2026 θα διενεργηθεί Δημοπρασία Εντόκων Γραμματίων διάρκειας 26 εβδομάδων του Ελληνικού Δημοσίου, σε άυλη μορφή, ποσού 400 εκατομμυρίων ευρώ, λήξεως 28 Δεκεμβρίου 2026.

Παράλληλα με τη δημοπρασία, το Ελληνικό Δημόσιο παρέχει τη δυνατότητα σε φυσικά πρόσωπα (ιδιώτες) να προμηθευτούν τους εν λόγω τίτλους μέσω δημόσιας

εγγραφής σε οποιαδήποτε Τράπεζα ή Χρηματιστηριακή εταιρία, με ανώτατο ποσό ονομαστικής αξίας για κάθε φυσικό πρόσωπο τα 15.000 Ευρώ.

Η τιμή διάθεσης θα είναι η σταθμισμένη μέση τιμή των επιπυκουσών ανταγωνιστικών προσφορών (weighted average price). Το συνολικό ποσό των τίτλων που θα διατεθούν μέσω αυτής της διαδικασίας θα ανακοινωθεί μετά την ολοκλήρωση της δημόσιας εγγραφής.

Η περίοδος εγγραφής θα είναι από την Τρίτη 23 Ιουνίου 2026 έως και Πέμπτη 25 Ιουνίου 2026.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την αγορά των τίτλων είναι

η καταχώρησή τους σε μερίδα του Σ.Α.Τ. Η διαδικασία ανοίγματος τέτοιων μερίδων γίνεται μέσω των παραπάνω φορέων διάθεσης, με απαραίτητα δικαιολογητικά την Αστυνομική Ταυτότητα και τον Α.Φ.Μ.

Υπενθυμίζεται ότι, τόσο τα φυσικά όσο και τα νομικά πρόσωπα μπορούν να προμηθευτούν κρατικά χρεόγραφα (Έντοκα Γραμμάτια ή Ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου) μέσω των Τραπεζών και των Χρηματιστηριακών Εταιριών, σύμφωνα με τις υφιστάμενες συνήθεις διαδικασίες.

ΕΠΙΣΤΗΜΗ - ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

ΜΙΑ ΚΟΥΒΕΝΤΑ ΓΙΑ ΤΗ ΜΑΥΡΗ ΤΡΥΠΑ ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΟΥ ΓΑΛΑΞΙΑ ΜΑΣ, ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΟΝ ΟΛΥΜΠΟ, ΜΕ ΤΟΝ ΝΟΜΠΕΛΙΣΤΑ ΑΣΤΡΟΦΥΣΙΚΟ REINHARD GENZEL

Ο Όλυμπος, το Βουνό των Θεών, έριξε την εμβληματική, μυθική του σκιά σε ένα διεθνές επιστημονικό γεγονός, υποδεχόμενος έναν τίτανο της σύγχρονης επιστήμης, τον νομπελίστα αστροφυσικό Ράινχαρντ Γκέντσελ (Reinhard Genzel). Ο Ευρωπαίος επιστήμονας, ο οποίος τιμήθηκε με το Νόμπελ Φυσικής το 2020 από κοινού με την Άντρεα Γκεζ (Andrea Ghez) για την ανακάλυψη μιας υπερμεγέθους συμπαγούς μάζας στο κέντρο του Γαλαξία μας, βρέθηκε στην Κατερίνη στο πλαίσιο του 5ου Παγκοσμίου Συνεδρίου Αστροφυσικής «The Olympian Symposium 2026».

Φτάνουμε στο κτίριο για την ομιλία και μια έκπληξη μας περιμένει: δύσκολα θα πίστευε κανείς πως η ανθρώπινη αλυσίδα στο κέντρο της Κατερίνης, που δίνει μάχη για μια θέση στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου, έχει φτάσει εδώ επειδή ένας νομπελίστας καθηγητής θα πραγματοποιήσει ανοικτή ομιλία, με θέμα: «Γαλαξίες και Μαύρες Τρύπες». Μα είναι δυνατό τόσο να ενδιαφέρονται για τα μυστικά του Σύμπαντος σε μια μικρή πόλη; Κι, όμως, αυτό ακριβώς έχει συμβεί το απόγευμα αυτό. Στο βάθος ξεπροβάλλει η κιονισμένη κορυφή του Ολύμπου καθώς ο Ράινχαρντ Γκέντσελ φτάνει και κοιτά με λαμπερό βλέμμα το κοινό και δείχνει ενθουσιασμένος που βρίσκεται στην Ελλάδα. Να φαντάζεται πως κάπου παραδίπλα ο Δίας και η ... παρέα του συζητούν για τις κοσμικές εξελίξεις; Μπορεί! Το σίγουρο είναι πως ήταν μεγάλη η τιμή που μας έκανε να δεχθεί να «ταξιδέψει» στην τεράστια πορεία επιτευγμάτων του απλούς πολίτες. Ίσως το ότι στα μαθητικά του χρόνια στο Φράιμπουργκ φοίτησε σε ανθρωπιστικό γυμνάσιο, όπου διδάχθηκε για χρόνια Λατινικά και Αρχαία Ελληνικά, να συνδέεται με το πόσο αγαπά την Ελλάδα.

Σε μια γωνιά της κατάμεστης αίθουσας, όπου απλοί πολίτες συγκεντρώθηκαν για να τον ακούσουν, είχαμε την ευκαιρία να συνομιλήσουμε με τον ξεχωριστό αυτό επιστήμονα, με αυτόν τον ήπιο και ...περίεργο άνθρωπο. Όπως τόνισε, άλλωστε, μιλώντας στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο νομπελίστας αστροφυσικός, προτιμά να μιλά για την επιστήμη και την ανθρώπινη περιέργεια παρά για την προσωπική του διάκριση. Για αρκετά λεπτά, ο διευθυντής του Ινστιτούτου Μαξ Πλανκ για Εξωγήινη Φυσική στο Γκάρνιγκ της Γερμανίας και καθηγητής στο Πανεπιστήμιο της Καλιφόρνια (Μπέρκλεϊ), μας ταξίδεψε σε μυστικά του σύμπαντος.

Ο Αϊνστάιν και η άπειρη πυκνότητα

Ξεκινώντας από τις μυστηριώδεις μαύρες τρύπες, ο κ. Γκέντσελ συνέδεσε τις ανακαλύψεις του, σήμερα, με

την ιστορία της επιστήμης του: «Σχεδόν πριν από 110 χρόνια, ο Άλμπερτ Αϊνστάιν παρουσίασε στο Βερολίνο τη Γενική Θεωρία της Σχετικότητας, η οποία αρχικά ήταν ένα μαθηματικό οικοδόμημα. Μόλις μισό χρόνο αργότερα, ο Καρλ Σβάρτςτσιλντ (Karl Schwarzschild) βρήκε την πρώτη λύση για τη δομή του χωροχρόνου ενός σφαιρικού συμμετρικού αντικείμενου. Η βαρύτητα είναι τόσο ισχυρότερη όσο πιο μεγάλη μάζα έχει και όσο πιο συμπαγές είναι ένα αντικείμενο. Ο Σβάρτςτσιλντ έδειξε στις εξισώσεις του ότι για πολύ συμπαγή αντικείμενα, εμφανίζεται η δομή μιας μαύρης τρύπας, όπου ο χωροχρόνος δεν είναι πλέον συνεχής», εξήγησε ο διευθυντής του Ινστιτούτου Μαξ Πλανκ καθώς ξεκίνησε να μας παίρνει από το χέρι για ένα ταξίδι γνώσης που εστίασε στις μυστηριώδεις Μελανές Όπες. Τελικά τι το ιδιαίτερο έχει η «μαύρη τρύπα» και πώς έφτασε στο επίτευγμα που του χάρισε το Νόμπελ, την απόδειξη ότι στο κέντρο του Γαλαξία μας κρύβεται μια υπερμεγέθης μαύρη τρύπα, γνωστή ως Sagittarius A* (Τοξότης A*); Το βλέμμα του Γερμανού αστροφυσικού φωτίζει, όταν του ζητούμε να περιγράψει όσα για σχεδόν τρεις δεκαετίες η ομάδα του, χρησιμοποιώντας τα τηλεσκόπια του Ευρωπαϊκού Νοτίου Αστεροσκοπείου (ESO) στη Χιλή, μελετούσε. Καθώς στο κέντρο του Γαλαξία υπάρχουν τεράστια πυκνά σύννεφα κοσμικής σκόνης, ο Γερμανός επιστήμονας και η ομάδα του έπρεπε να αναπτύξουν καινοτόμα όργανα στις υπέρυθρες συχνότητες ώστε να «διαπεράσουν» τη σκόνη και να παρατηρήσουν τα άστρα που περιφέρονται γύρω από το κέντρο. Για να αποδείξει την ύπαρξη της «μαύρης τρύπας», ο Ράινχαρντ Γκέντσελ εστίασε σε ένα συγκεκριμένο άστρο με το όνομα S2 (ή S0-2), ένα άστρο που πραγματοποιεί μια πλήρη τροχιά γύρω από το γαλαξιακό κέντρο κάθε δεκαέξι χρόνια, με την ομάδα του να αναμένει υπομονετικά για δεκαετίες να έρθει το 2018, όταν το S2 πέρασε σε απόσταση αναπνοής από τη «μαύρη τρύπα» με την -αδιανόητη για τον άνθρωπο νου- ταχύτητα των 25 εκατομμυρίων χιλιομέτρων την ώρα. Ήταν τότε που τα όργανα του εμβληματικού αστροφυσικού κατέγραψαν για πρώτη φορά τη βαρυτική μετατόπιση προς το ερυθρό (gravitational redshift) στο φως του άστρου.

Όπως μας εξήγησε ο νομπελίστας αστροφυσικός, η θεωρία έφερε στο φως δύο χαρακτηριστικές ιδιομορφίες (singularities), με πρώτο τον Ορίζοντα Γεγονότων. «Η πρώτη, η εξωτερική ιδιομορφία, αποτελεί ένα εμπόδιο επικοινωνίας. Στη Γενική Σχετικότητα, τα φωτόνια -δηλαδή το φως- επηρεάζονται από τη βαρύτητα. Αν υπάρχει ένα εξαιρετικά συμπαγές αντικείμενο μεγάλης

μάζας, η ταχύτητα διαφυγής από αυτή την ακτίνα γίνεται μεγαλύτερη από την ταχύτητα του φωτός. Αυτό σημαίνει πως ό,τι βρίσκεται μέσα δεν μπορεί πλέον να επικοινωνήσει με το εξωτερικό περιβάλλον ούτε να στείλει πληροφορίες», ανέφερε και στη συνέχεια μίλησε για τα συναρπαστικά που συμβαίνουν στο Κέντρο της Μελανής Όπης: «Υπάρχει και μια δεύτερη ιδιομορφία στο κέντρο. Εκεί, όλη η μάζα και η ενέργεια περιέχονται σε μια άπειρα μικρή περιοχή, ένα σημείο. Μαθηματικά, αυτό σημαίνει ότι η πυκνότητα εκεί είναι άπειρη, κάτι που ακούγεται πραγματικά πολύ περίεργο!».

Ο κ. Γκέντσελ σημείωσε ότι οι περισσότεροι φυσικοί θεωρούν πως αυτό το «άπειρο» οφείλεται σε ατέλεια της θεωρίας του Αϊνστάιν. «Νιώθουμε ότι η Γενική Σχετικότητα πρέπει να επεκταθεί στις μικρές κλίμακες. Η κατάσταση μοιάζει με την εποχή που οι αρχαίοι Έλληνες σκέφτονταν το «άτομο», το οποίο αργότερα μάθαμε ότι διαιρείται. Όταν πηγαίνεις στις μικρότερες κλίμακες, τα πράγματα γίνονται πιο περίπλοκα. Πέρα από αυτό, όμως, μια μαύρη τρύπα είναι απλώς μια συγκεντρωμένη μάζα τόσο ισχυρή, που το φως δεν μπορεί να διαφύγει», σημείωσε.

Η συνέχεια της έρευνας και το «κυνήγι» των αποδείξεων

Στο ερώτημα αν για την παρατήρηση μιας μαύρης τρύπας χρειαζόμαστε μαθηματικά μοντέλα ή εξελιγμένα επιστημονικά όργανα, ο καθηγητής εξήγησε πως πολλά έχουν συμβεί στη μακρά πορεία της επιστημονικής κοινότητας. «Μετά τις ανακαλύψεις του Αϊνστάιν, χρειάστηκαν 40 χρόνια πειραματικής εξερεύνησης των ορίων της θεωρίας και άλλα 50 χρόνια για να κατανοηθούν πλήρως τα μαθηματικά της --όπως το γεγονός ότι μια μαύρη τρύπα, εκτός από μάζα, μπορεί να έχει και περιστροφή. Στις δεκαετίες του 1960 και του 1970 έγιναν οι πρώτες προσπάθειες εντοπισμού τους. Οι ραδιοαστρονόμοι ανακάλυψαν τα κβάζαρ (πολύ μακρινά και φωτεινά αντικείμενα) και οι αστρονόμοι ακτίνων Χ εντόπισαν παράξενα διπλά αστέρια».

Και για τις επιστημονικές αποδείξεις, η συνεχής έρευνα είναι η μόνη απάντηση στις απορίες των επιστημόνων. «Τι κάνεις, όμως, αν θέλεις να αποδείξεις ότι υπάρχει μια μαύρη τρύπα; Δεν μπορείς να ταξιδέψεις μέσα σε αυτήν. Αν δεν συσσωρεύει ύλη από το εξωτερικό περιβάλλον, το μόνο που μπορείς να μετρήσεις είναι το σχήμα του βαρυτικού της πεδίου.

Συνέχεια στη σελ 20

ΕΠΙΣΤΗΜΗ - ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

ΜΙΑ ΚΟΥΒΕΝΤΑ ΓΙΑ ΤΗ ΜΑΥΡΗ ΤΡΥΠΑ ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΟΥ ΓΑΛΑΞΙΑ ΜΑΣ, ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΟΝ ΟΛΥΜΠΟ, ΜΕ ΤΟΝ ΝΟΜΠΕΛΙΣΤΑ ΑΣΤΡΟΦΥΣΙΚΟ REINHARD GENZEL

Συνέχεια από σελ 19

Επειδή οι μαύρες τρύπες είναι εξαιρετικά μικρές σε μέγεθος, λόγω της έντονης βαρύτητας, χρειαζόμαστε τεχνικές υπέρυθρης και οπτικής ραδιοαστρονομίας, που επιτρέπουν παρατηρήσεις με τεράστια ακρίβεια. Χρειάστηκαν περίπου 50 χρόνια σοβαρού «κυνηγιού» δεδομένων για να έχουμε σήμερα πραγματικές, ακλόνητες αποδείξεις», τόνισε στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο κ. Γκέντσελ.

Η έρευνα, ωστόσο, επιταχύνεται τα τελευταία χρόνια και μια συναρπαστική πειραματική προσπάθεια έρχεται σύντομα να δώσει περισσότερα δεδομένα ώστε να αναζητήσουν οι επιστήμονες νέες γνώσεις για όσα κρύβει μια μαύρη τρύπα. «Δεν έχουμε τελειώσει. Δεν έχουμε ακόμα έναν ανικνευτή ακριβώς στον Ορίζοντα Γεγονότων μιας μεγάλης μαύρης τρύπας. Αυτό ανήκει στο μέλλον», αποκαλύπτει ο νομπελίστας, αναφερόμενος στο φιλόδοξο διαστημικό πείραμα

LISA που σχεδιάζει ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Διαστήματος (ESA). Αν λειτουργήσει, θα είναι ένας από τους θριάμβους της ανθρωπότητας!», αναφέρει με ενθουσιασμό. Το LISA θα μετράει τις μάζες και τα σχήματα των μαύρων τρυπών, μέσω των παραμορφώσεων που προκαλούν στον χωροχρόνο. «Πρέπει να τοποθετήσουμε δορυφόρους στο διάστημα, εκατομμύρια χιλιόμετρα μακριά τον έναν από τον άλλο, να τους συνδέσουμε με λέιζερ και να μετράμε τις παραμορφώσεις του χώρου από τα βαρυτικά κύματα που περνούν από την περιοχή», μας εξήγησε ενθουσιασμένος ο κ. Γκέντσελ.

Η κινητήριος δύναμη της περιέργειας

Για τον Ράινχαρντ Γκέντσελ, το απόλυτο κλειδί που ξεκλειδώνει τις εξελίξεις στην αστροφυσική είναι, χωρίς περιστροφές, ένα: «Η περιέργεια! Η ανθρώπινη περιέργεια μας. Γι' αυτό οι νέοι άνθρωποι γοητεύονται αμέσως. Η αστροφυ-

σική, με όλους αυτούς τους θριάμβους στις μαύρες τρύπες, τους μακρινούς γαλαξίες και τη διαστολή του σύμπαντος, είναι το βασικό εργαλείο που διαθέτουμε για να κατανοήσουμε το σύμπαν».

Με τη συζήτηση να φτάνει στο τέλος της, τον ρωτήσαμε αν θα έπρεπε να νιώθουμε γοητευμένοι ή φοβισμένοι απέναντι σε αυτά τα κοσμικά... τέρατα, που αποκαλούμε μαύρες τρύπες. «Όχι, δεν πρέπει να φοβόμαστε!», απαντά με χαμόγελο μικρού παιδιού. «Κάποιοι ρωτούν αν υπάρχει πιθανότητα μια μαύρη τρύπα να βρεθεί κοντά μας και να μας καταπιεί. Ίσως, αλλά δεν είναι καθόλου πιθανό. Και σίγουρα, αυτή στο κέντρο του Γαλαξία μας, την οποία μελετάμε, δεν γνωρίζει τίποτα για εμάς και εμείς δεν επηρεαζόμαστε από αυτήν, επομένως είμαστε απολύτως ασφαλείς», καταλήγει ο νομπελίστας αστροφυσικός.

ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΑ ΑΣΤΕΡΙΑ: ΒΡΑΔΙΕΣ ΚΟΙΝΟΥ ΣΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΑΣΤΕΡΟΣΚΟΠΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Λίγα λεπτά πριν νυχτώσει, άνθρωποι όλων των ηλικιών ανεβαίνουν στον λόφο των Νυμφών στο Θησείο, απέναντι από την Ακρόπολη, με το βλέμμα στραμμένο προς τον ουρανό. Είναι επισκέπτες του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών που θέλουν να κάνουν αστροπαρατήρηση και το παλαιότερο επιστημονικό ίδρυμα του ελληνικού κράτους τους προσκαλεί σε ένα ταξίδι εξερεύνησης του Σύμπαντος. Οι βραδιές κοινού στο Κέντρο Επισκεπτών του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών στο Θησείο πραγματοποιούνται καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου, τρεις φορές την εβδομάδα τους καλοκαιρινούς μήνες και δύο τους χειμερινούς, πραγματοποιώντας ξεχωριστές Ξεναγήσεις στα ελληνικά και τα αγγλικά. Ξεναγήσεις επίσης διοργανώνονται και στο Κέντρο Επισκεπτών του Αστεροσκοπείου, στην Πεντέλη.

Η εμπειρία ξεκινά από το Μουσείο Γεωαστροφυσικής, το οποίο στεγάζεται στο ιστορικό κτίριο του αρχιτέκτονα Θεόφιλου Χάνσεν, που χτίστηκε με δωρεά του Γεώργιου Σίνα. Οι επισκέπτες γνωρίζουν την ιστορία του Αστεροσκοπείου μέσα από ιστορικά όργανα και βλέπουν εντυπωσιασμένοι τον χάρτη με σχεδόν 33 χιλιάδες λεπτομέρειες της Σελήνης που δημιούργησε στα μέσα του 19ου αιώνα ο Γερμανός αστρονόμος και πρώην διευθυντής του Αστεροσκοπείου, Ιούλιος Σμιτ. Στη συνέχεια, οι επιστήμονες του Αστεροσκοπείου τους δείχνουν το αντίγραφο του Μηχανισμού των Αντικυθήρων, που φιλοξενείται εκεί, και τους περιγράφουν με λεπτομέρεια τα όσα είναι γνωστά για τη λειτουργία αυτού του θαυμαστού αρχαίου υπολογιστή.

Η Ξεναγήση συνεχίζεται στο κτίριο και το τηλεσκόπιο Συγγρού, στις παρυφές του λόφου Νυμφών, όπου οι αστρονόμοι υπενθυμίζουν τον κυριότερο λόγο ίδρυσης του Αστεροσκοπείου: τον υπολογισμό της ώρας Ελλάδας. Η κορυφή της βραδιάς έρχεται με την παρατήρηση του ουρανού. Οι επισκέπτες σχηματίζουν ουρές μπροστά

από το φορτηγό τηλεσκόπιο, που χρησιμοποιείται για την παρατήρηση μέχρι να ολοκληρωθεί η συντήρηση του ιστορικού τηλεσκοπίου Δωριδίδη. Τις βραδιές με συννεφιά ρωτούν με έκδηλη την αγωνία στο πρόσωπό τους αν θα καταφέρουν να κάνουν παρατήρηση.

Αυτή η σχέση με τον ουρανό είναι κάτι που σύμφωνα με τον αστροφυσικό του Αστεροσκοπείου, Αχιλλέας Στράντζαλης, έχει χαθεί. «Ο στόχος μας είναι να αποκτήσουν οι επισκέπτες αυτή τη μικρή επαφή με τον ουρανό που δεν υπάρχει πιά. Βασική αιτία είναι η φωτορύπανση, αλλά επιπλέον ο άνθρωπος δεν έχει τόσο ανάγκη τα αστέρια για τις εργασίες του σήμερα, όπως παλαιότερα», εξηγεί ο κ. Στράντζαλης στο ΑΠΕ-ΜΠΕ. «Σήμερα, η πληροφορία είναι αυτοματοποιημένη. Ο χρόνος, τα ημερολόγια, τα ρολόγια, οι γιορτές, οι εποχές. Τα πάντα είναι αυτοματοποιημένα», προσθέτει η φυσικός Δήμητρα Τσιούτσια, η οποία έχει αναλάβει την οργάνωση των δράσεων του Κέντρου Επισκεπτών Θησείου.

Οι Ξεναγήσεις δεν είναι ποτέ ίδιες μεταξύ τους. Η αστροφυσικός και υπεύθυνη του Κέντρου Επισκεπτών, Φιόρη-Αναστασία Μεταλληνού, χαρακτηρίζει την Ξεναγήση μια «διαδραστική εμπειρία», καθώς οι πληροφορίες εμπλουτίζονται με τα μεγάλα αστρονομικά γεγονότα της κάθε περιόδου, αλλά και με τις απορίες του κοινού. Οι παράλληλες εκδηλώσεις, αλλά και η επικαιρότητα αποτελούν συχνά έναυσμα για τις συζητήσεις που γίνονται στις Ξεναγήσεις. Μέχρι τις 4 Ιουλίου φιλοξενείται στους εξωτερικούς χώρους του Αστεροσκοπείου στο Θησείο η έκθεση «Servare Intaminatum. Κλιματική Κρίση- από το αόρατο στο ορατό ή πώς να αναπαραστήσεις το αδιανόητο», σε επιμέλεια του Δημήτρη Τρίκα. Μέσα από έργα σύγχρονης τέχνης 22 καλλιτεχνών σχολιάζονται σημαντικά περιβαλλοντικά ζητήματα, όπως τα απόβλητα, η ρύπανση, τα ενεργειακά

ίχνη και τα διαστημικά απορρίμματα. Τα έργα της έκθεσης δεν είναι τα μόνα που τραβούν το βλέμμα των επισκεπτών. Αυτές τις ημέρες, ο Δίας και η Αφροδίτη φαίνονται σαν να είναι σε κοντινή απόσταση μεταξύ τους (σύνοδος Δία-Αφροδίτης) και οι παρατηρητές του ουρανού κοιτάζουν αυτό το οπτικό φαινόμενο εντυπωσιασμένοι ζητώντας να μάθουν πώς θα αναγνωρίζουν τον κάθε πλανήτη. Η κ. Τσιούτσια περιγράφει πως σε κάθε αστρονομικό γεγονός τα εισιτήρια συμμετοχής στις βραδιές κοινού γίνονται αμέσως ανάρπαστα.

«Το κέρδος από τη συμμετοχή τους στις Ξεναγήσεις είναι το να πάρουν το ερέθισμα και μετά να σκεφτούν και να ψάξουν μόνοι τους πληροφορίες», τονίζει ο Αχιλλέας Στράντζαλης στο ΑΠΕ-ΜΠΕ. Μερικοί φέρνουν μαζί τους και τις αμφιβολίες που γεννούν οι θεωρίες συνωμοσίας. «Ο στόχος μας είναι να βοηθήσουμε τους επισκέπτες να σκέφτονται ορθολογικά. Όλες αυτές οι θεωρίες ωχριούν μπροστά στην επιστημονική αλήθεια και δεν σου δίνουν τη συγκίνηση που θα σου δώσει η αληθινή γνώση», σχολιάζει η κ. Μεταλληνού.

Μόνο την περασμένη χρονιά επισκέφθηκαν το Αστεροσκοπείο περίπου 20.000 άτομα, μεταξύ των οποίων και μαθητές από 250 σχολεία όλης της Ελλάδας. Τα παιδιά δεν σταματούν να ρωτούν για διάφορα φαινόμενα και πρωταγωνιστές των ερωτήσεων τους είναι τα πιο μακρινά και μυστηριώδη αντικείμενα, όπως οι μαύρες τρύπες. «Τα παιδιά έχουν πιο καθαρή σκέψη από τους μεγάλους και πρέπει να διατηρήσουν καθαρή αυτή τη σκέψη, οπότε εμείς τους δίνουμε την έμπνευση και τον ενθουσιασμό. Είναι οι πολίτες του παρόντος και του μέλλοντος», καταλήγει η Φιόρη-Αναστασία Μεταλληνού.

ΑΠΟΚΟΜΜΑΤΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ

«ΓΚΑΖΙ» ΠΑΤΗΣΑΝ ΟΙ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

Η ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ

ΣΕΛΙΔΕΣ 1,4

22/06/2026

Αυξήθηκαν 5,8% οι εισπράξεις από τον ΟΜΑ στο τετράμηνο 2026 σε σύγκριση με πέρυσι

Έσοδα περίπου 274 εκατ. εισέπραξε το Δημόσιο από φόρους σε αγοραπωλησίες ακινήτων, κληρονομίες, δωρεές και γονικές παροχές, κατά το τετράμηνο του 2026. Το ποσό ήταν αυξημένο 5,8% σε σύγκριση με το τετράμηνο του 2025.

Η εξέλιξη αυτή αποτυπώνει μια σημαντική αύξηση του αριθμού των μεταβιβάσεων ακινήτων, κυρίως κατά το πρώτο τρίμηνο του 2026, η οποία αποδίδεται εν μέρει και στο γεγονός ότι πολλοί φορολογούμενοι σπεύδουν φέτος να προχωρήσουν σε τέτοιου είδους πράξεις προκειμένου να αποφύγουν πρόσθετες φορολογικές επιβαρύνσεις που είναι πολύ πιθανό να προκύψουν από το επόμενο έτος, όταν επιβληθούν αυξήσεις στις αντικειμενικές τιμές των ακινήτων που θα προκαλέσουν άνοδο στις φορολογητέες αξίες τους και στους αναλογούντες φόρους. Τον Απρίλιο καταγράφηκε μικρή κάμψη στα έσοδα από τις αγοραπωλησίες ακινήτων, ωστόσο η γενική τάση παραμένει αυξητική.

Τα στοιχεία της ΑΑΔΕ

Όπως προκύπτει από νεότερα στοιχεία της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ), για την πορεία των φορολογικών εσόδων τη φετινή χρονιά, μέσα στους τέσσερις πρώτους μήνες του 2026 εισπράχθηκαν συνολικά φόροι ύψους 274,29 εκατ. ευρώ από αγοραπωλησίες ακινήτων, κληρονομίες, δωρεές και γονικές παροχές. Πιο συγκεκριμένα: 1) Οι εισπράξεις του Δημοσίου από τους φόρους στις μεταβιβάσεις (αγοραπωλησίες) ακινήτων αυξήθηκαν κατά 6% το πρώτο τετράμηνο του τρέχοντος έτους, σε σύγκριση με το αντίστοιχο διάστημα του 2025, ενώ στο πρώτο τρίμηνο είχαν αυξηθεί κατά 12,5% περίπου έναντι του αντίστοιχου διαστήματος του 2025. Αιτία της επιβράδυνσης που καταγράφηκε ήταν το γεγονός ότι τον Απρίλιο του 2026 σημειώθηκε πτώση στις εισπράξεις κατά 11% περίπου σε σύγκριση με τον αντίστοιχο μήνα του 2025.

Ειδικότερα, οι φόροι που εισπράχθηκαν από μεταβιβάσεις οικοδομών, οικοπέδων και αγροκτημάτων με επαχθή αιτία ανήλθαν σε 193,69 εκατ. ευρώ στο πρώτο τετράμηνο του 2026, έναντι 182,59 εκατ. ευρώ στο αντίστοιχο διάστημα του 2025, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 6,07% ή κατά 11,1 εκατ. ευρώ.

Ειδικά τον Απρίλιο του 2026 οι εισπράξεις από τους φόρους μεταβίβασης οικοδομών, οικοπέδων και αγροκτημάτων σημείωσαν μείωση κατά 1 0,87% ή κατά 5,41 εκατ. ευρώ σε σύγκριση με τον αντίστοιχο μήνα του 2025. Διαμορφώθηκαν σε 44,32 εκατ. ευρώ τον φετινό Απρίλιο, έναντι 49,73 εκατ. ευρώ τον Απρίλιο του 2025.

Πιο αναλυτικά, τα έσοδα από τους φόρους μεταβίβασης οικοδομών διαμορφώθηκαν σε 37,3 εκατ. ευρώ τον φετινό Απρίλιο, καταγράφοντας μείωση κατά 6,57% ή κατά 2,62 εκατ. ευρώ έναντι του αντίστοιχου περσινού μηνός, ενώ οι εισπράξεις από τους φόρους μεταβίβασης οικοπέδων και αγροτεμαχίων ανήλθαν σε 7,02 εκατ. ευρώ τον φετινό Απρίλιο, σημειώνοντας πτώση κατά 28,41% ή κατά 2,79 εκατ. ευρώ σε σύγκριση με τον Απρίλιο του 2025.

2) Το πρώτο τετράμηνο του 2026 τα έσοδα του Δημοσίου από τους φόρους κληρονομιών, δωρεών και γονικών παροχών ανήλθαν σε 80,6 εκατ. ευρώ, έναντι 76,55 εκατ. ευρώ το πρώτο τετράμηνο του 2025. Σημείωσαν, δηλαδή, αύξηση κατά 5,26% ή κατά 4,03 εκατ. ευρώ. Ειδικά τον Απρίλιο του τρέχοντος έτους οι εισπράξεις του Δημοσίου από τους φόρους κληρονομιών, δωρεών και γονικών παροχών αυξήθηκαν κατά 2,97% ή κατά 580.000 ευρώ σε σύγκριση με τον Απρίλιο του 2025 και διαμορφώθηκαν σε 20,18 εκατ. ευρώ.

Σημειώνεται ότι ο φετινός κρατικός προϋπολογισμός προβλέπει ότι τα έσοδα από φόρους σε μεταβιβάσεις, γονικές παροχές, δωρεές και κληρονομίες ακινήτων θα αγγίξουν τα 900 εκατ. ευρώ. Ειδικότερα, από τις αγοραπωλησίες ακινήτων προβλέπεται ότι θα εισπραχθούν φόροι 653 εκατ. ευρώ, ενώ άλλα 246 εκατ. ευρώ υπολογίζεται ότι θα εισρεύσουν στα κρατικά ταμεία από τους φόρους σε γονικές παροχές, δωρεές και κληρονομίες.

Επιμέρους δεδομένα

Αξίζει επίσης να σημειωθεί ότι το 2025 μέσω της πλατφόρμας myProperty της ΑΑΔΕ υποβλήθηκαν ηλεκτρονικά περισσότερες από 223.000 δηλώσεις φόρου μεταβίβασης που αφορούσαν αγοραπωλησίες ακινήτων, ενώ με βάση τα συμβόλαια που έχουν αναρτηθεί στο Μητρώο Αξιών Μεταβιβάσεων Ακινήτων άλλαξαν χέρια 41.743 ακίνητα, συνολικής αξίας που υπερβαίνει τα 4,2 δισ. ευρώ.

Οι ακριβότερες αγοραπωλησίες ακινήτων έλαβαν χώρα σε Γλυφάδα, Βουλιαγμένη, Ελληνικό, Άλιμο, Κολωνάκι, Φιλοθέη, Σπέτσες και Κέα.

Ο Δήμος Αθηναίων βρέθηκε στην πρώτη θέση με 5.816 αγοραπωλησίες ακινήτων. Η συνολική αξία τους αγγίζει τα 626 εκατ. ευρώ. Η μέση αξία των 41.743 ακινήτων που μεταβιβάστηκαν το 2025 ανέρχεται σε 100.770 ευρώ. Όσον αφορά το είδος των ακινήτων, τα συμβόλαια που έχουν υπογραφεί και αναρτηθεί στο Μητρώο δείχνουν ότι:

- 21.354 είναι διαμερίσματα συνολικής αξίας 2,25 δισ. ευρώ
- 4.278 μονοκατοικίες συνολικής αξίας 451,11 εκατ. ευρώ
- 6.566 οικόπεδα συνολικής αξίας 729,5 εκατ. ευρώ
- 3.394 είναι ακίνητα επαγγελματικής στέγης αξίας 589,37 εκατ. ευρώ, και:
- 1.958 είναι θέσεις στάθμευσης αξίας 23,8 εκατ. ευρώ.

ΚΑΥΣΙΜΑ: ΣΕ ΑΠΟΚΛΙΜΑΚΩΣΗ ΟΙ ΤΙΜΕΣ ΜΕΤΑ ΤΟ ΠΟΛΥΜΗΝΟ ΡΑΛΙ

ΤΑ ΝΕΑ

ΣΕΛΙΔΕΣ 17-18

22/06/2026

Εντατικοί έλεγχοι για να περάσει η πτώση στις αντλίες • Την Παρασκευή η τιμή της αμόλυβδης στα 1,968 ευρώ ανά λίτρο, ενώ του ντίζελ στα 1,697 ευρώ

Σημαντική αποκλιμάκωση καταγράφεται στις τιμές των υγρών καυσίμων στα πρατήρια ως αποτέλεσμα της σταδιακής εκτόνωσης της κρίσης στη Μέση Ανατολή και της πτώσης των διεθνών τιμών του αργού πετρελαίου μετά τη συμφωνία ΗΠΑ και Ιράν και τη διέλευση πλοίων από τα Στενά του Ορμούζ τις τελευταίες ημέρες.

Είναι ενδεικτικό σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία από το Παρατηρητήριο Τιμών Καυσίμων του υπουργείου Ανάπτυξης, ότι η μέση πανελλαδική τιμή της απλής αμόλυβδης βενζίνης (95 οκτανίων) διαμορφώθηκε την Παρασκευή 19 Ιουνίου στα 1,968 ευρώ ανά λίτρο, παρουσιάζοντας μείωση κατά 15 λεπτά σε σύγκριση με έναν μήνα πριν όταν η τιμή της είχε ανέλθει στα 2,119 ευρώ.

Ανάλογη πτωτική πορεία ακολουθεί και το πετρέλαιο κίνησης (diesel), η μέση τιμή του οποίου υποχώρησε κατά 11 λεπτά, στα 1,697 ευρώ ανά λίτρο, έναντι 1,815 ευρώ πριν από έναν μήνα.

Η αγορά φαίνεται ότι σταδιακά βρίσκει την ισορροπία της ύστερα από ένα πολύμηνο ράλι που έκαναν οι τιμές, βάζοντας φωτιά στην αγορά αλλά και στους οικογενειακούς προϋπολογισμούς.

Στη θετική αυτή εξέλιξη αναφέρθηκε με δηλώσεις του και ο Πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης που υπογράμμισε ότι η υποχώρηση των τιμών του αργού πετρελαίου στις διεθνείς αγορές πρέπει να αποτυπωθεί άμεσα και στην κατανάλωση. Ήδη, όπως είπε, καταγράφεται σημαντική αποκλιμάκωση τόσο στις τιμές της αμόλυβδης όσο και του πετρελαίου κίνησης, η οποία ξεπερνά ακόμα και τα 15 λεπτά ανά λίτρο και διαβεβαιώνει ότι οι ελεγκτικοί μηχανισμοί παρακολουθούν στενά την αγορά ώστε το όφελος να φτάσει γρήγορα στον καταναλωτή. Μεγαλύτερη μείωση αναμένεται να φανεί εντός της εβδομάδας οπότε και τα πρατήρια θα εφοδιαστούν με νέες ποσότητες σε χαμηλότερες τιμές. Η εξέλιξη αυτή είναι ιδιαίτερα θετική δεδομένου ότι την περίοδο του καλοκαιριού υπάρχει και αυξημένη ζήτηση της κατανάλωσης.

Συνέχεια στη σελίδα 22

ΑΠΟΚΟΜΜΑΤΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ

80 δολ. το βαρέλι

Η αποκλιμάκωση των διεθνών τιμών του πετρελαίου που έφτασε κοντά στα 80 δολάρια το βαρέλι την περασμένη εβδομάδα περνά σταδιακά και στην ελληνική αγορά, οδηγώντας σε χαμηλότερες τιμές στα πρατήρια. Η μέση πανελλαδική τιμή της αμόλυβδης από το υψηλό των 2,14 ευρώ το λίτρο στις 22 Μαΐου 2026 έχει ήδη υποχωρήσει στα 1,968 ευρώ, ενώ του πετρελαίου κίνησης από τα 2,12 στις 31 Μαρτίου 2026 στα 1,697 ευρώ το λίτρο. Παράλληλα, σύμφωνα με το παρατηρητήριο τιμών, κατά 35 λεπτά φθηνότερο διατίθεται και το υγραέριο κίνησης - από τα 1,37 που ήταν στα τέλη Μαρτίου 2026, έφτασε στα 1,022 ευρώ το λίτρο.

Οι χαμηλότερες

Σύμφωνα με τα στοιχεία του υπουργείου Ανάπτυξης της περασμένης Παρασκευής, οι χαμηλότερες τιμές καταγράφονται στην Αττική με τη μέση τιμή της αμόλυβδης να έχει υποχωρήσει στα 1,935 ευρώ και του ντίζελ στα 1,659 ευρώ.

Στη Θεσσαλονίκη οι τιμές διαμορφώθηκαν σε 1,951 και 1,678 ευρώ το λίτρο αντίστοιχα. Όπως ανέφερε σε δηλώσεις του ο πρόεδρος του Συνδέσμου Πρατηριούχων Εμπόρων Καυσίμων Αττικής Νίκος Παπαγεωργίου, κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού οι τιμές θα σταθεροποιηθούν σε αυτά τα επίπεδα, δηλαδή περίπου στο 1,88 ευρώ το λίτρο για την αμόλυβδη βενζίνη και περίπου στο 1,63 - 1,64 για το πετρέλαιο κίνησης.

Υψηλότερες στα νησιά

Στις νησιωτικές περιοχές πάντως ακόμα οι τιμές παραμένουν υψηλές, αν και μειωμένες σε σχέση με το προηγούμενο διάστημα. Ενδεικτικά, στα νησιά των Κυκλάδων η μέση τιμή της αμόλυβδης είναι 2,157 ευρώ το λίτρο και του πετρελαίου κίνησης 1,908, ενώ στα Δωδεκάνησα 2,070 και 1,8912 ευρώ. Πάνω από 2 ευρώ παραμένει η τιμή της αμόλυβδης και στην Κρήτη, στα 2,040 ευρώ στον νομό Λασιθίου, στο Ρέθυμνο 2,022 ευρώ το λίτρο, στη Λέσβο 2,031, στη Λευκάδα 2,028 ενώ στη Σάμο 2,004.

Ωστόσο οι βενζινοπώλες λένε ότι τις επόμενες μέρες η μέση πανελλαδική τιμή της αμόλυβδης θα υποχωρήσει περαιτέρω και στις περιοχές αυτές.

«ΚΛΕΙΔΩΣΕ» Η ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΟΝΔΥΛΙΩΝ 13,5 ΔΙΣ.

Η ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ

ΣΕΛΙΔΕΣ 1,3

22/06/2026

Πώς διαρθρώνεται το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης της περιόδου 2026-2030 ανά υπουργείο και περιφέρεια

Στην οριστική κατανομή των 13,548 δισ. ευρώ του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) 2026-2030 προς τους δικαιούχους, οι οποίοι είναι τα υπουργεία και οι 13 Περιφέρειες της χώρας, προχωρά το υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

Μετά την έγκριση των Τομεακών Προγραμμάτων Ανάπτυξης (ΤΠΑ), των Περιφερειακών Προγραμμάτων Ανάπτυξης (ΠΠΑ) και των Ειδικών Προγραμμάτων, ο αρμόδιος αναπληρωτής υπουργός, Νίκος Παπαθανάσης, σχεδίασε και έθεσε σε δημόσια διαβούλευση την πρώτη αναθεώρηση του ΕΠΑ 2026-2030, ανακαταθέτοντας τις πτώσεις που θα λάβουν και υπουργεία. Η δημόσια διαβούλευση θα διαρκέσει έως τις 29 Ιουνίου και στο διάστημα αυτό οι δικαιούχοι μπορούν να υποβάλλουν τις προτάσεις τους ή τις ενστάσεις, στην περίπτωση που κρίνουν ότι «θίγονται» από την τελική κατανομή.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η κατανομή των ποσών έχει γίνει με βάση τις ανάγκες των δικαιούχων αλλά και τον κεντρικό σχεδιασμό για την επίτευξη του βέλτιστου αναπτυξιακού αποτελέσματος σε επίπεδο ανταγωνιστικότητας και κοινωνικής συνοχής, καθώς τα κονδύλια αυτά είναι αμιγώς εθνικά, δηλαδή προέρχονται από τον κρατικό προϋπολογισμό. Επίσης, θεωρείται δεδομένο ότι στο μέλλον θα υπάρξουν κι άλλες τροποποιήσεις του Προγράμματος. Κι αυτό διότι, αν διαπιστωθεί ότι κάποια προγράμματα δεν «τρέχουν» με ικανοποιητικό ρυθμό, μέρος των κονδυλίων τους θα μεταφέρεται σε άλλα (προγράμματα), τα οποία θα υλοποιούνται εντός των χρονοδιαγραμμάτων.

Αν και ο συνολικός προϋπολογισμός του ΕΠΑ, όπως προαναφέρθηκε, ανέρχεται στα 13,548 δισ. ευρώ, με την διαμορφώνεται στα 17,105 δισ. ευρώ. Η υπερδέσμευση στα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα ανέρχεται στο 30% επί του αρχικού προϋπολογισμού. Τα Ειδικά Προγράμματα και το Αποθεματικό δεν λαμβάνουν υπερδέσμευση κατά την έγκριση του ΕΠΑ. Η στρατηγική της υπερδέσμευσης αποσκοπεί στη διασφάλιση της πλήρους απορρόφησης των διαθέσιμων πόρων, αντισταθμίζοντας πιθανές καθυστερήσεις ή μταιώσεις έργων.

Η προτεινόμενη κατανομή προϋπολογισμού ανά κατηγορία Προγράμματος (χωρίς την υπερδέσμευση) διαμορφώνεται ως εξής:

1. Τομεακά Προγράμματα (ΤΠΑ): 9,318 δισ. ευρώ
2. Περιφερειακά Προγράμματα (ΠΠΑ): 2,540 δισ. ευρώ
3. Ειδικά Προγράμματα: 1,670 δισ. ευρώ.

Επιπλέον, πραγματοποιείται μια αρχική κατανομή 20 εκατ. ευρώ ως Αποθεματικό, για την αντιμετώπιση τυχόν κατεπειγουσών συνεπειών κρίσεων και εκτάκτων αναγκών. Σύμφωνα με το υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, η κατανομή αποδεικνύει τον κεντρικό χαρακτήρα του προγράμματος, με τα Τομεακά Προγράμματα να απορροφούν το 69% των πόρων, ενώ παράλληλα διατηρείται σημαντική έμφαση στην αυτονομία των περιφερειών με την αξιοποίηση εθνικών πόρων.

Διαχείριση καταστροφών

Επισημαίνεται ότι στα Ειδικά Προγράμματα Ανάπτυξης περιλαμβάνονται το Ειδικό Πρόγραμμα Φυσικών Καταστροφών, το Ειδικό Πρόγραμμα Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης, το Ειδικό Πρόγραμμα έργων ΣΔΙΤ και το Ειδικό Πρόγραμμα της Προεδρίας της Κυβέρνησης.

Το ποσό αυτό είναι σημαντικό και αποδεικνύει την ανάγκη:

- ευελιξίας στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών (φυσικές καταστροφές),
- στοχευμένης παρέμβασης σε λιγνιτικές περιοχές (δίκαιη μετάβαση),
- συνεργιών με την ιδιωτική πρωτοβουλία (ΣΔΙΤ) και
- διατομεακής συνεργασίας (Προεδρία της Κυβέρνησης).

Η κατανομή του προϋπολογισμού των Ειδικών Προγραμμάτων έχει ως εξής:

- Φυσικές καταστροφές: 800 εκατ. ευρώ
- Δίκαιη μετάβαση: 150 εκατ. ευρώ ευρώ
- ΣΔΙΤ: 600 εκατ. ευρώ
- Προεδρία της Κυβέρνησης: 120 εκατ. ευρώ.

Όπως επισημαίνεται σχετικά, η μεγαλύτερη έμφαση δίνεται στην αντιμετώπιση των επιπτώσεων των φυσικών καταστροφών, γεγονός που αντανάκλα την αυξημένη κλιματική ευπάθεια της χώρας και την ανάγκη για άμεση αντίδραση.

Ανά δικαιούχο

Ός προς τους δικαιούχους των Τομεακών Προγραμμάτων, το μεγαλύτερο ποσό λαμβάνει το υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών (2,584 δισ. ευρώ). Ακολουθεί το υπουργείο Εσωτερικών με 1,236 δισ. ευρώ, το υπουργείο Ανάπτυξης με 987 εκατ. ευρώ, ευρώ, το υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικών Πολιτικής με 840,54 εκατ. ευρώ, το υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού 693,32 εκατ. ευρώ, το υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με 461,82 εκατ. ευρώ και το υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης με 416,47 εκατ. ευρώ. Αντίστοιχα, στα Περιφερειακά Προγράμματα, ο μεγαλύτερος προϋπολογισμός αναλογεί στην Περιφέρεια Αττικής, με 456,15 εκατ. ευρώ.

Μεσοπρόθεσμος σχεδιασμός

Το ΕΠΑ 2026-2030 είναι το δεύτερο κατά σειρά, καθώς η πρώτη εφαρμογή του ήταν την περίοδο 2021-2025. Στόχος των ΕΠΑ είναι ο μεσοπρόθεσμος σχεδιασμός των εθνικών προγραμμάτων, ώστε οι πόροι να έχουν το μέγιστο δυνατό αποτύπωμα στην οικονομία.

Στο πλαίσιο αυτό, για το νέο ΕΠΑ 2026-2030, το υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών προχώρησε στην ψήφιση νέου νόμου υλοποίησης, ώστε να αρθούν οι όποιες δυσλειτουργίες είχαν καταγραφεί στη διάρκεια του ΕΠΑ 2021-2025. Ειδικότερα, με τον νόμο 5264/2025, ο οποίος είναι ο «εφαρμοστικός» του προγράμματος 2026-2030, επιδιώκεται:

- Η επιτάχυνση διαδικασιών και ενιαία διαχείριση προγραμμάτων.
- Η εναρμόνιση του ρυθμού υλοποίησης των έργων με τις ετήσιες και μεσοπρόθεσμες δημοσιονομικές δυνατότητες.
- Η θέσπιση κανόνων και διαδικασιών έναρξης και ολοκλήρωσης των Προγραμματικών Περιόδων Ενίσχυση των μηχανισμών παρακολούθησης και ελέγχου Ενδυνάμωση των Υπηρεσιών Διαχείρισης των Προγραμμάτων.
- Η ομαλή υποδοχή έργων χωρίς ενωσιακή συνδρομή από το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του ΑΠΔΕ.